

A CD-N TÖBB MINT 750 MB SZOFTVER

PC WORLD

NEMZETKÖZI SZÁMÍTÁSTECHNIKAI MAGAZIN 7. ÉVFOLYAM 9. SZÁM 1998. SZEPTEMBER ÁRA: 685 FT

Ötletek az átálláshoz

Windows 98

MEGAhelyek
a weben

PC-s alap(lap)ok

 IDG
INTERNATIONAL DATA GROUP

9 771215 505000

...csak addig, míg a golyó meg nem áll...

Önnek gyakran nincs sokkal több ideje egy döntésre, mint amennyi idő alatt a rulettgolyó kiválasztja a nyerő számot. Pedig lehet, hogy sok ezernyi adatot kell az éppen akkor fontos szempontok alapján figyelembe vennie.

A tét óriási.

Nem mindegy tehát, hogy milyen megoldást választ.

Adatraktár megoldások a Sybase-től...

Adatraktár használata a vállalati adatok átfogó elemzésére azt jelenti, hogy az operatív rendszereiből kinyerhető információkat rendszeresen átalakítjuk és átmozgatjuk egy új adatbázisba,

amelyben így egy nagyobb időszakot átfogó, célzottan hasznosítható információhalmaz alakul ki. Ez az adatbázis már csak mérete folytán is különleges technikák használatát igényli, hogy az Ön által kiküldött kérdésre ne egy esetleg többhetes fejlesztési munka után, hanem gyakorlatilag azonnal megérkezzen a válasz, hogy Ön újabb, pontosító kérdések után már a szükséges információk birtokában tudjon dönteni.

A Sybase Adaptive Server IQ a Sybase-nek az adatraktár-rendszerek különleges igényeihez tervezett és kialakított adatbáziskezelő rendszere.

"Azok a lekérdezések, amelyek több, mint négy óráig tartottak a hagyományos relációs adatbáziskezelőn, azok a Sybase Adaptive Server IQ alatt most kevesebb, mint egy perccel vesznek igénybe."
Chris Courim, MCI

Néhány érv a Sybase Adaptive Server IQ mellett:

- ☑ a kérdés szabadsága-azonnali válaszok
- ☑ folyamatos adatfrissítés heterogén környezetben is
- ☑ méretezhető, költséghatékony rendszer
- ☑ 3-6 hónapos megvalósítási idő

Ne döntsön adatraktár-rendszerről nélkülünk!

SYBASE®

INFORMATION ANYWHERE

Az Axis Kft a Sybase magyarországi disztribútora

AXIS
SZÁMÍTÁSTECHNIKAI KFT.

Székesfehérvár, Móricz Zs. u. 14.
Telefon: (22) 517-631 Fax: (22) 517-630
Iroda: Budapest, Dayka G. u. 3/306.
Telefon: (1) 319-1934 Fax: (1) 319-2691
Levél: 8001 Székesfehérvár, Pf. 98
E-mail: mail@axis.hu Web: www.axis.hu

Albacomp – a pontos számítógép

Az igazoltan Microsoft-kompatibilis, Intel alaplapú, egyes típusoknál hat kártyahellyel és három év jótállással rendelkező Albacomp Activa számítógép mindenki számára kiváló választás.

Csak az a gép működik megbízhatóan, amelyben rend van:

az Albacomp Activában az egymáshoz tervezett és rendelt alkatrészeket egyszerűen átlátható kábelrendszer köti össze.

Ezek a gépek lehetőséget adnak egy 3,5 és három 5,25 hüvelykes, előlapról is hozzáférhető, szabványos egység beépítésére.

Tesztelt, évek óta működő számítógépek serege

– egyenként és hálózatba kötve – bizonyítja a kiváló minőséget.

Szoftver még nem álmodott kényelmesebb házról...

Albacomp Rt.
8000 Székestehérvár
Mártírok útja 9.
Tel.: (22) *315-414
Fax: (22) 327-532

Budapesti Kirendeltség
1139 Budapest
Frangepán u. 8-10.
Tel.: 329-1493
Tel./fax: 349-0152

Szaküzletek:

1065 Budapest
Nagymező utca 25.
Tel.: 311-8095
Tel./fax: 331-8108

1011 Budapest
Fő utca 31.
Tel.: 201-4409
Fax: 201-4322

3525 Miskolc
Széchenyi u. 49.
Tel.: (46) 354-266
Tel./fax: (46) 353-100

www.albacomp.hu

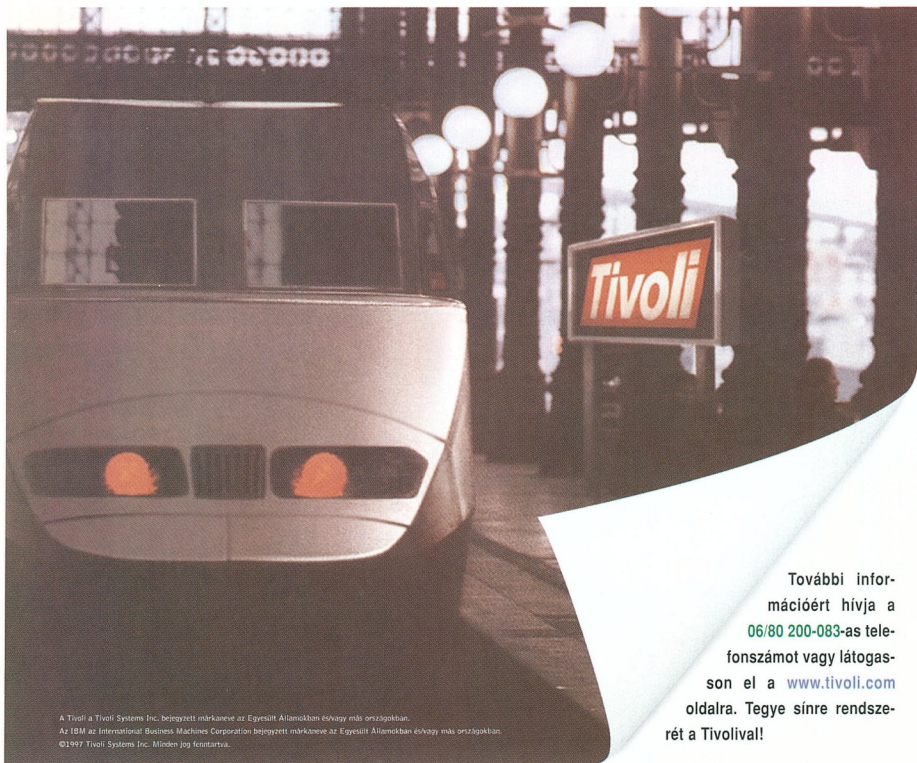
A PC97 SZABVÁNY SZERINT

Windows 95 kompatibilis ✓
Windows NT kompatibilis ✓
Windows 98 kompatibilis ✓

A RENDSZER SÍNEN VAN!

A Tivoli segítségével Ön mindenre kiterjedő, folyamatos ellenőrzés alatt tarthatja számítógépes környezetét. Nyílt, keresztplatformos, vállalati szintű menedzsment szoftverünk minden alkalmazást, rendszert és adatbázist az Ön ellenőrzése alá rendel. Nem csak a jelenben, de a jövő további fejlesztései után is. A Tivoli a NetView-val kezébe veheti a hálózat teljes irányítását - annak típusától és méretétől függetlenül. A fejlett menedzsment szoftver nyílt technológiája a korábbinál gyorsabb és hatékonyabb alkalmazásfejlesztésre ad lehetőséget - a központi felügyelet a szolgáltatási színvonal jelentős javulásával együtt valósul meg. A Tivoli felhasználó kiegészítőként - az IBM-től elvárható módon - az egész világra kiterjedő szerviz- és ügyfélszolgálati hálózatra számíthat.

További információért hívja a
06/80 200-083-as telefonszámot vagy látogasson el a www.tivoli.com oldalra. Tegye sínre rendszerét a Tivollal!

A Tivoli a Tivoli Systems Inc. bejegyzett márkaneve az Egyesült Államokban és/vagy más országokban.
 Az IBM az International Business Machines Corporation bejegyzett márkaneve az Egyesült Államokban és/vagy más országokban.
 ©1997 Tivoli Systems Inc. Minden jog fenntartva.

Tivoli Systems is an IBM company

Tivoli Ahol minden egy kézbe fut össze

0959

MGE UPS SYSTEMS a vállalatok folyamatos működésének szolgálatában

Az Ön cége is folyton változik?

A Pulsar moduláris UPS-rendszer szilárd alapot nyújt a védelem terén változó környezetben is.

► Pulsar ESV+: intelligens és bővíthető. A Solution-Pac 97 szoftvercsomaggal könnyű a heterogén, több-telephelyes konfigurációk biztosítása.

► Pulsar EX: nagy biztonságú megoldás a lokális hálózatok, a szerverek és az érzékeny berendezések részére.

MGE UPS SYSTEMS:
minden tudásunk a jövő
igényeinek szolgálatában.

MGE UPS SYSTEMS:
Tel.: 206 1410
Fax: 206 1451
www.mgeups.com

Dísztribútorok:
CHS Hungary Kft.
Tel.: 451 3500

HRP Hungary Kft.
Tel.: 252 6300

MGE
UPS SYSTEMS

Nothing will stop you now

THE MERLIN GERIN KNOW-HOW

Pulsar ESV 8+

ViewSonic®

A különbség meggyőző!

PIXEL hivatalos disztribútor: **PIXEL MULTIMÉDIA**
 bemutatóterem: 1088 Budapest, Rákóczi út 13.
 telefon: 266-6059 fax: 118-6651
 e-mail: pixel@mail.matev.hu
 honlap: www.pixel.hu
 Részletfzetési kedvezmény!

monitork 14"-től 29"-ig Plug&Play TC095

6th Sense 30-483-356 - Ant Kft. 131-5354 - Cobra Computer 270-6390 - Digimax 390-6109 - DVM Hungária 20-449-223
 Delfin Rt. 62-246-810 - FEBA 166-9814 - FEFO Computer 352-8869 - Flag Computer 94-322-134 - Juventus Team 221-5453
 Kvantum Kft. 74-419-514 - Karakter Kft. 56-422-806 - MOD Bt. 96-510-060 - Műszertechnika Rt. 260-4893
 Netrend Rt. 314-1066 - Partners Hungary 221-5123 - Server Kft. 220-5606

FUJITSU
 THE ART OF TECHNOLOGY

FUJITSU
 MADE IN JAPAN
PRINTPARTNER
lézernyomtató

Egy igazi partner a nyomtatásban!

A Fujitsu PrintPartner nyomtatói a legújabb technika alkalmazásával a legoptimálisabb költséggel és maximális teljesítménnyel elégítik ki az Ön igényeit.

10, 12 és 16" lap percenkénti gyorsaság
 600 dpi felbontás mely 1200 dpi-ra
 növelhető a FEIT technológiával.
 11 és 12 MB RAM memória.
 Magyar (852) karakterkészlet.

Széles tartozékválaszték:
 Ethernet, localtalk interfész, Postscript
 kártya, *DUPLEX egység,
 PC és Macintosh környezethez is!

Problémamentes kommunikáció a PC és
 a nyomtató között a Mark Vision által.
 Az új hosszú életű nyomtatóegység
 csökkenti az Ön felhasználási költségét.
Kevesebb, mint 2.50 Ft lapköltség.

Mind Ezek az előnyök hihetetlenül meglepő
 áron kaphatók.
 Keresse a jobb számítástechnikai
 üzletekben!

Hivatalos forgalmazó:

Procomp-Hungary Kft.
 1107 Budapest, Sztálin a. 21.
 tel: 262-6631, 261-8235,
 260-4348, fax: 260-6318

TARTALOM

A címlapot Radnóti Ágnes készítette

HÍREK 12

ÚJDONSÁGOK

Lotus Notes 5: öreg program nem vén program 20

Az elektronikus levelezőprogramoknak – legalábbis régi formájukban – lassan beakonyul. Helyüket a Lotus Noteshez hasonló integrált munkacsoportos szoftverek veszik át, amelyekben harmonikus egységbe olvadnak a levelező-, naptárkészítő és alapszintű állománykezelő funkciók. Az újfajta megközelítés elfogadtatásában a Notesnek elvülhetetlen érdemei vannak, de használhatóság tekintetében a program mindmáig komoly kívánnivalókat hagyott maga után. Most azonban ezen a téren is minőségi javulás várható: az új kiadást, a Notes 5-öt olyan felülettel látja el a Lotus, amely jelentős mértékben megkönnyíti a navigációt és az általános használatot.

Egy nyelv, amelyik megrengeti a webet 23

Ha hinni lehet a jóslatoknak, egy éven belül a web úgy megváltozik, hogy rá se fogunk ismerni. Sebészi pontosságú kereséseket hajhatunk végre a weboldalak dzsungelében, gyorsabban közeledhetünk a Hálón, fejlettebb vásárlási szolgáltatásokat élvezhetünk, és zökkenőmentesen cserélhetjük az állományokat a programok között. Mindezeket a csodás változásokat az Extensible Markup Language (XML) nevű új technológia bevezetésétől remélhetjük.

IntelliMouse Pro: kerekecske, gombocska... 24

Az Office 97 tavalyi premierjéhez kapcsolódóan kiadott IntelliMouse újdonsága egy aprócska kerék volt, amellyel görgethetünk és zoomolgathattunk az alkalmazásokban. Volt azonban egy bökkenő: a kormánykerék csak az Office 97-tel és néhány más Microsoft-programmal működött. A riválisok gyorsan reagáltak, és minden Windows-szoftverrel használható, ergonomikusabb egereikkel gyorsan lekörözték a Microsoft szürke versenyzőjét. Az IntelliMouse Próval a Microsoft ismét felzárkózik az élbolyhoz.

Szóból ért a Point & Speak 24

A Dragon angol nyelvű beszédfelismerő szoftverével Windows-alkalmazásokba, például szövegszerkesztőkbe és levelezőprogramokba vihetünk be diktálással angol szövegeket.

TIPPEK ÉS TANÁCSOK

Ötletek az átálláshoz 28

Ha külsőre hasonlít is a Win95-re, a Windows 98 legbelül mégiscsak egy új alapszoftver, amelynek megvannak a maga egyéni rigolyái, jó és rossz tulajdonságai. Összeállításunkkal segítséget kívánunk nyújtani olvasóinknak ahhoz, hogy a lehető legtöbbet hozhassák ki az új operációs rendszerből, és elkerüljék az alattomos csapdákat. Választ adunk a legfontosabb kérdésekre, megmondjuk, hogyan lehet munkára bírni a segédprogramokat, egyúttal röviden összefoglaljuk legfőbb kifogásainkat a szoftverrel szemben.

Cserélhető hordozójú tároló üzembe helyezése 40

Válaszunk megfelelő csatolót merevlemezünkhöz 42

TESZT

Legjobb tíz: noteszgépek 44

Noteszgépeket ismertető legutóbbi összeállításunk óta hét új notesz érkezett szerkesztőségünkbe, ezek eredményeivel frissítettük a korábbi toplistákat.

24. oldal
Mindenféle Windows-programban kerekeshetünk az új IntelliMouse Próval

HÁLÓZATOK

Clusterek a gyakorlatban 56

Előző számunkban arról olvashattak, hogy a Novell ma, holnap és holnapután hogyan oldja meg a kiszolgálók erőforrásainak közös, redundáns kezelését. Most egy megépített nagy rendszerrel, valamint a Microsoft e téren végzett munkáival ismerkedhetnek meg.

TOPLISTÁK

1998. július 64

A vásárlók körében legnépszerűbb szoftverek listája az Automextől, az Our Solar System and Beyond, az American Space Exploration, a Horgász-boot 98 (Magyarország horgászvízei), a Termip: Esik eső... és a Másfél: Katasztrófanámór című CD-ROM kiadványokat mutatjuk be.

MULTIMÉDIA

CD-ROM-ajánló 68

Mostani számunkban a *Nyelvés angol III.*, az *Angol-magyar informatikai szótár*, az *Our Solar System and Beyond*, az *American Space Exploration*, a *Horgász-boot 98* (Magyarország horgászvízei), a *Termip: Esik eső...* és a *Másfél: Katasztrófanámór* című CD-ROM kiadványokat mutatjuk be.

ÚTMUTATÓ A CD-ROM MELLÉKLET HASZNÁLATÁHOZ 73

ENCIKLÓPÉDIA

PC-s alap(lap)ok 74

Lapunkban sok mindenről olvashatnak: operációs rendszerekről, adatbázis-kezelőkről, különféle hardverekről. Ezeknek az elemeknek egyetlen közös vonásuk van: mindegyik a PC-n alapul. De min alapul a PC maga?

ONLINE

MEGAhelyek a weben 80

Új jelenség az interneten: gyors mutációnak indultak a nagy keresőhelyek. Kínálatukat ingyenes elektronikus postával, hírekkel, kommunikációs lehetőségekkel és még megannyi remek szolgáltatással bővítették. Mind azt szeretné, ha rajta keresztül hajóznánk ki a webre. Engedjünk a csábításnak? És ha igen, melyiküket válasszuk?

PC WORLD ONLINE (www.pcworld.hu/)

PC-piac

Friss árak vásárlóknak, továbbfejlesztőknek.

Webiránytű

Érdekes webhelyek, ismertetéssel, értékeléssel.

PC WORLD

NEMZETKÖZI SZÁMÍTÁSTECHNIKAI MAGAZIN

SZERKESZTŐBIZTOSÁG:

DR. BISZTERSKY ELEMER, CSEPAI JÁNOS,
HAVASS MIKLÓS, PAKOZDI IMRE
ELNÖK: DR. BRÜCKNER HUBA

FŐSZERKESZTŐ: MÉSZÁROS CSABA (M. Cs.)

FŐMUNKATÁRS: MORÁY GÁBOR

OLVASÓSZERKESZTŐ: HAVADI KRISZTINA

MUNKATÁRS: MAKK ATTILA (M. A.)

MŰVÉSZETI VEZETŐ: RADNÓTI ÁGNES

TÖRDÉLŐSZERKESZTŐ: SZEDEVÁRI ÉVA

SZERKESZTŐSÉGI TITKÁR: LÉNGYEL ANDREA

KIADJA AZ IDG MAGYARORSZÁGI LAPKIADÓ KFT.

FELELŐS KIADÓ: BIRÓ ISTVÁN ÜGYVEZETŐ IGAZGATÓ

MŰSZAKI VEZETŐ: BIRKUS IMRE

RENDSZERGAZDA: KUSZING JÁNOS

A SZERKESZTÉS ÉS A KIADÓ CÍME:

1012 Bp., MÁRVÁNY U. 17.

TELEFON: 356-2967 – KÖZVETLEN, VAGY

214-9512, 212-0398, 356-0691, 356-8291

342-ES MELLÉK

TERJESZTÉSI OSZTÁLY: 322-ES MELLÉK

ZÖLD SZÁM: 90-80-200-263

TELEFAX: 356-9773

LEVELÉCM: 1537 Bp., Pf. 386

INTERNET: HTTP://WWW.PCWORLD.HU/

HÍRDETÉLVEZETEL: IDG KERESKEDELMI IRODA

IRODAVEZETŐ: EGYED ZSOKA

TELEFON: 356-8691, TEL.FAX: 375-0191

E-MAIL: KEHIRODA@IDG.HU

SZERKESZTÉSÜNK A LAPBAN KÖZÖLT HÍRDETÉSEKET A LEHETŐ LEGMAGYOBBO KÖRÜLTÉKENTÉSELLESEN, GONDOZZA, DE A HÍRDETÉSEK TARTALMÁÉRT NEM VÁLLAL FELELŐSÉGET.

SZÁBONTÁS:

IDG FORMAKESZÍTŐ ÜZEM

NYOMÁS, KÖTÉSZET: MESTERPRINT KFT.

1097 BUDAPEST, KÜLSŐ MESTER UTCA 82-86.

(96.0321)

ÜGYVEZETŐ IGAZGATÓ: SZILÁGYI TAMÁS

HU ISSN: 1215-5055

TERJESZTIK A HÍRKER RT., A NEMZETI HÍRLAP-

KERESKEDELMI RT., ALTERNATÍV TERJESZTŐK,

VALAMINT SZÁMÍTÁSTECHNIKAI SZÜKLETÉK.

ELŐIRZETHETŐ A KIADÓNÁL

(IDG LAPKIADÓ KFT. 1537 BUDAPEST, Pf. 386),

KÖZVETLENÜL POSTAÚTALVÁNYON, VALAMINT ÁTUTALÁSSAL

AZ IDG MKB 10300002-20328016-70073285

PENZFORGALMI JELZÓSZÁMRA.

Egy szám ára 685 Ft.

Előfizetési díj egy évre 7860 Ft.

FEL ÉVRE 3930 Ft, NEGYEVÉVRE 1965 Ft.

Á LAP RÉGEBBI SZÁMAI MEGVÁSÁROLHATÓK ÜGYFÉLSZOL-

GÁLTATÁSNAK (NYITVA, HETIFŐLŐL, PENTINGÉS 12-18 ÓRAIG),

ILETVE MEGRENDELHETŐK A 343-AS MELLÉKLEN,

LAPUNK BARMELY RÉSZÉNEK MOKSOLÁSÁVAL ÉS TER-

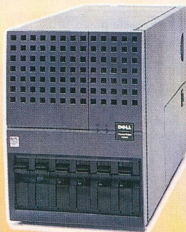
JESZTÉSÉVEL KAPCSOLATBAN MINDEN JOGOT FENNTARTUNK.

© 1998. SZEPTEMBER

E SZÁMUNK 23 000 PÉLDÁNYBAN KÉSZÜLT.

A PC WORLD AZ IDG COMMUNICATIONS (USA) CÉGHÉZ, A VILÁG LEGMAGYOBBO SZÁMÍTÁSTECHNIKAI KIADÓJÁHOZ KAPCSOLÓDIK. AZ IDG COMMUNICATIONS TÖBBSZÖR MINT 260 KIADVÁNYT JELENTET MEG 68 ORSZÁGBAN. A KIADÓ SAJTÓTERMÉKÉIT HAVONTA MINT EGYSZER 50 MILLIÓRAN OLVASSÁK. AZ IDG COMMUNICATIONS TAGVÁLLALATAI VALAMENNYIEN HOZZÁJÁRULNAK AZ IDG HÍRSZOLGÁLTATÁHOZ, AMELY ONLINE MÓDON, NAPONTA SZOLGÁLTATJA A NEMZETKÖZI SZÁMÍTÁSTECHNIKAI HÍREKET.

DELL**PowerEdge®
6300 server**

- 1 db Intel® Pentium® II processzor slot/2 400 MHz (max. 4 db); 512 kB (max. 1 MB) L2 cache, 100 MHz BUS
- 256 MB DRAM (max. 4 GB)
- Dual LVD SCSI vezérlő
+1 Ultra Narrow for CD-ROM
- 3 × 9 GB LVD SCSI HDD
- Hot-Pluggable SCSI
- 6 × 1" belső meghajtó hely
- PCI Hot-Plug slot
- Intel® Pro 10/100 Mbps PCI TX ethernet
- 16 MB 64 bit RAID vezérlő,
3 × Ultra-2 LVD SCSI channel
- Redundáns tápegység
- Server Management software
- Windows NT, NetWare kompatibilis
- 3 év helyszíni garancia
- Y2000 megfeleléség

A HUMANSOFT Kft. egyenlőre az
1997-es év legjobb kelet-európai
distribútora címet.

3 494 000 Ft

Ar 5 év árán most tanulmányozz 218 Ft USD árforrásra vonatkozó.
A Dell név a Dell számítógépeket, a PowerEdge név a Intel Computer Corporation bejegyzett védjegye.
Az Intel név embléma és a Pentium név az Intel Corporation bejegyzett védjegye.

0935

HUMANSOFT
ELEKTRONIKA

HUMANSOFT Kft. 1131 Budapest, Dolmány u. 12.

Tel.: 270-7600 Fax: 270-7679

E-mail: dellinfo@humansoft.hu

FEFO Computer

Egy jó befektetés...

189.400,-**FEFO Scenic SM PII/233**

(új 100MHz-es kivittel!)

Az új **FEFO Scenic SM munkakörnyezet** számítógép család a jelenleg legkorszerűbb számítástechnikai technológiákat képviseli, az Intel Pentium II processzorral az ATX ergonomikus házakkal. Optimális választás mindazoknak, akiknek feladatát elvégzéséhez nagy teljesítményű, megbízható számítógépre van szükség. Egyenlő ajánlatot állítunk üzleti feladatok ellátására, tanulásra, játékra, grafikai feladatok elvégzésére. Mindezt nyújtja Önnek a 9 éves FEFO Kft. 1+2 év garanciával.

Internet címünk: www.fefo.hu, e-mail címünk: barcsay@fefo.hu

- 233 MHz/512k Intel PII CPU
max. 233-450MHz
- 64 MB SDRAM DIMM
max. 984MB, 66/100MHz
- 4.3 GB EIDE HDD, UltraDMA
Quantum FB430ST
- 1.44 MB FDD
- 4 MB SGRAM AGP videó
Intel/40 2D-3D chip
- 2x1p2PS/2USB port
- 2x CDROM
- 2x100W aktív hangfal
- 16bit Yamaha 3D full duplex hang.
ACPI, DMI, ECC parny
- 400 99+ PS2 egér, FEFO állat
- 105 pontos PS2 Mouse billentyűzet
- ATX ergo monitoros ház
- 1+2 év garancia
- Y2000 megfeleléség

1073 Budapest, Barcsay u. 6.
T.:352-8870, F.:352-1820
barcsay@fefo.hu

1122 Budapest, Krisztina krt. 11.
T.:292-8002, F.:355-0047
krisztina@fefo.hu

7821 Pécs, Munkácsy u. 9.
T.:72326-318, F.:72326-188
trobert@fefo.hu

6722 Szeged, Gogol u. 2.
T.-F.:62422-386
szeged@fefo.hu

8022 Győr, Liszt F. u. 9.
T.-F.:981311-725
gyor@fefo.hu

IDG
INTERNATIONAL DATA GROUP

AZ INTERNATIONAL DATA GROUP (IDG) A VILÁG VEZETŐ SZÁM-TASTECHNIKAI KADÓJA. AZ ALBBI LISTÁN AZOKAT A KIVÁNYO-KAT SOROLJUK FÖL, AMELYEK AZ IDG KIADÁSÁBAN VAGY KÖZREMŐKÖDÉSÉVEL JELENNEK MEG, SZERTE A NAGYVILÁGBAN. ARGENTINA: COMPUTERWORLD ARGENTINA, INFOWORLD ARGENTINA; AUSTRÁLIA: COMPUTERWORLD AUSTRÁLIA, AUSTRÁLIAN PC WORLD, AUSTRÁLIAN MACWORLD, PROFIT, INFORMATION DECISIONS, RESELLER, NETWORK WORLD; AUSZTRIA: COMPUTERWELT ÖSTERREICH; ÁZSIA: COMPUTERWORLD HONG KONG, COMPUTERWORLD SOUTHEAST ASIA, COMPUTERWORLD MALAYSIA; BRAZILIA: DATANEX, MUNDO IBM, MUNDO UNIX, PC MUNDO, PUBLISH; BULGÁRIA: COMPUTERWORLD BULGÁRIA, EDIWWORLD, PC WORLD EXPRESS; CHILE: COMPUTERWORLD, INFORMÁTICA, COSH-SOLUCIONES; COMPUTERWORLD, PC WORLD; DÁNIA: CAD/CAM WORLD, COMMUNICATIONS WORLD, COMPUTERWORLD, COMPUTERWORLD FOCUS, COMPUTERWORLD UDSTANNESE, LAN WORLD, LOTUS WORLD, MACHINISTO PRODUKT-KATALOG, MACWORLD, PC WORLD, PC WORLD PRODUKTGUIDE, WINDOWS WORLD; ECUADOR: PC WORLD ECUADOR; EGYESÜLT ÁLLAMOK: AMGA/AMG, CABLE IN THE CLASSROOM, C10, COMPUTER BUYING WORLD, COMPUTERWORLD, DIGITAL NEWS, DOS RESOURCE GUIDE, ELECTRONIC NEWS, FEDERAL COMPUTER WEEK, GAME/PRO, IN/CIEN/+, IDG BOOKS, INFOFORLD, LOTUS, MACWORLD, MOMENTUM, NETWORK WORLD, NEXT-WORLD, PC GAMES, PC WORLD, PC LETTER, PUBLISH, RUN, SUMERIA, SUNWORLD, SWAT/PRO; EGYESÜLT KIRÁLYSÁG: LOTUS MAGAZINE, MACWORLD; EGYPTOM: PC WORLD MIDDLE EAST, COMPUTERWORLD MIDDLE EAST; FINNSZORSZÁG: MIKROPC, TIETOWIKKO, TIETOWIKKO; FRANCIAORSZÁG: COMPUTER DIRECT DISTRIBUTIVE, GOLDEN MAC, INFOPC, LANGUAGES & SYSTEMS, LE GUIDE DU MOUVEMENT INFORMATIQUE, LE MOUVEMENT INFORMATIQUE & RESEARCH INTERNATIONAL, FOLIO-LOGI-TEK, COMPUTERWORLD, PC WORLD, GÖRÖGORSZÁG: INFOFORLD, PC GAMES, PC WORLD; HOLLANDA: COMPUTER! TOTALE, COMPUTERWORLD, LAN MAGAZINE, MACWORLD MAGAZINE; INDIA: COMPUTERS & COMMUNICATIONS; ISRAEL: COMPUTERWORLD, PC WORLD; JAPAN: COMPUTERWORLD, MACWORLD, SUNWORLD; JUGOSZLÁVIA: MOJ MIKRO; KANADA: DIRECT ACCESS, GRADUATE COMPUTERWORLD, INFOCANADA, NETWORK WORLD CANADA; KENYA: EAST AFRICAN COMPUTER NEWS; KINA: NEKHOZTARSASAG; CHINA COMPUTERWORLD, PC WORLD, ELECTRONICS INTERNATIONAL, IDG HIGH TECH BEIJING, NEW PRODUCT WORLD, CHINA NETWORK WORLD; KOLUMBIA: COMPUTERWORLD COLUMBIA; KOREA: COMPUTERWORLD, MACWORLD, PC WORLD; LENGYELORSZÁG: COMPUTERWORLD, COMPUTER, MACWORLDORSZÁG; COMPUTERWORLD-SZAMITASTECHNIKA, PC WORLD, PC-X MAGAZINE; MEXIKÓ: COMPU EDITION, COMPU MANUFACTURER, COMPUTACION/PUNTO DE VENTA, COMPUTERWORLD, MACWORLD, MUNDO UNIX, PC JOURNAL, WINDOWS; NETHERLANDS: COMPUTERWORLD, COMPUTERWORLD FOCUS, COMPUTERWORLD EXTRA, COMPUTERWORLD KARRIERE, EDV ASPEKTE, INFORMATION MANAGEMENT, LOTUS WELT, MICROWELT, NETZWELT, PC WELT, PC WOCH, PUBLISH, UNIX, UNIX WELT; NIGERIA: PC WORLD AFRICA; NORVÉGIÁ: COMPUTERWORLD, C/WORLD, LOTUSWORLD, MACWORLD, NETWORK GUIDE, PC WORLD EXPRESS, PC WORLD, PC WORLD'S PRODUCT GUIDE, PUBLISH WORLD, STUDENT GUIDEN, UNIX WORLD, WINDOWSWORLD; OLSZASORSZÁG: COMPUTERWORLD, MACWORLD, NETWORKING, PC WORLD; OROSZORSZÁG: COMPUTERWORLD-MOSCOW, PC WORLD, NETWORKS; PANAMA: PC WORLD PANAMA; PERU: PC WORLD, COMPUTERWORLD PERU; SPANYOLORSZÁG: AMIGA WORLD, C/MWORLD, COMPUTERWORLD, COMMUNICATIONS WORLD, MACWORLD, PC WORLD, PUBLISH; SVÁJC: COMPUTERWORLD, MACWORLD, PC & WORKSTATION, SVEDEGORSZÁG: AFFARSKONING-IV MANAGEMENT, ATTACK, CAD/CAM WORLD, COMPUTER-SWEDEN, DIGITAL, VARLDEN, LOKALA NETVERKBLAN, LOTUS WORLD, MAC/PCP, MACWORLD, MIKROKORTON, PC WORLD, PUBLISHING & DESIGN (CAD), UNIX/OPERA SYSTEM, DATANEX-GENJERN, MAVI DATA, WINDOWS, TAIWAN: COMPUTERWORLD, PC WORLD; THAIFÖLD: THE COMPUTERWORLD; TÖRKORSZÁG: COMPUTERWORLD MONITOR, MACWORLD, PC WORLD; ÚJ-ZÉLAND: COMPUTER LISTINGS, COMPUTERWORLD, PC WORLD

0736

Nyomuló webcégek

Időről időre cikkek jelennek meg a sajtóban arról, hogy az internet térhódításával komoly válságba kerülhetnek olyan hagyományos üzletek, szolgáltatások, mint például a lapkiadás, a papír alapú levelezés, a bolti kiskereskedelem és a kiállítás-szervezés, hogy csak a legfontosabbakat említssem. Az elektronikus postáról, valamint a webes publikálásról már írtam ezeken a hasábocon, most az egyre népszerűbb online szolgáltatókról és áruházakról ejtek néhány szót.

Annál is inkább aktuális most ez a téma, mert a hírek szerint az online szolgáltatásokkal foglalkozó egyesült államokbeli cégek részvényeinek árfolyama – annak ellenére, hogy ez az üzletág még gyerekcipőben jár, és komoly forgalmat, illetve nyereséget egyelőre nem tudott felmutatni – meredeken emelkedik. Márpedig ez kétségtelen jele annak, hogy a befektetők bíznak ezen cégek sikerében (bár szakértők szerint ezek az árak akkor is irreálisak, ha az internetes kereskedelem valóban jelentős mértékben fellendül a közeljövőben).

Az Amazon.com nevű webes könyvkereskedés eddigi hároméves pályafutása során több mint 30 millió dollárnyi veszteséget hozott össze, ugyanakkor részvényeinek összértéke, más szóval a cég piaci értéke meghaladja a két legnagyobb amerikai könyvesbolthálózat együttes értékét.

A két 30 év körüli fiatalember alapította, mindannyiunk által jól ismert Yahoo szintén hatalmas árforlyamnyereséget könyvelhetett el a nyár folyamán: ha valaki 2 évvel ezelőtt 10 ezer dollárért vásárolt Yahoo-részvényt, augusztus elején 1,7 millió dollár boldog tulajdonosának mondhatta magát.

Az élő hang és video közvetítésével foglalkozó Broadcast.com tőzsdei bevezetésének első napján 250 százalékkal növelte árfolyamát, ami évtizedes rekord az Államokban.

Mindennapjaink „elinternetesedésének” következtében a fejlett kommunikációs infrastruktúrával rendelkező

országokban számos terméket, illetve szolgáltatást lehet online megvásárolni: ma már nemcsak tőzsdei árfolyamhírekre fizethetünk elő, könyvet, CD-t, repülőjegyet vásárolhatunk vagy hotelszobát foglalhatunk, hanem akár gépkocsit is vehetünk a számítógépünk előtt ülve. Bizonyos termékeket sokkal hatékonyabban szerezhetünk be online vásárlással, és lényegesen nagyobb az esélyünk megtalálni a lehető legelőnyösebb ajánlatot. Így például viszonylag egyszerűen kiválaszthatjuk a kínálatból a legolcsóbb repülőjegyet vagy hotelszobát, nem kell egy utazási iroda szűkös ajánlatára hagyatkoznunk, vagy hadakoznunk a kedvetlen al-

kalmazottal, aki vonakodik tovább keresgélni az adatbázisban. Más termékeket viszont továbbra is célszerű üzletben megvásárolni: egy könyvesbolt, ahol kedvünkre belelapozhatunk a polcokon sorakozó kínálatba, egyelőre nem pótolható semmilyen virtuális megoldással. Próbakört sem tehetünk a kiszemelt autóval az interneten, és egy kanapé kényelmességét sem próbálhatjuk ki a képernyőn. Az ésszerűség pedig azt diktálja, hogy online katalógusból csak olyan terméket vásároljunk, amelynek minőségében megbízunk (mert korábban vásároltunk már ilyet, vagy mert egy neves cég gyártmánya).

Valószínűleg nem járok messze az igazságtól, ha azt jószólok, hogy a hagyományos és online kereskedés jól megfér majd egymással a jövőben, bár az nyilvánvaló: az utóbbi az előbbi rovására fog terjeszkedni.

Hazánk jelenleg a bevásárlóközpont-építés lázában ég, egyhamar nem várható, hogy a kereskedelem eme újszerű szentélyeit komoly veszély fenyegetné az igen-csak kis számú és korlátozott választékú hazai online áruházak részéről. Nem árt viszont résen lenni: ha azt olvassuk az újságban, hogy egy online kereskedéssel foglalkozó cég részvénykibocsátásba kezd, már rohanhatunk is jegyezni az új értékpapírból.

Mészáros Csaba

Systems 98

Október 19. és 23. között rendezik meg az új müncheni vásártérületen a Systems 98 informatikai szakvásárt. Az előzetes hírek szerint a július végéig lefoglalt kiállítási terület 40 százalékkal haladja meg a tavalyit, a bejelentkezett kiállítók száma pedig lényegesen magasabb a tavaly júliusi értékénél. A rendezők az 1997-ben sikeres kínálati szerkezetet az új piaci irányzatoknak, az újszerű problémamegoldási módszereknek megfelelően bővítik. Csoportokba szervezték a szakvásárt, ezek összességükben gyors áttekintést fognak nyújtani az iparág újdonságairól, külön-külön pedig részletes képet adnak a különféle feladatok megoldására kifejlesztett alkalmazásokról. Más-más szekció foglalkozik majd az ideai Systemsen a távközléssel (Systems Telecommunications), a hálózatokkal (Systems Networking), az internettel, intranetekkel és extranetekkel (Systems Online), a számítógépekkel (Systems Computers), a perifériákkal (Systems Peripherals), az alapszoftverekkel (Systems Basics), az alkalmazásokkal (Systems Applications), a számítógéppel támogatott termeléssel (Systems C-Technologies), valamint a szakkereskedelemmel (Systems for Channels). A vásárt szervezők stratégiai feladatoknak tekintik, hogy a résztvevők számára biztosítsák a tapasztalatcsere-t és az új ismeretek megszerzését támogató kommunikációs lehetőségeket. Ezt szolgálják a Systems 98-on a szakmai fórumok és a kiemelt kérdéskörökhöz kapcsolódó bemutatók. A számítástechnikához kapso-

lódó vezetői feladatok, a hálózati marketing, a szoftverekkel szemben támasztott követelmények, valamint a számítástechnika és kommunikációs technológia alkalmazása iránt

A Systems 98 folyamatosan frissített adatait az interneten a www.systems.de cím alatt találják meg; a kiállítás webhelyét tavaly 4,5 millióan keresték fel. A rendezvényről továb-

érelklődő látogatókat a 11 vásárcsarnok közül hatban hívják információ-és tapasztalatcsereére ismert szaktekintélyek. A fentiekben túlmenően olyan érdekes rendezvények várják a Systems 98 látogatóit, mint a *Verseny a hálózaton* című bemutató az internetet segédeszközként igénybe vevő marketingesek és értékesítési szakemberek számára, az *Allások és karrier* című bemutató a számítástechnikai szakembereknek, valamint a kiállítással párhuzamosan zajló SAP kongresszus, amelynek résztvevői részletes tájékoztatást kapnak a SAP alkalmazásokhoz kapcsolódó új termékekről.

bi információkat kaphatnak olvasóink a Promo Kft.-től, a Messe München International hivatalos magyarországi képviselőtől, ahol belépőjegyet és katalógust kedvezményes áron, forintért vásárolhatnak.

Intel: új processzorok

Alig néhány hete jelentette be az Intel a Pentium II-es sorozat kiszolgálókba szánt változatát, s augusztus 24-én már újabb bejelentésekkel állt a nagyközönség elé. A Pentium II processzor alaptípusából megjelent a 450 megahertzes változat. Ezzel az általános célú PC-k-

be szánt processzorcsaládnak most három – 350, 400 és 450 megahertzen működő – tagja van. Az új processzorok térhődtásával párhuzamosan az Intel a BX lapkakészlettel szerezte alaplapok elterjedését várja az LX jelűek rovására, mert míg az utóbbiak csupán 66, az előbbiek már 100 megahertzen futnak. A nagyobb sinsebesség és órajel-frekvencia különösen a multimédiás alkalmazásoknál eredményez komoly teljesítménynövekedést. Két új változatot is bejelentett az Intel a kisebb teljesítményű PC-kbe szánt Celeron processzorból: a Celeron 300A-t és a Celeron 333-ast. A Celeron 300A a már kapható 300-as processzor módosított változata: a processzorkártyán elhelyezték egy 128 kilobájtos külső gyorsítót. Ez a processzorban nem jelent változást, de szükséges volt, mert a tapasztalatok szerint a Celeron teljesítményére nagyon rányomta a bélyegét a gyorsítót hiánya. A 333 megahertzes Celeron

már alapkiépítésben tartalmazza a 128 kilobájtos gyorsítót. 1999 első felében már csak gyorsítótárral szerelt Celeronokat kívánnak forgalmazni. A Celeron processzorok árát a Pentium MMX típusoké alá csökkentették. Bevezetésükkor azokat célozták meg, akik anyagi lehetőségeik miatt mindig az éppen kifutó típusokat vásárolják, hiszen azok ára alacsonyabb, teljesítményük azonban még megfelelő. Az Intel stratégiai szerint ezek a vevők a Celeron választásával jobban járnak, hiszen a processzor olcsó, és a kifutó típusnál – nem sokkal ugyan, de azért érzékelhetően – nagyobb teljesítményű. És ami a legfontosabb: a technológia ugyanaz, mint a nagytípusú processzoroké, tehát a legújabb szoftvereket is kezeli. A Celeronhoz tartozó 440EX lapkakészlet az LX jelű kistestvére, 66 megahertzes rendszersínt használ, de kezeli az AGP csatlót. A 333 megahertzes Celeron processzor

szor lebegőpontos teljesítménye több mint 80 százalékkal haladja meg a 233 megahertzes Pentiumét.

Microsoft-HP megállapodás

Július 23-án írták alá azt a szerződést, mely szerint a HP Magyarország megkapta a hivatalos ASC (Authorized Support Center) minősítést a Microsofttól. A Hewlett-Packard (HP) tavaly ősszel kezdte ajánlani világszerte a Windows NT környezethez szánt támogatási csomagját. Ennek értékesítéséhez azonban a helyi HP-irodák-nak meg kell szerezniük a Microsoft ASC minősítést. Ez mennyiségi és minőségi követelményeket egyaránt jelent, például az irodának legalább hat, Microsoft-vizsgálóval rendelkező mérnököt kell alkalmaznia. A támogatási csomagot megvásároló ügyfelek három fő területen élvezhetik annak előnyeit: a 24 órás mű-

Microsoft Certified
Technical Education Center

Legyen Ön is vizsgázott Microsoft szakértő!

... hogy a **legjobb** helyeken dolgozhasson

Megszerezhető oklevélfajták:

Oklevéles Microsoft Termékspecialista (MCPSE)

Alapos ismeretlennél legalább egy Microsoft operációs rendszerről, illetve szervertermékről.

Oklevéles Microsoft Rendszermérnök (MCSE)

Magas szintű képzettséggel rendelkező Windows NT-re és BackOffice-ra épülő információs rendszerek megtervezésében, létrehozásában, karbantartásában.

Oklevéles Microsoft Fejlesztő (MCSD)

Az oklevél tulajdonosa értő üzleti szoftvermegoldások fejlesztéséhez Microsoft fejlesztő-eszközökkel, Microsoft technológiák és platformok felhasználásával.

Oklevéles Microsoft Oktató (MCT)

Aki megszerzi az MCT oklevelet, nemcsak hogy professzionális szinten használja a Microsoft szoftvereket, hanem a termékek felhasználásának oktatására is jogosult lesz. A Hivatalos Microsoft Tanfolyamon való részvételen túl egy oktatói képességfejlesztő tanfolyam elvégzése is szükséges.

Microsoft Sales Specialist (MSS)

Ezzel a továbbképzéssel olyan tudásra tehet szert, amely felhasználásával Ön és cséga a jövőben képes lesz majd megfelelni mind az értékesítési iparig, mind pedig a fogyasztók elvárásainak.

Az MSS oktatás kizárólagos oktatóközpontja a CONTROLLTraining Kft.

Hivatalos Microsoft oktató központok:

CONTROLLTraining Kft.	1027 Budapest, Csalogány utca 23. 457 6990
SZÁMALK Rt. OKK	1115 Budapest, Etele út 68. 203 0304/3050
Synergion Informatika Rt.	1041 István út 16. 399 6997
WALTON SYSTEM HOUSE Kft.	1139 Budapest, Frangepán utca 8-10. 452 5050
BME Mémórtovábbképző Intézet	1111 Budapest, Műegyetem rakpart 9. 463 2471

A minősítés megszerzéséhez a Microsoft által összeállított vizsgán kell megfelelni.

Bővebb információ:

<http://www.microsoft.com/hun/tanfolyam>

Microsoft®

Microsoft Certified Professional

Microsoft Certified Professional

Microsoft Certified Professional

Microsoft Certified Professional

Microsoft Sales Specialist

szaki támogatás a Microsoft-szoftverek használata közben fellépő üzemeltetési hibákra kínál gyors megoldást; a műszaki ügyféltámogatás során a HP egy kijelölt szakembere az ügyféllel együtt kidolgozza a gyakran előforduló problémák kiküszöbölésének módját; továbbá a megrendelőnk szükség esetén segítséget kaphatnak tervezési feladatokhoz, a Microsoft-termékek bevezetéséhez. A műszaki szolgáltatások keretében a vevő online tájékoztatást kap, aminek köszönhetően megelőzheti a hibákat, elkerülheti a mások által már bejárt zsákutcákat.

A HP Magyarországon fejlesztette ki a Windows NT-hez használható távoli felügyeleti szolgáltatásait, amelyeket világszerte használni fognak. A cég úgy véli, a Windows NT-t a következő években egyre többen használják majd, következésképpen üzletfelei körében is egyre elterjedtebb lesz.

1800 megahertzen az Ericsson

Több országban megjelentek már az 1800 megahertzes frekvencián működő rádiótelefon-rendszerek (a 900 megahertzes frekvenciartomány betelt), és Magyarországon is hamarosan kiírják majd az idevonatkozó tendert.

Július 30-án az Ericsson bejelentette, hogy óbudai telephelyén felépített egy GSM 1800-as kísérleti rendszert, amely lehetővé teszi az új technológia üzemi körülmények közötti vizsgálatát. Az óbudai bázisállomást egy pesti követi, így többféle kör-

nyezetben lesz lehetőség a terjedési viszonyok mérésére.

Az Ericsson nemcsak a 900-as, hanem az 1800 megahertzes szolgáltatóknak is az egyik legnagyobb szállítója. Új, kisméretű bázisállomások fejlesztett ki, amelyek telepítése lényegesen egyszerűbb. A most felépített 1800-as kísérleti rendszer zárt hálózat, a nyilvános hálózat felé nincs kapcsolata. Az 1800-as rendszer nagyobb kapacitása több szolgáltatást tesz lehetővé, várhatóan az adatátviteli sebesség is növekszik.

Egy kérdésre, amely azt firtatta, vajon a Nokiahoz hasonlóan az Ericsson is tervez-e Magyarországra telepíteni gyártósorokat, a cég képviselői úgy nyilatkoztak: az Ericsson Magyarországon komoly szoftverfejlesztői kapacitást állított fel, a cég profílija hazánkban eltolódott a szoftver irányába.

A CHS Electronicsé a Vobis

Folytatja meglehetősen lendületes nemzetközi terjeszkedését az egyesült államokbeli CHS Electronics, amely a nyár derekán bejelentette: 320 millió dolláros áron felvásárolja a Vobis AG-t a Metro konszerntől.

A Vobis Németország első számú PC-gyártója, illetve kis- és nagykereskedő csoportja. A miami központú működő CHS 295 millió dollárt fizet készpénzben, a fennmaradó 25 milliót pedig részvényben egyenlíti ki. Ezért cserébe a következő üzleti egységeket kapja meg a Metrótól: a Maxdata Computert, a Peacock Sys-

Ballmer a Microsoft elnöke

Steven Ballmert nevezte ki a Microsoft elnökévé Bill Gates, a redmondi szoftverház vezérigazgatója, egyben a cég igazgatótanácsának elnöke. Ballmer már eddig is Gates jobbkezeinek számított: ügyvezető elnökhelyettesi rangban az eladásokat és a termékátmogatás területét felügyelte. Azáltal, hogy a frissen beiktatott elnök átveszi a felső vezetéssel kapcsolatos napi rutinmunkák tekintélyes részét, Gatesnek több ideje marad az egyes termékcsoportokkal foglalkozni.

„Feltett szándékom, hogy valóban együtt dolgozzam a fejlesztőkkel” – nyilatkozta a bejelentést követően a redmondi első embere. Gates ugyanakkor cáfolta azt a sajtóban napvilágot látott feltételezést, miszerint a küszöbönálló jogi csatározásokhoz való szüksége több munkaidőre.

tems GmbH-t, a würseleni Vobis Microcomputer AG-t (amely Európában 11 országában 813 szaküzletet működtet), továbbá annak leányvállalatát, a Vobis Assemblyt.

Hogy némiképp érzékeltessük a nagyságrendeket: tavaly a négy cég együtt nettó (!) árbevétele elérte a 2,3 milliárd dollárt. A CHS Electronics a világ 42 országában van jelen disztribútorként, és több mint 110 ezer viszonteladónak szállít.

Nem gyárt többé NYÁK lapokat az Apple

Végleg kiszáll a nyomtatott áramkörök (NYÁK) lapok gyártásából az Apple Computer, és bezárja utolsó, erre a területre szakosodott üzemét az írországi Corkban.

Liam Donohoe, a corki Apple-telep szóvivője elmondta: a kaliforniai vállalat felszabadult kapacitását inkább a megrendelésre való ter-

méképzés kifejlesztésére kívánja fordítani. Egyébként az írországi leállást megelőzően az egyesült államokbeli sacramentó-i és a szingapúri Apple-gyárban is beszüntették a nyomtatott áramkörök lapok előállítását.

Körülbelül 150 alkalmazott veszíti el állását az írországi gyárbezárás miatt. A szingapúri Natsteel Elect-

ronics teljes egészében megvásárolja a feleslegessé vált gyártóberendezéseket; a vételár nagyságát egyelőre nem hozták nyilvánosságra. Corkban azért valószínűleg nem áll meg teljesen az élet: azt tervezik, hogy – a telep egyes korábbi alkalmazottainak átképzését követően – beindítják az új iMac gépek gyártását.

Tőkeinjekciót kapott a Packard Bell NEC

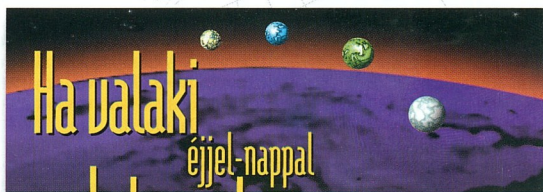
Bejelentette az NEC, hogy 225 millió dollárt fektet a Packard Bell NEC-be, s ezzel többségi tulajdonossá válik a gondokkal küszködő PC-gyártó cégben. Egyidejűleg a francia Bull-csoport is hírül adta, hogy 25 millió dollárt ruház be a PB-NEC vállalatba. (Mint ismeretes, az NEC kisebbségi részesedéssel rendelkezik a Bullben.) Összesen tehát 250 millió dolláros tőkeinjekciót kap a PB-NEC, amelynek ezentúl – a korábbi 12,6 százalékhelyett – csak 11,7 százalékként birtokolja a francia vállalatcsoport. Jean-Jacques Roulmann szövívő elmondta, hogy a Bull befektetése egy új Windows NT szervercsalád európai disztribúcióját fogja finanszírozni. Ipari elemzők szerint igen nehéz megjósolni, hogy valóban kiegészít-e a bajból a Packard Bell NEC-t ez a 250 millió dollár.

Még mindig tárgyal az Acer és az SNI

A mennyiben minden az eredeti tervek szerint haladt volna, úgy június végére már lezárult volna az Acer és a Siemens Nixdorf Informationssysteme AG üzletkötése, amelynek keretében a tajvani cég átveszi a PC-gyártást az SNI-től. Mint ismeretes, az áprilisban bejelentett megállapodás úgy szólt, hogy a két vállalat stratégiai szövetségre lép: az Acer az SNI kizárólagos PC-szállítója lesz, s egyúttal a tulajdonába megy át a német partner 2 ezer főt foglalkoztató augsburgi gyártótelepe.

Heinrich van Pierer, a Siemens igazgatótanácsának elnöke legutóbb azt nyilatkozta, hogy még néhány apróbb részlet tisztázása maradt hátra, és megítélése szerint körülbelül két hónap múlva zárul le az üzletkötés. Az SNI egyik szövívője szerint a főbb kérdésekben már megegyez-

tek, csak arról folynak a tárgyalások, hogy más területeken – így például a globális ügyfélszolgálat szintjén – miképp működnek majd együtt a szerződő felek. Az Acer szövívője elmondta: cége legkésőbb július végéig szerette volna nyélbe ütni az üzletet, de – saját

Ha valaki
éjjel-nappal
az Interneten lóg,
nem mindegy,
milyen a vonal!

- Előfizetünk igényeire alkalmazkodó díjszámok **kapcsolt** és **közvetlen** vonali szolgáltatásainkra egyaránt.
- **ISDN**, közvetlen vonali szolgáltatások belső hálózatokat üzemeltető ügyfeleink részére.
- **Professionális Web-design** extra szolgáltatásokkal.
- **WWW oldalak** ingyenes elhelyezése.
- **Ingyenes Internet-alkotás** és szoftvercsomag a legnépszerűbb programokkal.

Részletes információért hívja ügyfélszolgálatunkat! **345-8888**

1023 Budapest, Zsigmond tér 10.
Telefon: 345-8888 • Fax: 345-8899
info@datanet.hu • www.datanet.hu

DataNet
A professzionális Internet-szolgáltató

09/41

megfogalmazása szerint – a Siemens Nixdorf Informationssysteme AG esetében „különösen nehéz célpont-ról” van szó.

Az IDC és a Dataquest a PC-világpiacról

A Dataquest piackutató cég legfrissebb jelentése szerint ez év második negyedében összesen 21,1 millió személyi számítógépet adtak el világszerte, ami 13,9 százalékos növekedésnek felel meg az előző év megfelelő időszakához viszonyítva. Egy másik vezető piackutató cég, a framinghami International Data Corporation (IDC) azonban azt tartja, hogy világszinten és az előző esztendő azonos időszaká-

Kelet-Európa jól teljesített

Közzétette az idei év második negyedére, kifejezetten Európára, Afrikára és a Közel-Keletre számított PC-forgalmi adatait az IDC. A piackutató azt találta, hogy – Oroszország és Olaszország kivételével – kontinensünk valamennyi országában felfelé íveltek a PC-eladások. A régióban összesen több mint 6,15 millió személyi számítógépet értékesítettek, ami hozzávetőleg 18 százalékos növekedésnek felel meg a tavalyi ilyenkorai 5,22 millió eladott egységhez viszonyítva.

Az IDC szerint különösen jól teljesített a kelet-európai piac: a jelentésről tudósító Cheri Paquet, az IDG News Service San Franciscó-i irodájának munkatársa Bulgáriát és Magyarországot emelte ki, ahol – az IDC előzetes becslése alapján – az idei második negyedben 30-40 százalékkal nőtt a PC-forgalom. Ezzel szemben Oroszországban 22 százalékos csökkenést tapasztaltak; ezt alapvetően az orosz kormány közelmúltbeli adóbehajtó intézkedéseivel magyarázzák, amelyek mérsékeltek a vásárlási, illetve az eladási kedvet.

hoz mérten mindössze 7 százalékkal nőtt a számítógépek értékesítése. Amennyiben az IDC-nek van igaza, ez azt jelenti, hogy az első negyedévhöz képest 3 százalékkal esett vissza a forgalom.

A Dataquest állítja, hogy az egyesült államokbeli forgalmazók szállítási adatai 12 százalékkal emelkedtek a szóban forgó negyedében. Ugyanerre az időszakra és piaci területre az International Data Corporation csak 10 százalékos növekedést tart reálisnak.

Élőhet a fenti számok tekintetében eltérhet mutatkozik a két piackutató között, abban mégis egyetértenek, hogy az amerikai piacon gyakorlatilag két gyártó – a Compaq és a Dell Computer – osztozik az első helyen, alapvetően azonos részesedéssel. Az IDC adatai szerint a Dell a második negyedében 72 (!) százalékkal több PC-t adott el az Egyesült Államokban, mint egy esztendővel korábban; az első negyedévhöz mérten pedig 21 százalékkal nőtt az ottani forgalma. A Compaq a tavalyi második negyedévhöz viszonyítva 12 százalékkal növelte eladásait – közölte a Dataquest.

Piaci részesedésüket tekintve a második vonalban foglalnak helyet a Hewlett-Packard, a Gateway 2000, valamint a Packard Bell NEC: ezek a gyártók 7,7 százalékos részesedést mondhatnak a magukénak, legalábbis az IDC megítélése szerint.

Nyugat-Európában – a tárgyalat időszakában – 20 százalékkal nőtt a darabszám szerinti eladás. Különösen élénk volt a fogyasztói kereslet Franciaországban, Nagy-Britanniában és Németországban. Az IDC munkatársai úgy vélik: a Microsoft Windows 98-a is hozzájárult a nyugat-európai PC-kereslet élénküléséhez.

Nő az európai hálóhasználók aránya

Nemrégiben jelentést tett közzé az eMarketer (<http://www.emarketer.com/>). Az egyesült államokbeli piackutató cég azt állítja, hogy az USA-n kívüli internethasználók száma évente átlagosan 70 százalékkal gyarapszik, és hogy 2002-ben megfordul az arány – a nem észak-amerikai felhasználók javára.

Jelenlegi becslések szerint világszerte mintegy 60 milliónyian csatlakoznak a hálóra, s ebből a számból az Egyesült Államok és Kanada felhasználói együttesen 68 százalékkal képviseltetik magukat. A New York-i eMarketer prognózisa úgy szól, hogy az Észak-Amerikán kívüli internethasználók száma a jelenlegi 23 millióról 143 millióra nő 2002-re. Ugyanekkorra a világ online közössége 228 millió főre bővül, így könnyen kiszámolható, hogy az Egyesült Államok részesedése szerény 37 százalékra zsugorodik.

Az európai, de különösen a skandináv országok felhasználói nagy fogyasztói az internetnek: az ezer lakosra jutó internethasználók aránya Németországban, az Egyesült Királyságban és Svédországban a legmagasabb – állítják az eOverview című tanulmány szerzői. A Yahoo webhelyét 110 országból keresik fel: Európában szinte abszolút egyeduralkodó, de Japánban is roppant kedvelt. Az ESPN Sportszone üzemeltetői szerint látogatóinak 37 százaléka az amerikai kontinensen kívüli térségből keresi meg őket. Az America Online (AOL) több mint egymillió előfizetővel rendelkezik Európában. (A rend kedvéért azért hadd jegyezzük meg: az AOL egyesült államokbeli ügyfeleinek száma 10 millió körül mozog!)

PC-t vagy tévét nézzünk?

Jupiter Communications-elemzők azt állítják: belátható időn belül nem lehet arra számítani, hogy a PC-használók személyi számítógépüket vegyék igénybe televíziózásra. A technológia adott ugyan, de a kép- és hangminőség még oly sok kifogásolnivalót hagy maga után, hogy tömeges áttérésről egyelőre nem lehet szó – véli *David Card*, a New York-i piackutató cég vezető elemzője.

Card egyik írásában egyenesen „brutálisnak” nevezte a számítógépes tévéképet: a 28 kilobit/másodperces móddal fogott tömörített kép lassan érkezik meg a képernyőre, ráadásul nincs az az éles szemű felhasználó, aki élvezettel tekintene az ily módon nyert, hitelkártya méretű képre.

Valamivel kedvezőbb a helyzet a vállalati hálózatokon: a nagyobb sávszélesség nyújtotta előnyök viszont azonnali eltűnnek, ha egyszerre mondjuk ezer alkalmazott

akarja képernyőjéről megtekinteni és meghallgatni a vezérigazgató hozzájárul intézett programbeszédét. *Joan-Carol Brigham*, az International Data Corporation szakértője lehetetlen vállalkozásnak tartja egy ilyen létszámú nézősereg és hallgatóság egyidejű bevonását a PC-s televízió-programba.

Egy másik rangos piackutató cég – a cambridge-i Forrester Research – elemzője, *Seema Williams* azt tartja: kizárólag olyan esetekben éri meg elviselni a gyenge kép- és hangminőséget, ha egymástól nagy távolságra, köztisztán működő, csak magas útiköltség árán megközelíthető üzletfelekről van szó, akiket egy előre elkészített videoanyag sugárzásával jóval olcsóbb elérni, mint a hagyományos utak-módok valamelyikén.

Internet a nyugat-európai háztartásokban

Az IDC's European Internet Household Survey (Az IDC európai internetes háztartási felmérése) címet viselő jelentés szerint az európai online felhasználóknak csaknem 48 százaléka otthon csatlakozik a hálóra, 41 százalék a munkahelyén, 29 százalék pedig valamilyen oktatási intézményben teszi ugyanezt, s az egyes hazánálai helyszínek gyakran egyenesen jelentkeznek. Ez év májusában végezték a felmérést: összesen 7013 háztartást kérdeztek meg Németország, Franciaország, Nagy-Britannia,

Olaszország, Svédország, Dánia, valamint Norvégia területén.

Azt tapasztalták az IDC elemzői, hogy az átlagos (nyugat-)európai internethasználó művelt férfi, de természetesen e tekintetben is nagy a szórás, hiszen az utóbbi időben mind többek számára válik hozzáférhetővé a világháló. *Carsten Hejndorf*, az IDC európai internetprogramjának kutatási igazgatója elmondta: egyre bővül az a kör, ahol – az otthonon és a munkahelyen kívül – csatlakozni lehet a webre: könyvtárakban, internetkávéházakban vagy éppenséggel barátok, ismerősök otthonában; így a fiatalabb korosztály tagjai, illetve a szerényebb jövedelműek sem maradnak ki ebből.

Hejndorf megítélése szerint Európában nem tántog olyan óriási szakadékok az alacsony és a magas jövedelmű felhasználók rétege között, mint mondjuk az Egyesült Államokban. Nem szükséges kiugróan magas jövedelem ahhoz, hogy valaki egy internetelésre alkalmas személyi számítógépet vásároljon, továbbá hogy fizesse az online szolgáltató költségeit. Igaz ugyan, hogy egyes intézmények, így az európai szállodák többsége csak megfelelő díj ellenében biztosít internet-hozzáférési lehetőséget, de ezeken a helyeken úgyszólván jellemzően a magasabb jövedelmi kategóriába tartozó online felhasználók fordulnak meg.

Az is kiderül az IDC jelentéséből, hogy több európai távközlési szolgáltató tervezte nyilvános internet-fülkék felállítását, a postahivatalokat, repülőtérket, a pályaudvarokat pedig kimondottan az odalátogatók számára telepített terminálok fogják segíteni abban, hogy elektronikus postai üzeneteket küldjenek, vagy egyszerűen csak böngésszenek az interneten.

Az IDC-felmérés szerint bővülni fog az internetes eszközpark is: az úgy-

Software Station

1111 Budapest, Karinthy Frigyes út 25.
Telefon/telefax: 209-5951 Telefon: 209-0342

Angol nyelvű számítástechnikai szakkönyvek és Linux disztribúciók legnagyobb választéka

<http://www.swsbooks.hu>

0955

nevezett televíziós dobozok, az intelligens képernyővel ellátott telefonok, az „okos” kézeszközök, a mobiltelefonok mind-mind hozzájárul-

Ki hogyan értékeli a Win98 forgalmát?

Július közepén a Microsoft bejelentette, hogy Észak-Amerikában több mint egymillió Windows 98-frissítési licenccel adtak el az operációs rendszer június 25-ei piacra bocsátása óta. Elemzők azonban különféleképpen értékelik ezt.

Rob Enderle, a Giga Information szakember szerint az egymillió eladott példány már azt jelenti, hogy a termék sikeres és bekevert a fősodrásba. Hozzáfüzte: úgy érzi, hogy ez a szám még a Microsoft előzetes becsléseit is túlszárnyalta.

Ezzel szemben például Jon Olt-sik, a Forrester Research rangidős elemzője kételkedve fogadta ezt a számot: állítása szerint cégnél azt tapasztalják, hogy senkit sem érdekel igazán a Windows 98. „Vajon mit számolnak bele ebbe az adatba – a fogyasztóknak eladott licenccel számát, vagy a kiskereskedelmi egységekben a fogyasztók számára hozzáférhető példányokét?” Olt-sik ekképp okoskodik: ha csupán a közvetlenül a fogyasztóknak eladott példányszámot tartarja a Microsoft által közzétett adat, akkor ez utóbbi túldimenzionálnak tűnik, mivel a Forrester Research nem tapasztal élénk keresletet a Windows 98 iránt. Személy szerint ő úgy véli, ez tipikusan a „kreatív könyvelés” esete.

Cara Walker, aki a redmondi szoftverház public relations cégnél, a Waggner-Edstromnél dolgozik, kijelentette: a frissítési licenccre vonatkozó egymillióra becsült eladási adat a kiskereskedelemben a fogyasztók által megvásárolt példányok számát jelenti.

Hitachi-premier

Előként a gyártók közül 1 gigabájtos SDRAM DIMM modult tárt a nyilvánosság elé a Hitachi; ezt 256 megabites (4×64 megabit) egységek felhasználásával készítette. Ez új memóriamodul – és a szintén most bemutatott 512 megabájtos DIMM-et – a nagy teljesítményű kiszolgálókba és munkállomásokba szánja a gyártó.

Mindkettő megfelel az Intel PC-100-as specifikációjának, rendelkeznek ECC funkcionalitással, támogatják a 100 megahertzes rendszersínt, adatátviteli sebességük 800 megabájt/másodperc.

A jelenlegi 256 megabites lapkával és tokozási eljárásokkal az 1 gigabájtos DIMM az elérhető legnagyobb kapacitás; a japán cég is 41 integrált áramkört épített egyetlen modulra az 1 gigabájtos változatban. Próbapéldányait 1998 negyedik negyedévében szállítja a Hitachi, a tömeggyártás a jövő év elején kezdődik.

nak majd az internethasználat európai terjedéséhez.

A megvizsgált hét ország közül Svédország viszi a primet: itt a legmagasabb az internethasználat aránya a lakosság körében, sorban a második Dánia, amelyet Norvégia követ. Az „alvén” található Franciaország és Olaszország, Svédország tekintetben is elit a többi területől, hogy itt elég magas arányban (40 százalék körül) képviseltek magukat az internetező hölgyek, és a felhasználók között szép számban vannak alacsony jövedelműek, illetve iskolázottságúak is. Hejndorf az internethasználat elterjedtségét tekintve azt jósolja, hogy ez a skandináv ország hamarosan utoléri, és túl is szárnyalja az Egyesült Államokat.

Windows 98-özön Japánban

Tokióban, június közepén mutatta be Bill Gates, a Microsoft elnöke a Windows 98 operációs rendszert, a japán nyelvre adaptált változat azonban csak később, július végén jelent meg. A Win98 – az IDC Japan piackutató cég szerint – a harmadik negyedévében két számjegyű növekedést hoz a japán PC-piacon. A PC-k áresésén kívül a Microsoft operációs rendszerének frissítése az egyik legfőbb tényezője az otthoni használatra vásárolt személyi számítógépek piacán bekövetkező, az 1997 harmadik negyedévéhez viszonyított 20,6 százalékos forgalomnövekedésnek – állítja az IDC Japan.

Egyértelműen jó jel a japán PC-piac ilyen mértékű bővülése, hiszen a kemény gazdasági problémák miatt idén eddig csak igen csekély mértékű emelkedés volt tapasztalható. Részben annak köszönhető a harmadik negyedévi növekedés, hogy az elmúlt néhány hónapban a PC-gyártók ingyenes Windows 98-frissítési licenccel kínáltak a Windows 95-vásárlóknak – vélik az IDC Japan elemzői.

A harmadik negyedévében, az otthoni gépek piacán a Windows 98-eladások elérhetik az 538 ezer példányt. A negyedik negyedévi forgalom pedig – az International Data Corporation várakozása szerint – meghaladja majd az 594 ezret, ami 25,5 százalékos növekedésnek felel meg. Az idei év egészét tekintve, a második félév várható jó eredmények köszönhetően, az otthoni PC-piacon értékesített operációs rendszerek száma elérheti a 2,13 milliót.

Diamond-Aureal együttműködés

A Diamond Multimedia és az Aureal Semiconductor összefogott; közösen fejlesztenek ki következő generációs audiomegoldásokat a PC-piacra. A Diamond partnerének A3D/Vortex hangtechnológiáját használja fel Monster Sound PCI sínű hangkártyáiban; az új változatok hónapokon belül megjelenhetnek a piacon. Piacra kerülése után az A3D hamar népszerű lett a játékprogramok fejlesztői között,

mivel különleges hanghatások beépítésére és visszajátzására ad lehetőséget. Támogatói (azaz felhasználói) között megtalálható az Epic Megagames, az Activision, az Interplay, a Lucas Arts és a Maxis.

Egyre többet költenek webtechnológiára

Az elkövetkező néhány évben az egyesült államokbeli vállalkozások egyre többet költenek majd webtechnológiára és -szolgáltatásokra; legfőképpen azért, mert a már meglévő megoldásokat is hozzákapcsolják az online rendszerekhez – állítja az ActivMedia.

A peterborough-i (New Hampshire-ben található) piackutató 2500 – általában kis- és közepes méretű – vállalat webhely-üzemeltetőjét kereste fel. Az interjúk alapján az ActivMedia azt jósolja, hogy idén összesen 1,2 milliárd dollárt áldoznak a vállalatok webtechnológiára és -szolgáltatásokra, jövőre 3,6 milliárdot, 2002-

ben pedig már 24 milliárd dollárt fordítanak e célokra.

A fogyasztói igények kielégítésére hivatott weboldalak átlagosan 10 ezer dollárt követelnek meg a rendszer automatizálására, a cégek közötti kommunikációt szolgáló webhelyek pedig 35 ezret. Legtöbbet azok a vállalatok adnak ki webfejlesztésre, amelyek régi rendszereik adatait kívánják online módon közzétenni. Ezek a cégek megértették, mennyire fontos és hatékony, ha meglévő rendszereiket integrálják az elektronikus kereskedelemmel – véli Anne Wheeler, az ActivMedia információszolgáltatásokért felelős igazgatója.

A Motorola és az AMD egyezménye

Fejlesztési és licencc egyezményt kötött a Motorola félvezetőgyártó csoportja és az AMD: a részalapú lapkák gyártása terén kívánják egyezíteni erőiket. Az együttlé-

ködéstől mindkét fél azt várja, hogy gyorsabban tud majd rézlapkákat kifejleszteni a személyi számítógépek piacára. A Motorola már márciusban jelezte, hogy tesztelt rézzel készült félvezetőszkeleteket, és hogy 1999 elején meg akarja kezdeni a tömeggyártást. Az AMD eddig jóformán semmit sem árult el arról, mire készül az új technológiával.

LCD-trend

Várhatóan már a jövő év első felében kapható lesz legalább egy olyan ThinkPad, amely az IBM újfajta LCD-jével lesz felszerelve. A cég azt ígéri, hogy a 12,1 hüvelykes kijelző a maga 5 milliméteres vastagságával és 370 grammjával 20 százalékkal lesz könnyebb és 50 százalékkal vékonyabb, mint a jelenlegiek. Elemzők szerint általános tendencia, hogy a cégek a jelenlegi technológiai korlátok miatt nem a nagyobb felbontás, hanem a kisebb méretek irányába fejlesztenek.

OKIPAGE 4WPPlus
4 lap/perc
600 dpi

OP6e/6ex
6 lap/perc
600 dpi

OL810ex
8 lap/perc
600×1200 dpi

OKIPAGE 16N
12/16 lap/perc
600×1200 dpi

Nyomtatók és faxok

OKI
People to People Technology

OKI Systems (Magyarország) Kft.

1051 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 12. II. em./204.

Telefon: 327-4070, 266-6225

Telefax: 327-4076, 266-0152

E-mail: oki_h@mail.datanet.hu

Internet honlap: www.okieurope.co.uk

Lotus Notes 5: öreg program nem vén program

Az elektronikus levelezőprogramoknak – legalábbis régi formájukban – lassan bealkonyul. Helyüket az integrált munkacsoportos szoftverek veszik át: a Lotus Notes, a Microsoft Outlook 98 és a rövidesen megjelenő Netscape Communicator 5, amelyek bögésző stílusú felületén harmonikus egységbe olvadnak a levelező-, naptárkészítő és alapszintű állománykezelő funkciók. Az újfajta megközelítés elfogadtatásában a Notesnak elévülhetetlen érdemei vannak, de használhatóság tekintetében a program mindmáig komoly kívánnivalókat hagyott maga után. Most azonban ezen a téren is minőségi javulás várható: az új kiadást,

a Notes 5-öt olyan felülettel látja el a Lotus, amely jelentős mértékben megkönnyíti a navigációt és az általános használatot. A munkacsoportos programok nagy előnye, hogy ha egyszerre többfajta munkát akarunk végezni, nem kell különálló alkalmazások között ugrádozunk. A Notes saját szabványú felülete azonban sokáig fittyet hányt a Windows konvencióira, amiből kinos – olykor adatvesztéssel járó – helyzetek sora származott. Az új felület, amelyre egy demonstráció szemügyre vehettünk, sokkal jobban illeszkedik a jelenlegi Windows-

alkalmazásokhoz, és egyszerűbb a használata is. A Notes magjával, vagyis a másolható és rugalmasan alakítható adatbázisokkal kapcsolatban a Lotus lapzártánkgi semmilyen technológiai változtatást nem jelentett be.

A cég még az idén ki akarja adni a továbbfejlesztést, egy béta-változat pedig már most letölthető a Lotus webhelyéről. A Notes Release 5 (röviden R5) végleges változata nagyjából ugyanannyiba fog kerülni, mint a jelenlegi szoftver, amelynek ára felhasználóként 69 dollár.

az átalakított program előnyeit, akik frissen érkeznek a Notes és a LAN alapú elektronikus levelezés világába. A Notes R5-öt – akárcsak az Outlookot – önálló internetes elektronikus postai ügyfélként s személyi adatkezelőként egyaránt használhatjuk.

Egy darabka web

Számos megoldást a webről merít a Notes R5 felülete. Amikor elindítjuk a programot, legelőször az Outlook 98 Outlook Today szolgáltatóra emlékeztető, félreismer-

Új navigációs lehetőségek a Notesban

A Lotus sokféle új szolgáltatással igyekszik használhatóbbá tenni a Notest. Ez a képernyőfotó a megjelenés előtti változat alapján készült, nem biztos tehát, hogy a végleges állapotot tükrözi.

The screenshot shows the Lotus Notes 5 interface with several callout boxes highlighting new navigation features:

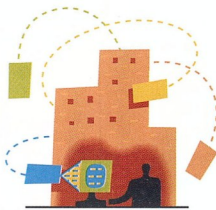
- Top Left:** "Az alakítható szegélycímkek segítségével egyetlen nézetbe gyűjthetjük az összetartozó könyvjelzőket (például adott állományokhoz és eszközökhöz vezető kapcsolatokat)"
- Bottom Left:** "A könyvjelzők segítségével gyorsan elérhetjük a dokumentumokat, webhelyeket és Notes-alkalmazásokat"
- Right Side:** "Bögésző stílusú navigációs gombokkal mozoghatunk a Notesból elérhető különféle típusú információk között"
- Bottom Center:** "A Headlines szolgáltatás közös képernyőn tárja elénk a legfrissebb híreket, a naptári bejegyzéseket, a fontos leveleket, a webkapcsolat és a Notes-adatbázisok adatait"

A Notes munkacsoportos rendszerének kiszolgálókomponense, a Domino 1795 dollárról indul. Még azok is értékelní fogják

hetetlenül megcsinosított Headlines pillantjuk meg. A Headlines képernyőjén egymás mellett látjuk a legfrissebb hírek főcímait,

az aznapra beütemezett találkozók listáját, és a legfontosabb elektronikus levelekhez vezető közvetlen kapcsolatokat. (Egy levél akkor számít fontosnak, ha feladóját annak minősítettük. Ilyen személy lehet például a főnökünk.) A többi Notes-részhez hasonlóan a Headlineson belül is az előre- és hátragombokon kattintva tudunk mozogni. Akárcsak egy hagyományos böngésző, a Notes R5 is lehetővé teszi, hogy könyvjelzőket tegyünk a legfontosabb információkhoz. A Lotus könyvjelzőinek különlegessége, hogy szinte bármit megjelölhetünk velük: webhelyeket, Notes-adatbázisokat, levélmappákat, közönséges mappákat és dokumentumokat PC-nk merevlemezén vagy a hálózati szerveren. Az ötlet nem új – az Outlook jórészt ugyanezt csinálja, és a Netscape is hasonló lehetőségeket ígér a Communicator 5-ben. Mindez azonban mit sem von le az új könyvjelzők értékéből, amelyek komoly segítséget jelentenek

az elszánt Notes-híveknek, akik ezzel a programmal akarják átvágni magukat a napi munka sűrűjén. A Notes úgynevezett tudáskezelő képességeit is erősíteni akarja a Lotus. Ez a furcsa szakkifejezés azokat a módszereket fedi, amelyekkel információkat gyűjthetünk össze a legkülönbözőbb – internetes és egyéb – forrásokból. Ha beírunk egy kulcsszót, a Notes elindítja webböngészőnket, és végrehajt egy keresést a Yahoo-val, megnézi cégünk Notes-adatbázisát, és még merevlemezünket is átvizsgálja, végül leteszi elénk a kulcsszót tartalmazó dokumentumok relevancia szerint rangsorolt listáját.

a legfontosabb munkacsoportos alkalmazás, és a Lotus néhány régi hiány pótlásával a Notes levelezési képességein is javítani akar. Forradalmi újdonságokra ne számítsunk: ami azt illeti, a legtöbb szolgáltatást a többi csomag használói már régóta élvezhetik. Mindenesetre üdvözlendő, hogy ha egyike vagyunk egy elektronikus körlevél számos címzettjének, az új Notes nem tölti meg a képernyőt elektronikus postai címek tömegével. Nem kell tehát hosszasan lapozgatnunk a fölösleges információk között, míg eljutunk magáig az üzenetig. Megnézhetjük persze a címzettek listáját is, de külön, egy kicsiny, kényelmesen görgethető ablakban. Az új program az alapvető levelezési műveleteket, például a címzést és az üzenetek törlését, archiválását is felgyorsítja, és lehető-

Javuló postai szolgáltatások
A többség számára még jó ideig az elektronikus levelezés marad

Az IBM és a Nagy megoldások egy kis boltjának az International Business Machines Corporation védjegye. © 1998 IBM Corp.

Beszállító

Gyártó

Kösse össze a termelés fázisait! Időt és pénzt nyer internet technológiánk segítségével.
www.ibm.hu Tel.: (80) 200 083

Nagy megoldások egy kis boltjának

0958

Papirtengerek ördöge, a GroupWise

Akinek sem a Lotus Notes, sem a Microsoft Exchange nem elégíti ki az igényeit, további lehetőségek közül választhat. A Netscape Communicatore öles léptekkel halad afelé, hogy kiváló munkacsoportos eszközzé fejlődjék, és persze a Novell sem szándékozik kiszállni arról a piacról, amelynek megszületésénél ott bábáskodott. Eltökélttségét bizonyítja, hogy az év vége felé megjelenik népszerű csoportmunkaszoftverének legújabb kiadása, a GroupWise 5.5. A program fejlett dokumentummegosztó és naptári szolgáltatásokat kínál, és módot ad arra is, hogy az interneten zökkenőmentesen együttműködhessünk más GroupWise-tagokkal. A GroupWise 5.5 dokumentummegosztó és -kezelő lehetőségei azokat a cégeket érdekelhetik leginkább, amelyeknél hatalmas dokumentumtömeg halmozódik fel – ilyenek lehetnek például az ügyvédi irodák vagy a különféle kutatásokat, elemzéseket végző cégek. A program valamennyi megosztott dokumentumról indexet vezet; az index a teljes szövegre kiterjed, és a felhasználók egyszerűen kereshetnek benne kulcsszó vagy valamilyen más attribútum (például szerző vagy kategória) szerint. Ha távolból szerkesztünk egy anyagot, jó hasznát vehetjük a dinamikus szinkronizálásnak, mely az állomány elmentésekor az összes példányba automatikusan átveszi a változtatásokat. A GroupWise 5.5 mentesor HTML változatot is létre tud hozni a dokumentumból, amelyet azonnal közzétehetünk az interneten vagy a vállalati intraneten.

Segítség a munkacsoportoknak

A naptárszekció újdonsága, hogy a vezetőnk egyszerre több dolgozó ütemtervét megnézhetik és módosíthatják. Végül egy új hír, amely minden GroupWise-hívet érint: az interneten keresztül más GroupWise-használókra is kiterjeszthetjük a munkacsoportos szolgáltatásokat. Ha egy elektronikus levélben találkozóra hívunk egy vagy több olyan személyt, aki ugyancsak a GroupWise-t használja, az üzenet ugyanúgy viselkedik, mintha házon belülré küldtük volna el, és elfogadás esetén a találkozó időpontja automatikusan bekerül a fogadóék előjegyzési naptárába. Ha a címzettnek nem GroupWise-tagok, a meghívó hagyományos elektronikus levélként működik.

vé teszi, hogy a HTML-t támogató levelezőcsomagok, például Microsoft- és Netscape-ügyfélszoftverek használóival gazdagod megformázott

köztük a cég saját cc:Mailjéről. (Így vagy úgy, de előbb-utóbb mindenkinek át kell majd állnia a cc:Mailről a Notesra vagy valamelyik riválisá-

Notes R5: megújult külső, gazdagabb tartalom

Hol találjuk	Mi az újdonság
Mindenütt a programban	Böngésző stílusú navigáció; átdolgozott menük és párbeszédablakok; nagyobb fókú alkalmazkodás a Windows-konvenciókhoz, például a vidd és dobd módszerhez vagy a jobb gombos technikához.
Elektronikus posta	Feljavított felület; gazdagabb formázási lehetőségek; továbbfejlesztett HTML-támogatás; egyszerűbb szabályalkotás a levelek kezelésére; LDAP-könyvtárkeresés.
Csoportos ütemezés	Elegánsabb megjelenés; rugalmasabban alakítható naptárnézetek; jobb nyomtatás; gyorsabb működés.
Adatbázisok	Egyelőre nincs hír változásokról.
Egyéb eszközök	Könyvjelzők a dokumentumok, adatbázisok, webhelyek megjelölésére; egységes eszközök a weben, a Notes-adatbázisokban és másfajta adatforrásokban végzett keresésekhez.

üzeneteket válhassunk. (A HTML támogatása egyebek közt azt jelenti, hogy fényképet is beágyazhatunk a levélbe.)

A Notes 5 csoportos ütemezőszolgáltatásával kapcsolatban a Lotus alapvető célja, hogy ezeket a funkciókat az önálló személyi adatkezelő programok, például a szoftverház saját Organizerének színvonalára hozza fel. A Lotus szerint egyszerűsödik az ütemezés munkája, a naptárnézeteket a korábbiaknál sokrétűbben lehet majd alakítani, és javulnak a nyomtatási lehetőségek. Az újdonságok itt sem világrengetőek, de az a rengeteg Notes-használó, aki Notes-beli munkacsoportos előjegyzési naptárát ma még egy önálló személyi adatkezelő naptárával kénytelen párosítani, egészen biztosan hálás lesz a változásokért.

Búcsú a cc:Mailtől?

Kedvében akar járnai a Lotus a vállalati rendszergazdáknak és a hálózati adminisztrátoroknak is, ezért olyan szolgáltatásokkal látja el az új Notest, amelyek megkönnyítik az átállást az elektronikus levelezőcsomagokról,

ra, mert a Lotus nem akarja továbbfejleszteni ezt az elektronikus postai rendszert.)

A közelmúltban a Lotus megvásárolta a valós idejű dokumentummegosztó szoftverek fejlesztésével foglalkozó DataBeamet és az online csevegőprogramjáról ismert Ubique-ot. E cégek termékei talán a Notes R5-ben is feltűnnek majd, de az is lehet, hogy kiegészítő modulokként kerülnek forgalomba. Azoknál a vállalatoknál, ahol a cc:Maillel vagy egy ehhez hasonló önálló levelezőprogrammal dolgoznak, érdemes lehet továbblépni a Notes R5-re vagy valamelyik másik integrált csomagra. A levelezőrendszer cseréje azonban mindig bonyolult feladat. És bár a Notes-sofтвер hálózati magja évek óta megbízhatóan működik, az új felület élesben még nem bizonyított. Végleges véleményt csak hivatalos tesztek után mondhatunk. Addig csak annyit: ha a kilátásba helyezett újdonságok valóban működnek, akkor nem csupán a jelenlegi Notes-használók számára jelenthet vonzó alternatívát a Notes R5.

Egy nyelv, amelyik megrengeti a webet

Ha hinni lehet a jóslatoknak, egy éven belül a web úgy megváltozik, hogy rá se fogunk ismerni. Szélszíri pontosságú kereséseket hajthatunk végre a weboldalak dzsungelében, gyorsabban közlekedhetünk a Hálón, fejlettebb vásárlási szolgáltatásokat élvezhetünk, és zökkenőmentesen cserberélhetjük az állományokat a programok között. Mindezeket a csodás változásokat az Extensible Markup Language (XML) nevű új technológia bevezetésétől remélhetjük. Az XML-t tavaly februárban fogadta el hivatalos szabványnak a web „igazgatótanácsa”, a World Wide Web Consortium. Azóta a komoly szoftvercégek – köztük a Microsoft, a Netscape, a Lotus, az IBM és az Adobe – egytől egyig nyilvánosan elkötelezték magukat a nyelv támogatása mellett. Lássuk hát, miről is van szó – miért ez a nagy felhajtás?

Más, mint a HTML

Egy átlagos weboldal a szövegek és grafikák keverékéből áll, amelyek megjelenését a Hypertext Markup Language (HTML) szabályozza. A HTML-lel jól leírható a weboldal elrendezése, az oldal tartalma azonban már nem – képtelen ugyanis különbséget tenni a különféle oldalelemek, például egy ár és egy születési dátum között. A tartalomeírás hiányát mi, webhasználók szenvedjük meg, amikor keressünk próbálunk. Keressünk rá például arra a szóra, hogy *prince*. Az eredményül kapott oldalak között lesz olyan, amelyik a titokzatos zenéssel foglalkozik (akit egykor Prince-nek hívtak), mások a walesi herceggel foglalkoznak, megint mások pedig a Prince Edward Islanddel. Napjaink keresőrendszerei nem tudják eldönteni, hogy a keresés egy muzsikusra, a királyi család tagjára vagy egy kanadai földrajzi helyre vonatkozik-e. A HTML helyébe lépő XML lehetővé teszi, hogy a webtervezők úgynevezett metacímkeket agasszanak oldalaira. A böngésző olvasni tudná ezeket a kicsiny, egyszerű szöveges utasításokat, de nem jelenítené meg őket.

A metacímkek ilyesmiket közölnének: „a következő szöveg egy zenész neve”, vagy „a következő szám egy ponttárg”. A szövegtengerből felmerülő keresőrendszerek így igazán érdemi eredményekkel szolgálhatnának a számunkra. A metacímkek a webes kereskedelmet is fellendíthetnék. Képzljük el, hogy az online könyv-forgalmazók szabványos metacímkekezelést használhatnának a címek, tartalomleírások és árak jelzésére. Ekkor egyetlen utasítással megnevezhetnénk, melyik online könyvesboltban a legolcsóbb az általunk keresett könyv – ilyesmirel ma még nem is álmodhatunk. Az XML metacímkek az is lehetővé tennék, hogy a webböngészők feldolgozhatják a webes adatokat. Manapság egy weboldal adatainak újraszámításához böngészőnknek és a webkiszolgálónak hosszadalmas eszmezerőt kell folytatnia egymással. Az eljárás menete az, hogy elküldjük a szervernek újraszámítási kérésünket, a szerver elvégzi a műveleteket, visszaküldi az eredményt, és rendszerünk újrarajzolja az oldalt.

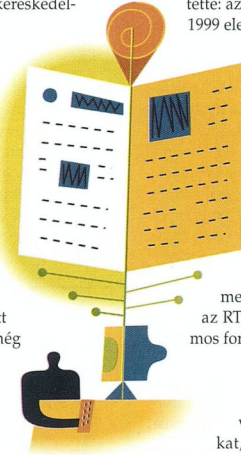
Tehermentesített hálózat

Az XML-lel megpórolható ez az információ pingpong. Tegyük fel, hogy kedvenc NBA-es kosárlabdacsapatunk három legjobb pontszerzőjének nevére vagyunk kíváncsiak. A csapat szervere elküldi egy halom metacímkek statisztikát, és az XML-re felkészített böngészőnk – egy Java alkalmazás, netán egy JavaScript vagy Microsoft VBScript forgatókönyv segítségével – elvégzi a számításokat. Az XML-guruk úgy hívják, hogy helyi feldolgozás – mi csak úgy, hogy gyorsaság. A megoldás ráadásul tehermentesíti a szerveret, amely ezáltal más kéréseknek is hama-

rabb eleget tud tenni. Az eredmény: az egész hálózat teljesítménye nő. Az XML képességei túlterjednek a weben. Az XML-lel kódolt állományok a programok közti adatmozgatás ideális hordozóeszközei lehetnek. A Microsoft bejelentette: az Office ez év végén vagy 1999 elején megjelenő új változatában az XML-lel kívánja megoldani, hogy az Office-dokumentumokat a formázások elvesztése nélkül lehessen mozgatni a PC-k és a web között. Következő irodai készletében a Lotus is támogatni fogja az XML-t. Ez az egyesülés kiállás az XML mellett egyszermind az RTF és a többi többplatformos formátum halálát jelenti.

Korai öröm?

Mielőtt azonban az XML valóra válthatná álmainkat, még le kell küzdenünk két komoly akadályt. Az egyiket a böngészők jelentik: közülük ma még csak a Microsoft Internet Explorer 4.0 támogatja az XML-t, és rövidesen felzárkózik mellé a Netscape Communicator 5.0. Sok millió webböngésző azonban régebbi böngészőket használ, és ezek nem értik az XML-t. A második nehézség az, hogy az XML csak akkor működik megbízhatóan, ha a tartalomellátók egységesen alkalmazzák. Hiszen hogyan is hasonlíthatnánk össze például a könyvtárakat, ha a forgalmazók eltérő címkeket tűznek oldalaira? Minden szakmának egyetértésre kell jutnia a tagok mekehasználatát illetően. Ismerve a weben uralkodó káoszt, ez a konszenzus csak nagy kínok árán fog megszületni. A szakemberek emiatt mondják azt, hogy még legalább egy évbe beletelik, mire az XML üdvös hatásait érezni kezdjük. De az előnyök olyan számosak, hogy előbb-utóbb feltétlenül kikényszerítik az együttműködést. És akkor – talán nem is olyan sokára – az XML lesz a web közös nyelve.

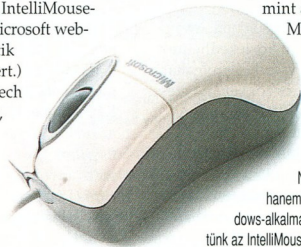

IntelliMouse Pro: kerekecske, gombocska...

Az Office 97 tavalyi premierjéhez kapcsolódóan kiadott IntelliMouse újdonsága egy aprócska kerék volt, amellyel görgethettünk és zoomol-gathattunk az alkalmazásokban. Volt azonban egy bökkenő: a kormánykerék csak az Office 97-tel és néhány más Microsoft-programmal működött. A riválisok – mindenképp a Logitech – gyorsan reagáltak, és minden Windows-sof-tverrel használható, ergonomikusabb egereikkel gyorsan lekörözték a Micro-soft szürke versenyzőjét. Az IntelliMouse Próval a Microsoft ismét felzárkózik az élbolyhoz. Az új egér kerekével minden Windows-sof-tverben gyorsan zoomol-hatunk és görgethetünk, a mellékelt IntelliPoint 2.2 vezérlőprogrammal pedig funkciókat rendelhetünk a nyomó-gombokhoz, és jobban láthatóvá tehetjük

a képernyőn a kurzort. Az Office 97-tel kompatibilis alkalmazásokban bármilyen navigációt gyorsan beállíthatunk úgy, hogy a (Ctrl) billentyűt lenyomva elfor-gatjuk a kereket. (A régi IntelliMouse-változat tulajdonosai a Microsoft web-helyéről ingyen letölthetik az IntelliPoint 2.2 sof-tvert.) A Pro kialakítása a Logitech MouseMan+ -ra hasonlít, de a háta boltozatosabb, hogy jobban meg-támassza a kezét. Az egér keménygumi „alvázon” nyugszik, így könnyebb megfog-ni. Ami a gyengéit illeti, a bal oldalon csak három konfigurálható gomb van, szemben például a Mouse-Man+ -szal, amely ugyanerre a célra

négy gombot kínál. Másik hibája, hogy a balkezeseket teljesen negligálja: csak jobbkezes kivételben kapható. Katalógus-ára 70 dollár, vagyis 10 dollárral drágább, mint az eredeti Intelli-Mouse, és 30-cal, mint az új, extrák nélküli Microsoft Wheel Mouse.

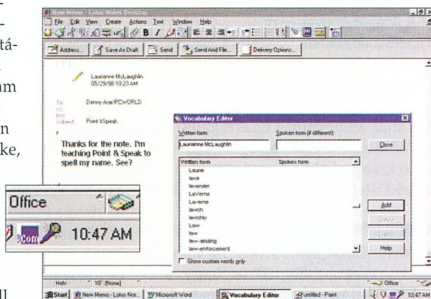
Nemcsak az Office-ban, hanem mindenféle más Win-dows-alkalmazásban is kerekeze-tünk az IntelliMouse Próval

Kedvező ára, ergonomikus kialakítása és széles körű funkcionalitása miatt lényegesen jobb vétel, mint elődje.

Szóból ért a Point & Speak

A Dragon Point & Speak angol nyelvű beszédfelismerő sof-tverével Windows-alkalmazásokba, például szövegszerkesz-tőkbe és levelezőprogra-mokba vihetünk be diktál-lással angol szövegeket. Az ötvendolláros program ugyanazt a technológiát használja, mint a Dragon Systems drágább terméke, a NaturalSpeaking. Tizennyolc perces hangos felolvasással kell betanítanunk, és ezután folyamato-san diktálhatunk neki, a szavak között nem kell hosszabb szüneteket tartanunk. Ha el akarjuk kez-denii a tollbamondást, csak annyi a teendőnk, hogy kattintunk a Windows Tálcáján megjelenő mikrofonikonon, majd pedig a munkaalkalmazás ablakán. Fejlesztője szerint a program percenként 160 szót tud feldolgozni. Ezt sem meg-erőstítem, sem megcáfolni nem tudjuk, mert a tesztek során képtelenek voltunk ennyire hadarni; normális diktálási

sebességnél, vagyis percenként száz szósnál mindenesetre elég jól működött a Point & Speak. A Dragon azt állítja,

Csak rákattintunk a Windows 95 Tálcáján lévő mikrofonikonra (balra látható a kinagyított rész), és kezdetjük is a tollbamondást a Dragon Point & Speakjének

hogy a találati pontosság 97 százalékra is felmehet; azalatt a két hét alatt, amíg a Word 97-tel és a Lotus Notesszal teszteltük a programot, a mi csúcseredmé-nyünk alig haladta meg a 80 százalékot. A csomag szókincse 230 ezer szóból áll, ebből 30 ezret aktívan a memóriában tart. A fejlettebb termékek több szót

tudnak, és lehetőséget adnak arra, hogy szóbeli utasítással indítsunk el programokat. Ilyesmire a Point & Speak nem alkalmas.

A Dragon webhelye felsorolja azokat a PC-ket és kártyákat, amelyekkel a Point & Speak biztosan működik, de a lista nyilvánvalóan nem teljes. A program futtatásához legalább Pen-tium-133-as gépre és a Windows 95-ben 32 megabájt RAM-ra, a Windows NT-ben pedig 48 megabájt RAM-ra van szükség. (Az ajánlott memóriaméret Win95-nél 48 megabájt, NT-nél 64 megabájt.) A termék csomagja egy fejre illeszthető mikrofont is tartalmaz. Gyengék? A bevitt szöveg kiugazítása elég körülményes; a szövegrészeket nem lehet kivágni és átragasztani. Aki tíz ujjal gépel, valószínűleg jobban jár, ha a kezére hagyatkozik, aki viszont úgy ír, mint a villám – vagyis le-lecsap –, az jó hasznát veheti a sof-tvernek. Kétségtelenül kaphatók a műfabrik annél intelligensebb és gazdagabb szókincsű programok, a Point & Speaknek azonban van velük szemben egy komoly előnye: jóval kevesebbe kerül. Aki szeretné kipróbálni, mit tud manapság egy diktálóprogram, az a Dragon szerény, de megbízható termékével viszonylag olcsón kielégít-heti kíváncsiságát.

Szemben az árral

Legtöbbünk élete arról szól: *beállni a sorba.*

Hiszen könnyebben fogadják el környezetete azt, aki úgy él, úgy „néz ki”, úgy viselkedik, ahogy azt elvárják tőle: *ahogy a többség.*

Keveseknek adatik meg, hogy valamilyen különös adottságuk révén kiemelkedjenek a tömegből. Ám akinek ez sikerül, az mindig harcol a környezetével, az átlaggal – *az árral szemben úszik.*

Ilyen kalandra vállalkoztunk mi is. Olyan gépet alkottunk, amely *színes egyéniség* egy arctalan tömegben.

Deskpro 1000.

Mindent tud, amit egy korszerűbb PC elmondhat magáról. Ám ami igazán barátságossá teszi: kivételes minősége *mindenki számára elérhető árral* párosul.

Igazi egyéniség, *minőség az árral szemben.*

Compaq Deskpro 1000 • Pentium® processzor
200MHz MMX™ technológiával • 1.6 GB HDD
• 256KB 2nd level cache • 16MB RAM • S3 Trio
64V2/DX PCI VGA adapter • 1MB Video RAM
• 7 Slot (1 Combo, 3 PCI, 3 ISA) • WIN95

COMPAQ

www.compaq.hu

Levilágítás

DOLEV 250 3600 dpi 250 lpi

Szkennelés**Cromalin****Teljeskörű nyomdai előkészítés****N y o m d a i ügyintézés****WolfPress Kft.**1085 Bp., Somogyi B. u. 7. ll. em.
Tel.: 318-9439, (06-20) 391-057

0769

Baby LaserBit
COMMUNICATIONS

A LEGKISEBB CSALÁDTAG...
EDDIG!

- G.703
- Ethernet
10/100 Mbps

- Rendkívül kedvező ár!
- Egyszerű, gyors installálás!
- 150m-es hatótávolság

CROWN-TECH

1118 Budapest, Pannnonalmi út 35.
Tel.: 319 2995, 319 2996, 319 2997
Fax: 319 3326, Support Center: 319 3327
E-mail: crowntec@hungary.net www.crown-tech.hu

0952

SHARTECH COMPUTER1087 Budapest Luther u. 1/c.
Tel.: 314-0590, Fax: 359-1809**TEAC CD-író**4x írás / 12x olvasás
Belső SCSI-2
SW: WinonCD**TEAC CD-olvasó**32x olvasási seb.: 4.8MB/s
Hozzáférés: 85ms
Buffer: 128KB
ATAPI/IDE**TEAC CD-olvasó**32x olvasási seb.: 4.8MB/s
Hozzáférés: 85ms
Buffer: 256KB
SCSI-3**TEAC PD-Drive**8x CD-ROM, 650MB MO
Hozzáférés: 120ms
Buffer: 128KB**TEAC Power Max****120W és 240W hangfal**2-utas sztereo hangfal
Beépített erősítő
50-20 000 Hz

0810

MICROTEK
The Digital Vision**WACOM****Kodak ds**
digital science

www.mikropo.hu * e-mail: sabse@mikropo.hu

LAP- és FILMSZKENNEREK

- 300x600-től 2000x1000 optikai felbontás lapszkennereknél
- 1950x1950 optikai felbontás filmszkennernél
- A4 és A3 szkennelési méret,
- 30/36 bit egyeneses gyors CCD
- SCSI-2 vagy párhuzamos port
- lapadagoló és diafelvételi opciók
- ScanWizard szkenelő szoftver

DIGITALIZÁLÓ TÁBLÁK**ArtPad II és UltraPad :**

- nyomásérzékeny digitalizáló táblák (256 fokozaton)
- 2540 lpi felbontás, A6-A2 méret
- széles, vezeték nélküli tollválaszték
- grafikusoknak, iskoláknak, tervezőknek, térképészeknek...
...és OTTHONRA is !

DIGITÁLIS**FÉNYKÉPEZŐGÉPEK**

- KODAK DC120, DC210/220, DC260
1280x960, 3x ZOOM (DC120)
1152x864, 2x ZOOM (DC210/220)
1536x1024, 3x ZOOM (DC260)
- LCD képernyő
 - Video kimenet (DC210/220/260)
 - Hangfelvételi lehetőség (DC220/260)
 - előfotócsék, szűrők (DC120)
 - soros port csatlakozás, gyors képbetöltés
 - USB csatlakozás (DC220/260)
 - képarc hívalás, adatbázis
 - célszoftverek fejlesztése

MIKROPO
RENDSZERHAZ

1065 Bp., Nagymező u. 51. • Tel.: 353-0111/140,162 mellék • Fax: 269-0151

0954

Videodigitalizálás otthon!

Tuner Kártyák

és PCI Bus-os Videodigitalizáló Kártyák

- Kábel / antenna TV Tuner
- Folyamatos videodigitalizálás akár 720*576-os képméretben, 30 kép/mp mellett
- Composite Video és S-Video bemenet videomagnó vagy kamera számára
- TV / Video megjelenítése ablakban vagy teljes képernyőn
- Stereo Audio kimenet a hangkártyára
- Teljes PCI Rev 2.1-kompatibilitás
- Windows 95 Plug and Play
- A legtöbb PCI VGA kártyával és gyorsítóval együttműködnek
- Ismerik a PAL/SECAM/NTSC szabványokat
- Teljes PAL felbontás 768 x 576-ig

A legjobb gyártóktól

Spieler
computer

1083 Budapest, Illés u. 40.
Tel.: 334-3715, Fax: 210-9108
Szombaton is nyitva!

HomePage:

www.alap.net/aruhaz/spieler

0720

PLANTRADING

Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.

Címünk: 1132 Budapest, Visegrádi u. 42-46.

Telefon: 349-7788, 349-7791

E-mail: nyiri@plantrading.hu

COMPAQ digital

Serverek, PC-k,
notebookok
teljes választéka

Árlistánk lekérdezhető a FaxBankból
(Telefon: 233-3666, Kód: 1484#)
Internet: <http://www.plantrading.hu>.

0920

AOpen

Component Solutions

számítógép-részegységek
rendkívül kedvező áron

2 év
garanciával
a kizárólagos
disztribútortól

AOpen
Component Solutions

- Alaplapok
- VGA-vezérlők
- Hangkártyák
- CD-ROM-meghajtók (1 év garancia)
- Számítógép-házak

kiváló minőségben

RCE

Várjuk tisztelt viszonteladóinkat!
Folyamatos árueellátás

AOpen
Component Solutions

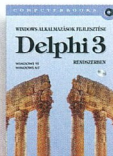
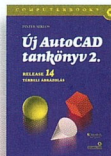
RCE Kft., 1118 Budapest, Szurdok u. 1.
Telefon: 246-4050 Telefax: 246-4101

0824

COMPUTERBOOKS

*Ha kéri, elküldjük
ingyenes katalógusunkat*

1126 Bp., Tartsay Vilmos u. 12.
Levél cím: 1253 Budapest, Pf. 71.
Telefon/Fax: 3751-564, 3753-591
Faxbank: 2333666/1456#
Email: info@computerbooks.hu

0920

COMPUTERBOOKS

Windows 98

Ötletek az átálláshoz

Ha külsőre hasonlít is a Windows 95-re, a Windows 98 legbelül mégiscsak egy új operációs rendszer, amelynek megvannak a maga egyéni rigolyái, jó és rossz tulajdonságai. Cikkünk tippeket ad a továbbfejlesztéshez és a rendszer betöréséhez.

Az operációs rendszer továbbfejlesztése akkor is nehéz feladat, ha az új szoftver alig különbözik elődjétől. Vegyük például a Windows 98-at. Előző számunkban azt írtuk róla, hogy nem jelent világrengető újdonságot a Windows 95-höz képest, és ez így is van. De ha megváltoztatjuk a PC szoftveres alapzatát, a hatások az egész rendszeren végiggyűrűznek. Egyes programokat továbbfejlesztünk, módosítunk a hardveren, és változtatunk a munkastílusunkon is – a Windows 98 számos lehetőséget kínál mindeerre. Az újdonságok egy része szembevetendő, más része azonban a Start menü vagy a párbeszédablakok mélyén várja, hogy felfedezzük. Aki nem tudja, merre kutasson, sosem talál rájuk.

Öszeállításmunkkal segítséget kívánunk nyújtani ahhoz, hogy olvassóink a lehető legtöbbet hozzák ki az új operációs rendszerből, és elkerüljék az alattomos csapdákat. Választ adunk a legfontosabb kérdésekre, megmondjuk, hogyan lehet munkára bírni a segédprogramokat, egyúttal röviden összefoglaljuk legfőbb kifogásainkat is a szoftverrel szemben.

Hogyan fejlesszünk tovább?

■ Gondolkozzunk, mielőtt cselekszünk

Mielőtt bármit is tennénk, archiváljuk adatainkat; ha mást nem, legalább nélkülözhetetlen személyes állományainkat másoljuk hájlékony- vagy Zip-lemezre. Ha készen állunk a Windows 98 telepítésére, tegyünk magunk mellé egy üres hájlékonylemezt – a telepítő-program kérni fogja, amikor létrehozza a biztonsági indítólemezt. Ellenőrizzük, van-e elegendő szabad helyünk a merevlemezben. Ha a Windows 95-re telepítjük a rendszert, akkor 150 megabájt, ha pedig a Windows 3.1-re, akkor 170 megabájt a telepítéshez minimálisan szükséges lemezterület.

■ Telepítsünk a merevlemezről

Ha bővebben vagyunk a tárolóhelynek, vagy van egy üres partíciónk, érdemes a Windows 98 telepítő-lemezt átmásolni a merevlemezre. Ehhez legalább 120 megabájtnyi szabad területre van szükség (a telepített rendszer tárgyán felül), de ha később módosítani akarunk az összeállításon, a forrásállományok mindig kéznél lesznek egy gyors tárolóeszközön.

■ Mennyit nyom a FAT?

Miután a Windows 98 a maga 200-250 megabájtjával rátelepült a merevlemezre, némi plusz-

területhez juttathatjuk az operációs rendszert, ha áttérünk az új FAT32 állományrendszerre. (A FAT32 kisebb clusterméretet használ, mint a régi FAT16-os állományrendszer, ebből adódóan gazdaságosabban bányik a tárterülettel.) A FAT32 segédprogrammal pontosan kiszámíthatjuk, hogy az áttérés hány megabájtot hoz a konyhára. Irányítjuk a böngészőt a www.microsoft.com/windows98/info/fat32.htm címre, és töltjük le a FAT32 segédprogramot. Ha ez megtörtént, a kicsomagolásához indítsuk el a *Fat32.exe* állományt, majd kattintsunk kettőt a *Fat32win.exe* állományon. Ezután

konvertáljuk. A feladat roppant egyszerű. Válasszuk a *Start•Programs•Accessories•System Tools•Drive Converter (FAT32)* tételeket, és kattintsunk a *Details* tételre, hogy elolvashassuk a figyelmeztetést: jól gondoljuk meg, mit csinálunk, mert nincs visszaút! Ezután kövessük a *Drive Converter* varázsló utasításait, amely végigvezet az eljáráson.

■ Takarítsuk ki a Windows 3.1 indítópultját

Ha a Windows 3.1-ről fejlesztünk tovább a Windows 98-ra, a régi indítópult programjai automatikusan bekerülnek a Windows 98 StartUp

Ugyanannyiból többet hoz ki a FAT32

A PC az adatokat úgynevezett clusterekben tárolja, amelyek mindegyike csupán egyetlen állomány adatait hordozhatja. Ha az állomány nem tölti ki teljesen az utolsó cluster-t, a fennmaradó rész veszendőbe megy. A FAT32 kisebb clustereket használva rengeteg tárterület megtakarít – egy 2 gigabájtost meghajtón a különbség eléri, vagy akár meg is haladja a kétszáz megabájtot. Az alábbi ábrán azt mutatjuk be, hogy egy 37 kilobájtos dokumentumot miképp raktároz el a régi, FAT16-os állományrendszer, és miképp az új, a FAT32-es.

jelöljük ki egy meghajtót, adjuk ki a *Scan* parancsot, és a program máris közli, mekkora nyereségre számíthatunk. Egy gigabájtost meghajtónkon például arra az eredményre jutott, hogy az áttérés nem kevesebb, mint 226 megabájtjal növeli meg a hasznos tárterületet.

■ Takarékoskodjunk a FAT32-vel

Lefuttattuk a FAT32 segédprogramot (lásd fent), és készen állunk arra, hogy meghajtónkat FAT32-re

mappájába. Ezeknek a Windows 3.1-programoknak egy része nem működik a Windows 98-ban, úgyhogy célszerű még a továbbfejlesztés előtt kitörölnünk őket.

■ Telepítsük át a régi faxprogramot

Ha PC-ről szoktunk faxolni, nem árt, ha tudjuk, hogy a Windows 95 Microsoft Fax nevű kiegészítő programja nem szerepel a Windows 98 összeállításában. Ez nem jelent gondot, ha rendszerünkön telepítve

van egy win95-ös faxprogram – ez az új környezetben is működni fog. De ha a Windows 3.1-ről lépünk tovább, vagy üres merevlemezre telepítjük az operációs rendszert, esetleg vadonatúj számítógépet vásárolunk, a Windows 98 CD-ROM-ján meg kell keresnünk a faxprogramot, és külön kell üzembe állítanunk.

A Tools\OldWin95\Fax mappában keressük meg; ha megvan, futtassuk le a setup.exe programot. Ahhoz, hogy a Microsoft Fax működjék, számítógépünkön futnia kell az Exchange-nek, a Windows Messagingnek vagy az Outlooknak (nem az Outlook Expressnek). Ha ez túl bonyolultnak hangzik, inkább szerezzük be a Symantec jóval barátságosabb és erőteljesebb WinFax Proját.

Hogyan tegyük áramvonalasabbá?

■ Ami nem kell, ne induljon

A Windows 98 jó munkát végez a rendszerindítás felgyorsításában, de egy kis fáradsággal azért még lehet rajta javítani. Az új Maintenance Wizarddal kikapcsolhatjuk a StartUp csoportban mindazokat a programokat, amelyeknek nem kell állandóan futniuk.

Adjuk ki a *Start•Programs•Accessories•System Tools•Maintenance Wizard* utasításokat, válasszuk a *Custom* lehetőséget, és a Start Windows More Quickly párbeszédablakban szüntessük meg a fölöslegesnek érzett tételek bejelölését. A Windows ettől fogva gyorsabban fog betölteni. És mivel a programokat nem töröltük a sorból, ha a szükség úgy hozza, ugyanezzel a varázslóval bármikor visszakapcsolhatjuk őket.

Csapdák a Windows 98-ban

Semmi sem tökéletes, miért lenne hát az a Windows. Jóllehet az új változat sok lyukat befoltoz, azért hagy néhány rést, sőt újabbakról is gondoskodik. Íme, egy gyors lista a Win98 legkellemetlenebb vonásairól, és arról, hogy miként védekezhetünk ellenük.

Foghíjas biztonság. Az adatbiztonság terén a Win98 méltó örököse a Win95-nek. Még egy öt-éves gyerek is könnyen megkerülheti a rendszer védőfalát, ha a bejelentkező képernyőn egyszerűen leüti az (Esc) billentyűt. Bárki, aki hozzáférhet

PC-nkhez, nyugodtan elolvashatja és kitörölheti állományainkat, elektronikus leveleket küldözgethet a nevünkben, és más gattizeteket is elkövethet. Az adatbiztonságot külső fejlesztők programjaival fokozhatjuk, vagy áttérhetünk a valódi kényelmet nyújtó Windows NT Workstationre.

Windows Explorer. Meg lehet szokni, de azért nem dött a szívünkhez. A Windows 3.1 Fájelkezelőjével ellentétben a Windows 98 Explorerének felületén nem lehet úgy átmásolni vagy áthelyezni az állományokat, hogy közben egymás mellett látnak az alkönyvtárakat. Vagy beszerünk egy külső állománykezelőt, vagy pedig megtanuljuk az Explorer módszerét, amely egy állomány áthúzása esetén a következőképpen fest: először megnyitjuk az Explorer jobb oldali ablakosztásában a forráskönyvtárát, majd a másik könyvtár kijelölése nélkül a bal oldali ablakosztásban kibontjuk a könyvtárát úgy, hogy a célkönyvtár láthatóvá váljék, végül az állományt vagy mappát áthúzzuk a jobb oldali ablakosztásból a bal oldali célkönyvtárba. Ha a másolás előtt teljes pompájában látni szeretnénk mindkét könyvtárát, meg kell nyitnunk egy második Explorer-ablakot.

Modemmegosztás. A Windows évek óta lehetővé teszi, hogy a merevlemez meghajtót, a nyomtatót és a CD-ROM-ot a hálózaton keresztül megosszuk a munkatársainkkal. A modemről azonban valamilyen okból megfeledkezett a Microsoft. Bár a faxrészt megoszthatjuk, ha az adatkapcsolat is osztozni szeretnénk, ehhez külön szoftverre van szükség. Erre a célra kiválóan megfelel például az Artisoft I-Share 3.0-ja vagy ModemShare 32-je.

Makróírás. A Windows 98 új Windows Scripting Hostja lehetővé teszi, hogy Javascript vagy Visual Basic programokkal automatizáljuk a felületen végrehajtott akcióinkat. Azok a boldog kevesek, akik értének a Javascript és a Visual Basic használatához, nyilván felvilányozódnak a hírtől, a többség azonban csak pislog, és a fejét vakarja. Szerencsére azonban van más megoldás is, mint beiratkozni egy Javascript-tanfolyamra. A Windows 3.x-ben volt egy Recorder-kisalkalmazás, amellyel rögzíthettük és makróvá alakíthatuk egér- és billentyűműveleteinket. Az egyszerű földi halandóknak ez tökéletesen megfelelt. Ha a Windows 3.1-re telepítettük a Windows 95-öt, és erre a Windows 98-at, a Recorder továbbra is megmaradt a merevlemezünkön (keresd a recorder.exe állományt). Ha megvan, akkor többé-kevésbé használható a Windows 98 alatt is (amennyiben megmaradunk a billentyűléteéseknél, akkor inkább többé, mint kevésbé).

■ További gyomlálások

A Windows 98 által elindított programok egy része nem jelenik meg a Maintenance Wizard „Start Windows More Quickly” párbeszédablakában. De ezeket is kikapcsolhatjuk, tovább gyorsítandó a rendszer betöltődését. Válasszuk a *Start•Programs•Accessories•System Tools•System Information* tetteleket, és a Microsoft System Information párbeszédablakban a *Tools* menüön végiggörgetve jelöljük ki a *System Configuration Utility* tételt. Kattintsunk a *StartUp*

szegélycímken, és szüntessük meg a nem kívánt programok bejelölését (ha valamiről nem tudjuk eldönteni, mire szolgál, akkor ne nyúljunk hozzá). Végül kattintsunk az *OK* gombon. A Maintenance Wizardhoz hasonlóan ez a segédprogram is lehetővé teszi, hogy szükség esetén bármelyik tételt gyorsan visszakapcsoljuk.

■ Különlegesen lassító hatások

A Windows 98 tele van különleges hatásokkal. Hogy csak egyet említ-

sünk: ha a jobb oldali egérgombbal kattintunk valamelyik asztali ikonon, a menü nem egyszerűen megjelenik, hanem kinő az ikonból. De minden egyes ilyen zsonglórmutatvány csökkenti a rendszer sebességét (a hardvertől függ, hogy pontosan mennyivel), úgyhogy ha már kigyönyörködtük magunkat bennük, és komolyan munkádsz akarunk látni, jobb, ha a zömüket kikapcsoljuk. A jobb oldali egérgombbal kattintsunk az asztalon, válasszuk a *Properties* tételt, és kattintsunk az *Effects* szegély-címkén. Szüntessük meg azon látványelemek bejelölését, amelyek nélkül könnyedén megvagyunk, majd kattintsunk az *OK* gombon.

■ Nyugdíjazzuk az Active Desktopot

A Windows 98 Active Desktopjával a Webtartalmakat (például térképes időjárás-jelentéseket) helyezhetünk el az asztalon. Ez azonban olyan fényűzős, ami igencsak megcsapolja a rendszer erőforrásait. Ha azt tapasztaljuk, hogy lassul a működés, szabaduljunk meg ezektől a digitális karácsonyfádszektől, vagy teljes egészében kapcsoljuk ki az Active Desktopot.

Az egyes Active Desktop-elemeket úgy érvényteleníthetjük, hogy a jobb oldali egérgombbal kattintunk az asztalon, kiválasztjuk a *Properties* lehetőséget, a *Web* címkejű lapra megyünk, a fehér keretben kikapcsoljuk a nem kívánt tételeket, végül rákattintunk az *OK* gombra.

Ha a teljes Active Desktopot ki akarjuk kapcsolni, a jobb oldali egérgombbal kattintsunk az asztalon, válasszuk az *Active Desktop* tételt, és szüntessük meg a *View As Web Page* lehetőség bejelölését (vagy válasszuk a *Start*•*Settings*•*Active Desktop* tételeket, és anuláljuk a *View As Web Page* bejelölését). Természetesen ugyanezzel a módszerrel bármikor vissza is kapcsolhatjuk az Active Desktopot.

■ Törődékmentesítsük a merevlemezt

Gyorsíthatjuk alkalmazásaink futását, ha a merevlemez megújított törődékmentesítésével

összegereblyézzük a szétszóródott állományokat. A Windows 98 törődékmentesítő segédprogramja tartalmaz egy olyan lehetőséget, amellyel még tovább finomíthatjuk az állományok betöltését. Ha saját kezűleg akarjuk lefuttatni a *Disk Defragmenter* t, válasszuk a *Start*•*Programs*•*Accessories*•*System Tools*•*Disk Defragmenter* teteleket. De aki hajlamos elfelejkezni a rendszeres törődékmentesítésről, rábízhatja a munkát az *Automatikus Maintenance Wizardra* is (lásd az *Amíg ön alszik, a Windows 98 dolgozik* című tippet). Bármelyik módszerre voksolunk is, kattintsunk a *Settings* gombon, és adjuk ki a *Rearrange program files so my files start faster* utasítást. A Windows 98-ban egyetlen utasítással több meghajtót is törődékmentesíthetünk. Ha ezt szeretnénk, a *Select Drive* párbeszédablak legördülő listáján válasszuk az *All Hard Drives* lehetőséget.

■ Kezeljük a tápfeszültség-kezelést 1.

Ha negyedóránál hosszabb ideig magára hagyjuk a Windows 98-at, a rendszer kapcsolja a monitort. És ha fél óráig nem adunk magunkról életjelet, a merevlemez is lekapcsol. Mindez a Windows 98 *Power Management* szolgáltatásának köszönhető. De ha a beállítások nem felelnek meg munkastilusunknak (például azért, mert rendszeresen kell hosszabb megbeszéléseket folytatnunk munkatársainkkal), akkor a *Power Management* buzgalma kifejezetten terhes lehet, mivelhogy a hardver felélesztése időbe telik.

A problémát úgy orvosolhatjuk, hogy meghosszabbítjuk a tápfeszültség-kezelés várakozási idejét – vagy teljesen leljük a szolgáltatást. Nyissuk meg a *Control Panel* t, és válasszuk a *Power Management* lehetőséget. A *Power Schemes* lapon a „Turn off monitor” és „Turn off hard disk” túrelmi idejét állítsuk nagyobbra. Ezután válasszuk a *Save As* utasítást, és adjuk az új tápfeszültség-kezelő sémának valamilyen jól csengő nevet. Ha teljesen ki szeretnénk kapcsolni a *Power Management* szolgáltatást, a *Power*

sémák közül válasszuk az *Always On* lehetőséget, és mindkét „Turn off...” beállítást állítsuk át *Neverre*.

■ Kezeljük a tápfeszültség-kezelést 2.

Ha csak munkaidőnk egy részében tartunk igényt a *Power Management* szolgáltatásaira, nem kell minden alkalommal újra és újra megnyitnunk a *Power Management* segédprogramot – a Tálcán is átkapcsolhatunk a különböző tápfeszültség-kezelő sémák között. Az előbb ismertetett módon nyissuk meg a *Power Management* eszközt, és kattintsunk az *Advanced* szegély-címkén. Válasszuk a *Show power meter on taskbar* lehetőséget, majd kattintsunk rá az *OK* gombra. Ha ezután bármikor módosítani akarunk a tápfeszültség-kezelésen, csak kattintanunk kell a csatlakozót ábrázoló kis ikonon.

Hogyan tegyük kezeesebbé?

■ Csökkentsük felére a kattintásokat

Már zsigibad a kezünk a rengeteg kettős kattintástól? A Windows 98-ban nem muszáj az állomány- és mappamegnyitás eme hagyományos módját használnunk. Beállíthatjuk, hogy az asztali mappák és parancsikonok webkapcsokként működjenek, és egyetlen kattintásra elinduljanak. Nyissuk meg a *Windows Explorer* t vagy a *My Computer* t, és a *View* menüben válasszuk a *Folder Options*•*Web style* lehetőségeket.

■ Ismerkedés az eszköztárakkal

A Windows 98 *Start* gombjától jobbra olyan ikonokat találunk, amelyek egyetlen kattintásra különféle

Win98-műveleteket hajtanak végre, például elindítják az *Internet Explorer* t vagy az *Outlook Express* t. Ezek az ikonok a Win98 új *Toolbars* szolgáltatásának részei. Találunk

a Win98-ban még három kényelmes eszköztárat: a Links az Internet Explorer 4.0 Links sorának másolata,

lévő fogantyúra, és áthúzzuk a kívánt helyre. Akár a képernyő legtávolabbi csücskébe is száműzhetjük, nem lázadozik, nyugodtan megül új helyen.

■ Eszköztárkezelés mesterfokon

Miután eljártszadoztunk a Win98 előre gyártott eszköztáráival, itt az ideje, hogy megpróbáljuk kicsit átszabni őket. Majdnem mindenhez egykattintásos parancsikonk készíthetünk oly módon, hogy ráhúzzuk egy eszköztárra (de nem az Address eszköztárra). A nem kívánt eszköztár-ikonok kitörölthetjük, ha rákattintunk a jobb oldali egérgombbal, és a beugró menüből a *Delete* parancsot választjuk. Olyan új eszköztárat is létrehozhatunk, amely tartalmazza egy mappa vagy akár egy teljes meghajtó összes elemét. Kattintunk a Tálca üres

részére, és válasszuk a *Toolbars • New Toolbar* lehetőséget. Ekkor megjelenik egy párbeszédablak, amely módot ad arra, hogy kiválasszuk bármelyik mappát vagy meghajtót.

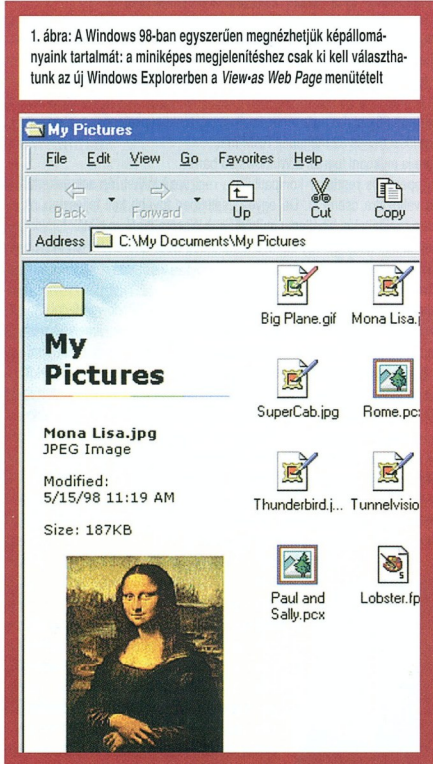
■ Uniformizált mappák

Aki elégedetlen mappái megjelenésével, és alakítani szeretne rajtuk, számos lehetőség közül válogathat a Windows View menüjében (a *View • Folder Options* s a *View • Customize this Folder* elérési út egyaránt odavezet). A beállítások tartóság, vagyis mindaddig aktívak maradnak, amíg meg nem változtatjuk őket, de hatásuk csak az adott

mappára érvényesül. Van azonban egy módszer, amellyel a nekünk tetsző mappabeállításokat az összes mappára kiterjeszhetjük. A *View* menüben válasszuk a *Folder Options* lehetőséget, kattintsunk a *View* szegélycímken, majd a *Folder views* részben a *Like Current Folder* lehetőségen, végül a megjelenő kérdésre válaszoljuk határozottan, hogy *Yes*. Ha így járunk el, az összes mappa az aktuális mappa egyenruhájába bújik.

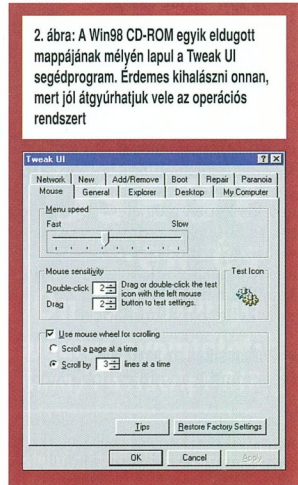
■ Készítsünk új Start menüt

A „vidd és dobd” már hosszú éve óta a Windows egyik legfontosabb varázsigéje, a Windows 95 Start menüjében azonban csak félig-meddig működött a mágia. A Windows 98 Start menüje jobb: ha egy tételt el akarunk helyezni a tetején, a Windows Explorerből, a My Computerből, az asztalról vagy akár a webböngészőből egyszerűen ráhúzzuk a Start gombra. Ha pedig már ott van, a menün belül vidd és dobd módszerrel bárhová áthelyezhetjük. Használhatjuk a Win98 Start menüjében a jobb oldali egérgombot is: ezzel rákattintva egy tételre, beugrik egy menü, amelyen keresztül különféle műveleteket hajthatunk végre, például

1. ábra: A Windows 98-ban egyszerűen megnézhetjük képállományaink tartalmát: a miniképes megjelenítéshez csak ki kell választanunk az új Windows Explorerben a *View as Web Page* menütételt

a Desktop megjeleníti az összes asztali ikont, az Address pedig lehetővé teszi, hogy ugyanúgy kezeljük a webcímeiket, valamint a mappákat és meghajtóneveket (a különbség csak az, hogy az előbbieket az alapértelmezés szerinti böngészőnkben, az utóbbiak pedig egy mappablakban töltődnek be). Az eszköztárat úgy helyezhetjük el a Tálcan, hogy a jobb egérgombbal rákattintunk a Tálca üres részére, kiadjuk a *Toolbars* utasítást, és a listáról kiválasztjuk a kívánt eszköztárat. Bármelyik eszköztárat könnyen áttehetjük a Tálcáról az asztalra: csak rákattintunk a bal oldalukon

2. ábra: A Win98 CD-ROM egyik eldugott mappájának mélyén lapul a *Tweak UI* segédprogram. Érdemes kihalászni onnan, mert jól átglyhatjuk vele az operációs rendszert

kitörölhetjük a tételt, vagy asztali parancsikont hozhatunk létre hozzá.

■ Gyors görgetés a Start menüben

A rendszerünkön telepített szoftverek száma kezdi az egeket súrolni? Az új Start menü a mappák és programok egész képernyőt beborító listája helyett egyetlen hasábbá tördelt listát tár elénk, amelynek tételei méltóságteljes lassúsággal peregnék, ha az egérmutatót a képernyős nyilak fölé visszük. Egyszeresen a lista elejére vagy végére ugorhatunk, ha a (Ctrl) gombot lenyomva tartva a billentyűzetten lejtjük a felfelé vagy lefelé mutató nyilat. Ez a tipp az Internet Explorer 4.0 Favorites menijében is működik.

■ Igazolványképek azonnal

Ha van valami, ami miatt feltétlenül érdemes kipróbálni a Windows Explorer új Web View lehetőségét, az a grafikus állományokhoz szolgáló megnéző (1. ábra). Először is a Web View engedélyezéséhez a Windows Explorerben vagy egy mappablaiban, például a My Computerben válasszuk a *View as Web Page* lehetőséget. Ezután jelöljük ki a merevlemezben egy képállományt. (Ha egykattintásos módba kapcsolunk a Windows 98-at, akkor az állományt úgy jelölhetjük ki, hogy fölé visszük az egérmutatót; ha nem, akkor rá kell kattintanunk az állományra.) Amennyiben az állomány a szolgáltatással kezelhető formátumok valamelyikét használja, egy kis képen megjelenik az állomány tartalma. Ezzel a módszerrel anélkül nézhetünk bele képállományainkba, hogy meg kellene nyitnunk őket.

■ Parancsikont az asztalon

Nem mindig a vidd és dobd módszer kínálja a leggyorsabb utat egy feladat végrehajtására. Ha például az asztal tele van ablakokkal, akkor nem könnyű egy parancsikont az asztalra vontatni. Íme, egy gyors

A leggyakoribb kérdések a Windows 98-cal kapcsolatban

Kérdés: Valóban futtathatom a Windows 98-at egy 16 megabájt RAM-mal ellátott 66 megahertzes PC-n, ahogy a Microsoft állítja?

Válasz: Csak ha így akar vezetelni valamilyen nagyon súlyos bűnéért. Tapasztalataink szerint az alsó szintű rendszerekben a Windows 98 ugyanolyan kibírhatatlanul lassú, mint a Windows 95. Senki se próbálkozzék a Windows 98-cal, ha nem rendelkezik legalább középkategóriás (mondjuk 120 megahertzes) Pentium-rendszerrel és 32 megabájt RAM-mal.

Kérdés: A perifériáim továbbra is működni fognak a Windows 98-ban?

Válasz: Valószínűleg. Az új operációs rendszer kompatibilis a régi vezérlőkkel, és sok vezérlőt automatikusan a legfrissebb változatra cserél ki. De egyes esetekben tovább kell fejlesztenünk a vezérlőt ahhoz, hogy minden szolgáltatás hibátlanul működjék. A Wacom grafikus táblák tulajdonosainak például valószínűleg le kell tölteniük egy szoftverfrissítést a cég webhelyéről, ha azt szeretnék, hogy az eszköz nyomásérzékenysége megmaradjon.

Kérdés: Mi a helyzet a szoftverekkel?

Válasz: A Windows 95-alkalmazások túlnyomó része teljesen kompatibilis a Windows 98-cal. Ám nem mindegyik. A kivételek közé tartoznak a régi Windows 95-szolgáltatások, amelyek nem támogatják a FAT32-es állományrendszert (lásd az *A Windows 98 és a segédprogramok* című írást). Ha pedig a Windows 3.1-et hagytuk a hátunk mögött, komoly továbbfejlesztési munkálatok várnak ránk, mert a legtöbb segédprogramunk egyáltalán nem fog működni, és a többi alkalmazás sem támogatja a Windows 95 és 98 néhány fontos kényelmi szolgáltatását, például a hosszú állományneveket.

Kérdés: Régi híve vagyok a Netscape Navigatornek. Most, hogy az Internet Explorer beépítették a Windows 98-ba, vajon le kell-e mondanom róla, vagy továbbra is használhatom?

Válasz: A Navigator ugyanolyan harmonikusan illeszthető be az új Windows 98-szolgáltatások közé, mint például az Address eszköztár. A Windows 98 kizárólag akkor ragaszkodjék az Internet Explorer 4.0 elindításához, ha a Windows Explorerben gépülünk be egy webcímre.

Kérdés: Sem a Windows 98 web stílusú felülete, sem a böngésző és az asztal integrációja nincs nyemre. Hogyan szabadulhatnék meg tőlük?

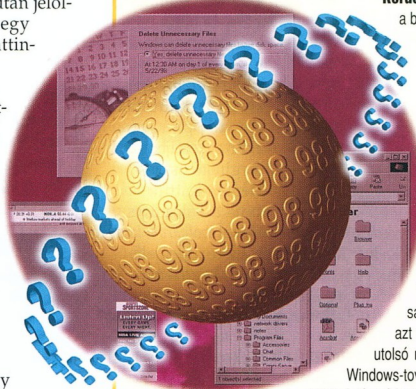
Válasz: A továbbfejlesztéskor nem akadályozhatjuk meg, hogy az Internet Explorer 4.0 a rendszerhez adjódjék, és az eltávolítására sincs mód. De a Win98 CD-ROM-ján van egy Tweak UI nevű segédprogram, amellyel kikapcsolhatjuk az Internet Explorer-t és az Active Desktopot (részletek a *További alakítások a Windowson* című tippen).

Kérdés: A Windows 98-ről olyasmiket olvastam, hogy ez fajának utolsó példánya, valamilyen „utolsó mohikán”. Ez mit jelent?

Válasz: A Microsoft azt tervezi, hogy szép lassan a Windows NT felé terel át mindenkit. A cég azt mondja, hogy a Win98 az operációs rendszer utolsó nagyobb továbbfejlesztése. A következő komoly Windows-továbbfejlesztés az NT 5.0, amelynek megjelenése 1999 elején várható.

Kérdés: Ez esetben lehet, hogy báni fogom, amiért átálltam a Windows 98-ra, ha az NT 5.0 megjelenésekor úgy döntenék, hogy továbbfejlesztik az új NT-re?

Válasz: Ha igen, csakis azért, mert néhány hónapon belül két operációsrendszer-váltás pénzkidobást jelent. A Microsoft amúgy azt ígéri, hogy mind a Windows 95-ről, mind a Windows 98-ről jóval zökkenőmentesebben lehet majd továbbfejleszteni az NT 5.0-ra, mint a Windows 95-ről lehetett az NT 4.0-ra. (Szigorúan véve egyébként az utóbbira nincs is mód, mert az NT 4.0-t egy külön könyvtárba kell telepíteni, és minden alkalmazást újra üzembe kell állítani.)

alternatív megoldás: a Windows Explorerben, egy mappaablakban, vagy akár az Internet Explorer Favorites menüjében a jobb oldali egérgombbal kattintsunk rá a kívánt elemre, és a beugró menüben válasszuk a *Send To•Desktop as Shortcut* tételre. A Windows 98 ekkor egy olyan parancsikont tesz az asztalra, amely a szóban forgó elemre mutat.

■ Nagyképernyős Windows

Az Internet Explorer 4.0 felkínál egy teljes képernyős nézetet, ebben jeleníthetjük meg a lehető legtöbb adatot egyszerre. Kevésbé nyilvánvaló (mert egyetlen menütétel vagy eszköztáririkon sem utal rá közvetlenül), hogy ugyanezt a Windows Explorerben és a mappaablakokban, például a My Computerben is megtehetjük. Ha teljes képernyős módba akarjuk átkapcsolni a Windows Explorer-t vagy valamelyik mappát, nyomjuk le a (Ctrl) gombot, és kattintsunk a *Maximize* ikonra (a jobb felső sarokban találjuk). A teljes képernyős ablak Tálcára kicsinyítése a szokott módon megy; a visszakapcsolás a teljes képernyős vagy a lebegő ablaknézetbe úgy történik, hogy a jobb oldali egérgombbal rákattintunk a program Tálcán lévő ikonjára, és kiadjuk a *Restore* parancsot.

■ További alakítások a Windowson

A Windows 98 eleve jóval képlekenyebb operációs rendszer, mint a Windows 95. De ha nem vagyunk elégedettek a beépített alakítási lehetőségekkel, próbáljuk ki a Tweak UI segédprogramot, amely sokféle kiegészítő lehetőséget kínál a Windows 98 átfarmálására (2. ábra). Telepítése úgy történik, hogy a Windows 98 CD-ROM-ján a *tools\reskit\powertoy* mappába megyünk a Windows Explorerrel, a jobb oldali egérgombbal rákattintunk a *tweakui.inf* állományra, és az *Install* parancsot választjuk. A telepítés után a Tweak UI a Windows 98 Control Paneljén egy kisalkalmazásként jelenik meg. A segédprogrammal sok egyéb melletti kikapcsolhatjuk a Windows 98

ama nyitóképernyőjét, amely a rendszerindítás közben emlékeztet arra, hogy milyen operációs rendszert is használunk, automatikusan kiüríthetjük az Internet Explorer gyorsítótárát, és pontosan szabályozhatjuk az egér érzékenységét. Ha már használjuk a Tweak UI Windows 95-ös változatát, fejlesszük tovább – a Microsoft nem ajánlja, hogy a Windows 98 alatt a régi verziót futtassuk, ráadásul az új kiadás sokkal több szolgáltatást is nyújt.

Hogyan tegyük internetbaráttá?

■ Cseréljük le a Channel Bart

Nagy, csúnya, reklámizú – ez a Windows 98 Channel Barja (3. ábra), amely hozzáférést biztosít az Active Channelekhez (az automatikus frissítések, webről származó hírek és szabadidős szolgáltatások forrásához). Az aktív csatornákon érkező információkhoz azonban a Channel Bar tolokodó jelenléte nélkül is hozzájuthatunk. Kattintsunk a jobb felső sarokban lévő X-re (a lezáró

gombra), és mondjuk azt a Windowsnak, hogy többé ne nyissa meg. Ezt megelőzően azonban a rendszeresen használt csatornák szimbólumait vontassuk át a Channel Barról a Windows asztalra; itt jóval kisebb és szerényebb ikonokká alakulnak át, amelyeket kényelmesebb használni. Egy második lehetőség az, hogy a Windows Explorerben vagy egy mappaablakban a *View•Explorer Bar•Channels* tételek kiválasztásával megjelenítjük azokat a nyomógombokat, amelyekkel böngészhetünk a csatornák között. De az is egy megoldás, ha az Internet Explorer 4.0-ban egyszerűen rákattintunk a *Channels* ikonra.

■ Hütsük le a (hiper)Active Desktopot

Aki úgy dönt, hogy ad egy esélyt a Windows 98 Active Desktopjának, nem árt, ha tudja az alábbiakat: a Windows az Active Desktophoz adott tételeket bárhová lepottyanthatja – még az is előfordulhat, hogy egy korábban letett elem fölé. Ha át akarjuk helyezni a tételt, az egérmutatót vigyük a felső keret közelébe, és tartuk ott mindaddig, amíg meg nem jelenik egy szürke keret. Ekkor kattintsunk egyet a felső kereten, és húzzuk odébb.

A0-BAN

FOTÓMINŐSÉG?

Igen, a **Comfair**-en és a **PrintExpo**-n már Ön is láthatja az új Roland piezo tintasugaras nyomtatót: 1440 dpi/6 szín/kültéri tinta/Postscript RIP

302-4445, 312-4726, (23) 511-019

* Helyfoglalás a fenti telefonszámokon!

0922

Az Active Desktop-elemek jellemzőit nem változathatjuk meg a szokott módon, vagyis úgy, hogy a jobb oldali egérgombbal rájuk kattintunk, és a *Properties* lehetőséget választjuk. Ehelyett az egérmutatót a tétel felső kerete mellé kell vinnünk, és ott kell tartanunk mindaddig, amíg meg nem jelenik egy szürke keret. Ekkor kattintsunk a keret bal felső sarkában lévő háromszögre, és válasszuk a *Properties* lehetőséget.

Ha az asztalon lévő parancsikonok zavarják az Active Desktop elemeinek látképet, kikapcsolhatjuk őket. A jobb oldali egérgombbal kattintsunk az asztalon, válasszuk a *Properties* tételt, és kattintsunk az *Effects* lehetőségen. Válasszuk a *Hide icon, when the desktop is viewed as a Web page* utasítást, majd nyomjuk le az *OK* gombot.

Mi újság a weben?

A következő trükkkel gyorsan felfrissíthetjük azokat a weboldalakat, amelyek új elemekkel gazdagodtak legutóbbi látogatásunk óta. Amikor

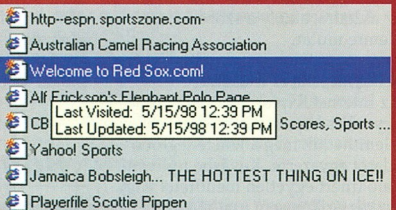
vagyunk a frissítésekre, válasszuk a *Favorites* • *Update All Subscriptions* menüteleteket, majd nézzük meg ismét a *Favorites* menüt: apró piros csillag jelzi azokat az oldalakat, amelyek újdonságokat tartogatnak a számunkra (4. ábra).

Gyors ugrás a legkedvesebb helyekre

Közvetlenül az Internet Explorer 4.0 címbalaka alatt találjuk a *Links* nyomógombot, amelyen keresztül egyetlen kattintással a *Microsoft* webhelyére és néhány más internetcímre ugorhatunk. Nyilvánvalóan kellemesebb volna, ha ezt a frekvenciát területet olyan élőkapsokkal töltenék meg, amelyeket valóban gyakran használunk. A *Links* sorhoz úgy adhatunk hozzá helyeket, hogy egyszerűen áthúzzuk őket a *Favorites* menüből, és odaejtjük a meglévő nyomógom-

zakat – kényelmesebb a biztonsági figyelmeztetések nélkül felkeresni. Ha le akarjuk tiltani a jelzéseket, adjuk ki a *View* • *Internet Options*

4. ábra: Az Internet Explorer 4.0 piros csillagokkal jelzi, hogy kedvenc webhelyeinket új információkkal frissítették

utasításokat, majd a *Zone* menüben válasszuk a *Trusted Sites zone* lehetőséget. Ezután kattintsunk az *Add Sites...* parancson, szüntessük meg a *Require server verification (https:)* for all sites in this zone bejelölését, és írjuk be a helyek címét, beleértve a *http://* előtagot is.

Ugorjuk át a képeket

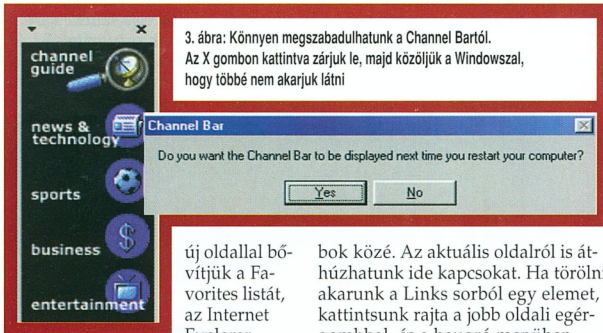
Minden internetező tudja, hogy a web néha idegtépően lassú tud lenni, kivált ha olyan helyeket keresünk fel, amelyek tele vannak gyönyörű illusztrációkkal és mozgóképekkel. Felgyorsíthatjuk a szörfözést, ha szöveges módba kapcsoljuk át az Internet Explorer 4.0-t – ehhez azonban előbb telepítenünk kell az Internet Explorer 4.0 *PowerToys* nevű szoftver-összeállítást, amelyet ingyen letölthetünk a *www.microsoft.com/ie/ie40/power toys* címről.

A csomag telepítése után az Internet Explorer 4.0 *Links* sora kiegészül egy *Toggle Images.exe* jelzésű nyomógombbal. Erre kattintva az Internet Explorer ugrássonként felgyorsul attól, hogy kihagyja a képeket, és csak a szöveget jeleníti meg. Ha újból vissza akarunk térni a szöveges-grafikus módba, csak kattintanunk kell a nyomógombra.

Keressünk a magunk módján

Ha az Internet Explorer 4.0 *Address* sorában beírjuk a *Find* parancsot, és utána egy vagy több kulcszót,

3. ábra: Könnyen megszabadulhatunk a Channel Bartól. Az X gombon kattintva zárjuk le, majd közöljük a Windowszal, hogy többé nem akarjuk látni

új oldallal bővíthetjük a *Favorites* listát, az Internet Explorer

megkérdezi, hogy elő akarunk-e fizetni az oldalra; ekkor válasszuk a *Yes*, but *only tell me when this page is updated* lehetőséget. (A már meglévő kedvencek esetében úgy juthatunk hozzá ehhez a szolgáltatáshoz, hogy a jobb oldali egérgombbal kattintunk a *Favorites* menü kívánt tételén, kiadjuk a *Subscribe* parancsot, majd pedig az *Only tell me when this page is updated* lehetőséget választjuk.) Ha ezek után kíváncsiak

bok közé. Az aktuális oldalról is áthúzhatunk ide kapsokat. Ha törölni akarunk a *Links* sorból egy elemet, kattintsunk rája a jobb oldali egérgombbal, és a beugró menüben válasszuk a *Delete* parancsot. Annyi élőkapsot adhatunk a *Links* sorhoz, amennyit csak akarunk; ha egyszerűen nem férnek el a képernyőn, egy nyílon kattintva görgethetjük őket.

Biztonsági zóna kialakítása

Általában érdemes komolyan venni az Internet Explorer-t, ha arra figyelmeztet, hogy valamelyik webhely nem biztonságos. De egyes helyeket – például a különféle internetáruhá-

a böngésző a Yahoo átalakított változával megkeresi ezeket a szavakat. Nem rossz, de mi van, ha jobban szeretjük az Excite-ot vagy a HotBotot? Az IE PowerToys egy másik eleme, a Quick Search lehetővé teszi, hogy választhassunk a nagy keresőrendszerek közül. Miután letöltöttük és telepítettük a PowerToyst, kattintsunk az Internet Explorer Links sorának Quick Search.exe nyomógombjára. Ekkor a program közli, miként használhatjuk az Address sorból a szívinévközlegközelebb álló keresőrendszert.

(Ha például a Spanyol ingyeniség,

a gazpacho receptjét szeretnénk megkeresni az AltaVistával, akkor az „av recipe gazpacho” sort kell beírunk.)

■ **Naprakész címkönyv**

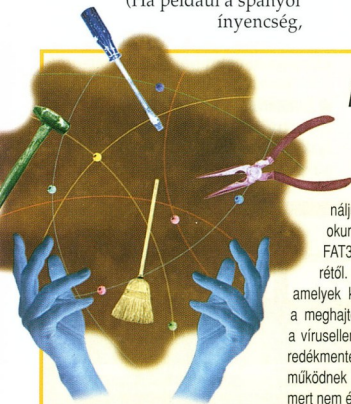
Bármilyen levelezőprogramot használunk is, az Address Book tartalmának frissen tartása komoly odafigyelést igényel. Az Internet Explorer 4.0 Outlook Express levelezőprogramja azonban leveleszi a vállunkról ezt a gondot. Adjuk ki a Tools•Options utasításokat, és a General lapon jelöljük be az Automatically put people I reply to in my Address Book lehetőséget. Ezután

valahányszor válaszolunk egy levélre, az Outlook Express bejegyzi az Address Bookba a levél feladójának nevét és elektronikus postai címét.

■ **Automatikus helyesírás-ellenőrzés**

Ha elektronikus postán keresztül rendszeresen folytatunk angol nyelvű levelezést, és a helyesírásunk megbízhatatlan, az Outlook Express rávehetjük, hogy automatikusan végezzen helyesírás-ellenőrzést, ha rákattintunk a Send gombra. Válasszuk a Tools•Options tételleket, kattintsunk a Spelling szegélycímken, és jelöljük be az Always check spelling before sending lehetőséget.

A Windows 98 és a segédprogramok

Ha Win95-segédprogramjainkat több mint egy esztendeje használjuk PC-nken, akkor jó okunk van félni a Win98 FAT32-es állományrendszerétől. Mindazok a szoftverek, amelyek közvetlenül címzik meg a meghajtót (így tesznek például a vírusellenes programok és a töredékmentesítők), egyáltalán nem működnek a Windows 98-ban, mert nem értik meg az új állományrendszert. A számítógépgyártók azonban már 1997 eleje óta FAT32-vel szállítják rendszereiket, és minden komolyabb segédprogram támogatja a FAT32-t. Ha az általunk használt segédprogramok túl korosak, akkor vagy továbbfejlesztjük őket, vagy lemondunk a FAT32-ről.

A FAT32-től eltekintve a Win98 nemigen bolygatja meg a dolgokat. Az egyesztendősnél fiatalabb Windows 95-segédprogramok többségét nyugodtan használhatjuk, semmiféle adatvesztéstől nem kell tartanunk, és az esetleges inkompatibilitásokat kijavíthatjuk az internetről ingyen letölthető továbbfejlesztésekkel.

Azok a felhasználók viszont, akik a Windows 3.x-ről állnak át a Windows 98-ra, teljes segédprogram-

arszenáljukat kénytelenek lesznek lecserélni. A mellékelt táblázatból ki-ki leolvashatja, hogy mely se-

gédprogramjait kell (ha kell egyáltalán) továbbfejlesztenie a Win98-ra történő áttérés esetén.

Termék	Jelenlegi változat	A Windows 98-hoz ajánlott legkorábbi változat
Vírusellenes programok		
Dr Solomon's Anti-Virus	7.9	7.69
Symantec Norton AntiVirus	4.0	2.0 ¹
Archiválók		
HP Colorado Backup for Windows 95	3.21	3.2
Imomega One-Step Backup	3.1	3.0
Seagate Backup Exec	2.0	98 ²
Diagnosztikai programok		
CyberMedia First Aid 98	5.03	5.03
Quarterdeck RealHelp	1.0	1.0
TouchStone CheckIt	5.0	4.0 ³
Állománykezelők		
Mijenix PowerDesk Utilities 98	3.0	3.0
Particionálók		
Power Quest PartitionMagic	3.05	3.0
Quarterdeck Partition-It	1.1	1.1
Programtávolítók		
CyberMedia Uninstaller	5.0	5.0
Quarterdeck CleanSweep Deluxe	4.0	3.08
Symantec Norton Uninstall Deluxe	1.0	1.0
Segédprogramcsomagok		
Network Associates Nuts & Bolts	1.04	1.04
Symantec Norton Utilities	3.05	3.0

¹ Az ingyenes online javítással történő frissítés után.

² Már kapható az új Desktop 98-változat.

³ Az 5.0-s változatot a FAT32-vel ajánlatos használni.

A Windows 3.x segédprogramjainak többsége nem működik a Windows 95-ben, és a Windows 95-segédprogramok többsége sem használható az NT-ben. A Windows 98 alatt azonban általában működni fognak a win95-ös segédprogramok, például a Norton Utilities, a Nuts & Bolts vagy a First Aid, bár lehetnek velük kisebb problémák.

Az alkalmazásokkal ellentétben a segédprogramok lent a mélyben, az operációs rendszer és a hardver határmezsgyéjén tevékenykednek. Ha egy operációs rendszer új-fajta módon nyúl az állományokhoz vagy a vezérlőkhöz (lásd például a Windows 95 hozzátűzött állományneveit), a régi segédprogramokat ki lehet dobni.

Hogyan tegyük egész- ségesebbé?

■ Amíg ön alszik, a Windows 98 dolgozik

Nincs kedvünk a fölösleges állományok kitörölésére, a lemezhibák keresgélésére és kijavítására, valamint a merevlemez töredékmentesítésére vesztegetni a drága időt? A Maintenance Wizarddal tetszés szerinti időpontokra beütemezhetjük ezeket a munkákat. A varázslót úgy kelthetjük életre, hogy kiadjuk a **Start•Programs•Accessories•System Tools•Maintenance Wizard** utasításokat; ezután a varázsló már pontosan megmondja, hogyan tudjuk beprogramozni a Disk Defragmentert, a Scan-Disket és a Disk Cleanup-t. Az egykattintásos ütemezéshez az **Express** lehetőséget érdemes bejelölni, a teljes körű ellenőrzéshez pedig a **Custom...** tételt.

■ A Windows háziorvosa

A rendszerhibák rengeteg bosszúságot képesek okozni. De mielőtt egy Windows 98-specialistához fordulnánk, hívjuk Dr. Watson, a Windows hibaelhárító mindenest. A segédprogram „pillanatfelvételt” készít a rendszerrel, és ennek alapján segít kielemezni és kijavítani a hibákat. Adjuk ki a **Start•Programs•Accessories•System Tools•System Information** parancsokat, és válasszuk a **Tools•Dr. Watson** lehetőségeket. Ekkor a tálcan megjelenik egy Dr. Watson ikon, erre kattintva, a program felméri a rendszer állapotát, és – kis kereséssel – az általunk észlelt problémáról is referál. A **Save** as parancssal készítsünk másolatot a naplóállományról; ez értékes segédanyagként szolgál a hiba

kijavításakor, ha mégiscsak fel kell hívunk egy szakembert.

■ Dr. Watson mindig kéznél van

Hogyan biztosíthatjuk, hogy Dr. Watson „képnél” legyen, ha legközelebb rendszerhibát észlelünk? Egyszerűen: működtessük állandóan. Így ha bármikor hiba támad, a segédprogram automatikusan elkészíti a maga pillanatfelvételt. Annak érdekében, hogy a szoftver betöltődjék rendszerindításkor, tegyünk egy olyan parancsikont a StartUp mappába, amely a **Windows\Drwatson.exe** állományra mutat.

■ Naprakész Windows 98

Az új Windows Update szolgáltatás biztosíthatjuk, hogy rendszerállományaink, eszközeivelünk és egyéb kiegészítőink mindig frissek legyenek (5. ábra). A Win98

tételt. A Yes válaszlehetőségen kattintva erősítsük meg, hogy telepíteni és futtatni akarjuk a Microsoft Windows 98 Update Wizard Directory Findert, majd kövessük az utasításokat.

■ Letöltés saját kezűleg

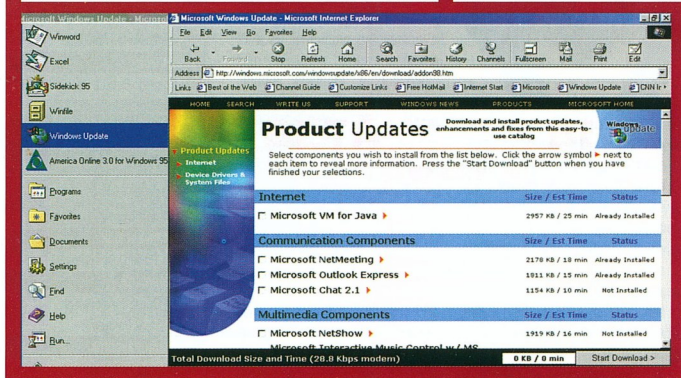
Akadhatnak olyanok, akiknek nincs türelmük kivárni a Windows Update-et, és inkább maguk szeretnék letölteni a frissítéseket. Ők irányozzák böngészőjüket a www.microsoft.com/windows/Windows98/default.asp címre, kattintsanak a **Download** előkapcspon, és válasszák ki a letöltendő frissítést. Érdemes listát vezetni a frissítésekről, és időről időre összevetni a kinalattal.

■ Ellenőrizzük a vezérlőket

Nem tudjuk biztosan, hogy valamely eszközkinkhöz a rendszer a legújabb vezérlőt használja-e?

Bizuk a kérdés eldöntését az Update Device Driver Wizardra. A jobb oldali egérgombbal kattintsunk a My Computer tételre,

5. ábra: Ha a Start menüben kiválasztjuk a Windows Update lehetőséget, az Internet Explorer egy weboldalra vezet bennünket, ahol megnézhetjük a legújabb frissítéseket, bedolgozókat és vezérlőket

online kiterjesztése webkapcsolatunkat felhasználva ellenőrzi a rendszer-összeállításunkat, megkeresi az elavult részeket, és telepíti a frissítéseket. Ne felejtjük el azonban, hogy működése időt igényel. Adjuk ki a **Start•Windows Update** utasításokat, és a megjelenő weboldalon válasszuk a **Product Updates**

és válasszuk a **Properties** lehetőséget (vagy adjuk ki a **Control Panel•System** utasításokat). Kattintsunk a **Device Manager** szegélycímken, és keressük meg azt az eszközt, amelynek a vezérlője gyökér szerint frissítésre szorul. Ezután válasszuk a **Properties•Drivers** tételre, és kattintsunk az **Update Drivers**

nyomógombon. A varázsló ekkor utánanéző, hogy vannak-e újabb vezérlők, és ha igen, felkínálja a telepítésüket; nekünk csak követnünk kell az utasításait.

■ Készítsünk biztonsági hálót

A Windows 95 indítólemezének súlyos fogyatékosága, hogy ha róla indítjuk el a rendszert, csak akkor férhetünk hozzá a CD-ROM-meghajtóhoz, ha korábban valós módú CD-ROM-vezérlőt telepítettünk. A Win98 indítólemez viszont általános vezérlőket tartalmaz, amelyekkel majdnem mindenfajta CD-ROM-meghajtót elérhetünk. Ha a Windows 98 telepítések elmulasztottunk indítólemez létrehozni, csináljunk most. Nyissuk meg a Control Panelt, válasszuk az *Add/Remove Programs* tételt, majd a *Startup Disk* szegélycímekét, kattintsunk a *Create Disk* lehetőségre, és kövessük az utasításokat.

Hogyan tegyük izgalmasabbá?

■ Windows 98 két monitoron

Nem muszáj grafikusnak vagy tözsdéi alkszznak lenni ahhoz, hogy kihasználhassuk a Win98 ama különleges szolgáltatását, amely több megjelenítőre tudja kiterjeszteni az asztalt. Nagyon kényelmes lehet például, ha miközben az egyik monitoron a szövegszerkesztőnkben dolgozunk, a másik megjelenítőn nyitva tartjuk levelezőprogramunkat. Az új technológia azonban még nem működik tökéletesen. A második monitort egy kiegészítő grafikus kártya telepítésével adhatjuk hozzá a rendszerhez, de a megoldás csak akkor működik, ha mindkét kártya grafikus lapkája támogatja a többmonitoros megjelenítést (sok népszerű lapka nem képes ilyen üzemmódra). Ha kíváncsiak vagyunk a kompatibilis

lapkák listájára, indítsuk el a Win98 Help szolgáltatását, és a *Multiple Display Support* cím alatt olvassuk el a hibaelhárítással foglalkozó részt. Vagy vegyünk egy olyan kártyát, amelyet kifejezetten kétmonitoros megjelenítéshez terveztek. Ilyen például az Appian Graphics (www.appiangraphics.com) Duetje. Ha mindkét grafikus kártyánk támogatja a többmonitoros megjelenítést, a konfigurálás viszonylag egyszerű. Telepítsük a második kártyát a PC-kre, és csatlakoztassuk a monitort. Amikor bekapcsoljuk a PC-t, a Windows észleli az új kártyát, és végigvezet a vezérlő telepítésének proceduráján.

Ha ez megvan, nyissuk meg a Control Panel *Display* kisalkalmazását, és kattintsunk a *Settings* szegélycímekén. A *Display* listáról válasszuk ki az új monitor-adapter párost (6. ábra), és jelöljük be az *Extend my Windows desktop onto this monitor* lehetőséget.

Egyes alkalmazások szokatlanul viselkedhetnek, ha áthúzzuk őket a második monitorra. Előfordulhat például, hogy bizonyos párbeszédablakokat az első monitoron jelenítenek meg – a hiba nem végzetes, de kétségkívül elég zavaró.

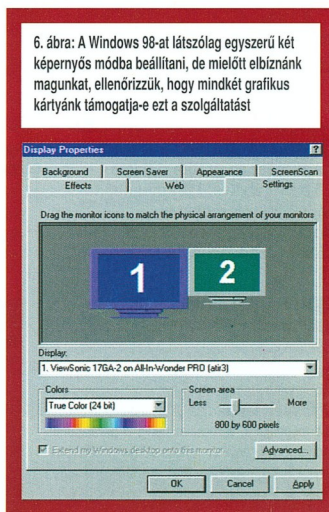
■ Tévészünk a PC-n

Ha tévévezérlési igényeink csak annyiból állnak, hogy fél szemünket munka közben is szeretnénk rajta tartani valamelyik hírműsoron, ne bajlódjunk a Windows 98 televíziós szolgáltatásával, inkább vegyünk egy olcsó fekete-fehér készüléket. Az új PC-s tévéeszközök azonban tartogatnak néhány érdekesebb lehetőséget is; elvileg például a televíziós jelbe beágyazott információkat is le lehet velük tölteni. Aki hajlandó pénzt áldozni egy televíziós vevőkártyára, a következőket tartsa szem előtt. Sok irodában borzasztóan gyenge a televíziós vétel. Mindaddig tehát ne éljük bele magunkat abba, hogy tévézni fogunk a PC-nken, amíg ki nem próbáltunk az épületben egy

közönséges tévékészüléket. (Természetesen más a helyzet, ha kábelen érkezik az adás.)

Sok tévékártya, amelyek a Windows 95-hez tökéletesen megfelel, nem működik együtt a Windows 98 televíziós szolgáltatásaival, amelyek a Windows Driver Model (WDM)

6. ábra: A Windows 98-at látszólag egyszerű két képernyős módba beállítani, de mielőtt elbiznásnánk magunkat, ellenőrizzük, hogy mindkét grafikus kártyánk támogatja-e ezt a szolgáltatást

vezérlőket igényelnek. A Win98 CD-ROM-ja csak két kártyához tartalmaz ilyen vezérlőket: az ATI All-in-Wonderéhez és All-in-Wonder Prójához. Mielőtt másfajta kártyát vennénk, ellenőrizzük, hogy létezik-e hozzá WDM vezérlő. A televíziós szolgáltatások nem szerepelnek a Win98 alapértelmezés szerinti összeállításában. Ha hozzá akarjuk adni őket a rendszerhez, tegyük be a meghajtóba a Win98 CD-ROM-ját, nyissuk meg a Control Panel *Add/Remove Programs* kisalkalmazását, és kattintsunk a *Windows Setup* szegélycímekén. Jelöljük be a *WebTV for Windows* lehetőséget, s kattintsunk az *OK* gombon; ezáltal a WebTV mellett a WaveTop adat-sugárzó szolgáltatást is engedélyezzük. A WaveTop a Program*Accessories mappába kerül be, a WebTV-t pedig a Program*Accessories*Entertainment mappában találjuk meg.

Cserélhető hordozójú tároló üzembe helyezése

Életfontosságú adatok archiválásához, dokumentumok irodánk és otthonunk közötti mozgatásához vagy kedvenc digitalizált fényképeink szállításához szinte korlátlan tárolási kapacitást kínálnak a cserélhető adathordozójú tárolók.

A termékszála alsó szélén található Iomega Zip és Imation SuperDisk 100-120 megabájtos lemezeket használ, és az utóbbi olvassa a 3,5 hüvelykes, 1,44 megabájtos hajlékonylemezeket is. A nagyobb kapacitású eszközök közé tartozik a SyQuest SparQ

(1 gigabájtos kazetták), a SyQuest SyJet (1,5 gigabájtos lemezek) és az Omega Jaz (2 gigabájtos hordozók).

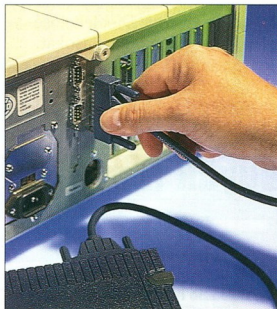
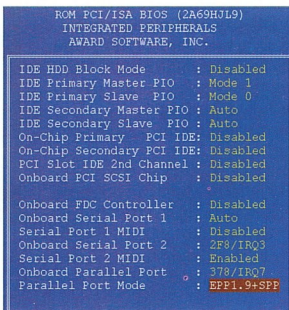
Az egyes meghajtók csatlakoztatási módjukban is eltérnek egymástól. A párhuzamos kapura köthető külső eszközök telepítése

a legegyszerűbb; ezek többnyire hordozhatók, de viszonylag lassúak. A SCSI modellek – a belső és külső kivételük egyaránt – lehetővé teszik a gyors archiválást, a programok közvetlenül a lemezekről való futtatását, valamint a mozgókép-és hangállományok lejátszását, de SCSI bővítőkártyát igényelnek. Ugyanakkor az EIDE felületű új belső meghajtók mind a teljesítmény, mind az egyszerű üzembe helyezés vonatkozásában elfogadható színvonalat képviselnek.

1 Párhuzamos portra csatlakozó eszköz bekötése.

Lépjünk be PC-nk Setup programjába (ennek mikéjente gépről változhat), és győződjünk meg róla, hogy a párhuzamos port EPP módra van állítva. Kapcsoljuk ki a számítógépet, és csatlakoztassuk a kábel egyik végét a meghajtóra, a másikat pedig a párhuzamos portra. (Amennyiben rendelkezünk nyomtatóval, húzzuk ki a nyomtatókábelét a PC-ből, csatlakoztassuk a meghajtókábel egyik végét a meghajtóra, a másikat a párhuzamos portra, majd a nyomtatókábelét kössük rá a meghajtón található nyomtatóportra.) Csatlakoztassuk a meghajtó tápkábelét.

Ugorjunk az 5. lépéshez.

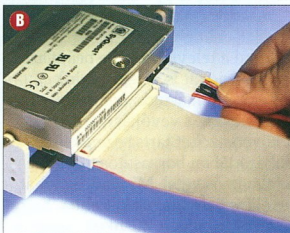
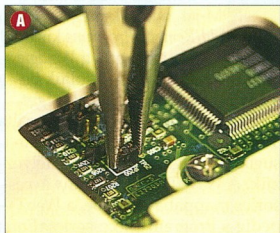

2 Belső EIDE meghajtó telepítése. Ha a merevlemez és az alapkártyát összekötő adatkábelnek van szabad csatlakozója, állítsuk a cserélhető hordozójú meghajtó átkötőt szolga üzemmódba (A). Ha nincs szabad csatlakozó, állítsuk a meghajtót mester módba.

Vezessük át az adat- és tápkábelét a meghajtórekeszen, és csatlakoztassuk őket a meghajtóhoz (B). (Amennyiben a kábelek nem elég hosszúak,

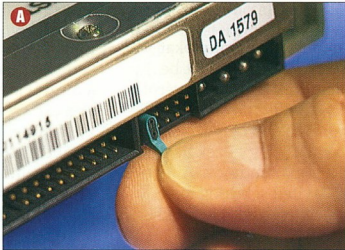
be kell szerelnünk a meghajtót a rekeszbe, mielőtt csatlakoztatnánk a kábeleket.) Ha a meglévő adatkábelnek nincs szabad csatlakozója, kössük a meghajtóhoz adott kábel az alapkártya második EIDE csatlakozójára. Szereljük be a meghajtót (C).

Ugorjunk az 5. lépéshez.

3 Belső SCSI meghajtó telepítése.

Ha számítógépünkben nem található SCSI adapter, helyezünk üzembe egyet. Kapcsoljuk ki a gépünket, távolítsuk el házának fedelét, és kövessük a SCSI kártyához adott dokumentáció útmutatásait. Ellenőrizzük a meghajtó SCSI azonosítószámát s a lezárás meglétét; a belső meghajtók jellegzetesen átkötők beállítását igénylik (A). Maradhatunk az alapbeállításoknál is, de ennek előbb nézzünk utána a dokumentációban. Csatlakoztassunk a meghajtóhoz egy szabad tápkábel, majd kössük be a SCSI adapter-

hez vezető szalagkábel (B). Ügyeljünk arra, hogy a kábel piros vezetéke mind a meghajtónál, mind az adapteren az 1-es érintkezőhöz csatlakozzon. Szereljük be a meghajtót (C). Ugorjunk az 5. lépéshez.

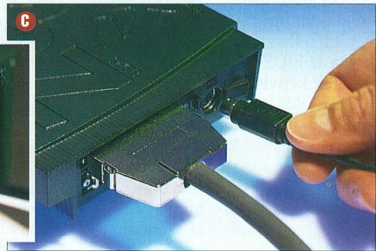
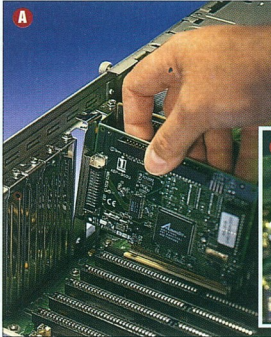

4 Külső SCSI meghajtó telepítése.

Ha PC-nkben nem található SCSI adapter, helyezünk üzembe egyet. Kapcsoljuk ki a gépet, majd távolítsuk el házának fedelét, és kövessük a SCSI kártyához adott dokumentáció útmutatásait (A).

Ellenőrizzük a meghajtó SCSI azonosítószámát, és a lezárás meglétét (B). Általában megtarthatjuk az azonosítószám gyári beállítását. A legtöbb meghajtó automatikusan végrehajja a lezárást, de ennek előbb nézzünk utána a dokumentációban.

Kössük be a SCSI adapterhez vezető szalagkábel, majd csatlakoztassuk a tápkábel (C). Menjünk az 5. lépéshez.

5 A szoftver telepítése.

Gyártótól függően változnak a vezérlőszoftver telepítésének utolsó lépései; olvassuk el figyelmesen a dokumentációban az erre vonatkozó részt. Ami az elindulást illeti, helyezzük be a meghajtóba a mellékelt kazettát, kapcsoljuk be a meghajtót, majd indítsuk el a hajlékonylemezen kapott telepítőprogramot. Ha a telepítő nem találja a meghajtót, kapcsoljuk ki a számítógépet, és ellenőrizzük újra minden csatlakozást. Külső meghajtó esetében győződjünk meg róla, hogy a fali elektromos csatlakozóban van áram, és ha ellátták a meghajtót főkapcsolóval, gondoskodjunk róla, hogy a berendezés be legyen kapcsolva. Ha a probléma nem szűnik meg, adjuk ki a *Start+Beállítások-Vezérlőpult* utasításokat, indítuk el a *Rendszer* segédprogramot, és kattintunk rá az *Eszközkezelő* szegélycédulára. Ha az új meghajtó neve mellett egy kis felkiáltójelet találunk, válasszuk a *Start+Help* tételeket, és a hardverütközéseket elhárító programmal kísérleljük meg kiszűrni a hibát.

Válasszunk megfelelő csatolót merevlemezhöz

A merevlemez kiválasztása hasonló ahhoz, mint amikor a vacsoránkhöz választunk bort: két alapkategóriából kezdjük a válogatást, de aztán áttekintetlenül gazdag választékkal találjuk szemben magunkat.

A két fő csatolótypus az ATA

(többnyire IDE vagy EIDE néven hivatkoznak rá) és a SCSI. Mindkettő megfelelően összekapcsolja a merevlemez és a PC-t,

s vezérlő a kettő közötti adatforgalmat. Hogy melyikre van szükségünk, az pénztárcánk vastagságától és számítási igényeinktől függ.

A legtöbb felhasználó számára az EIDE meghajtók képviselek a jobb megoldást. Olcsóbbak a SCSI meghajtóknál, nem igényelnek SCSI adaptert, és egyszerűbb őket üzembe helyezni. És a legtöbb alkalmazásnál gyakorlatilag ugyanazt a teljesítményt nyújtják, mint a SCSI felületű berendezések. Ha azonban supergyors átvitelre van szükségünk, jobban járunk egy SCSI meghajtóval.

Ismerjük meg igényeinket

Azok vehetik jó hasznát a nagy átviteli sebességű meghajtóknak, akik hatalmas merevlemez állományokkal – grafikákkal, mozgóképekkel, adatbázisokkal – dolgoznak. Ezek a tárolók azonban nem gyorsítják fel jelentős mértékben a kevésbé merevlemez-igényes műveletek – például a szövegszerkesztés vagy a kisebb táblázatok kezelése – végrehajtását,

bár a nagyméretű programokat lényegesen fürgébben töltik be.

A merevlemez teljesítményéről maximális adatátviteli sebességük adja a leghitelesebb képet. Ne felejtsük el azonban, hogy ezek az értékek elméleti maximumok. A mérhető átviteli sebesség más tényezőktől is függhet.

A SCSI meghajtók processzort terhelőmestering eljárása komoly előnyt biztosít az EIDE meghajtókkal szemben (kivéve a legújabb modelleket). A módszer különösen több eszköz egyidejű futtatásakor és hosszasan tartó, folyamatos adatátvitelkor hatékony. A CD-írási például szakadatlan adatáramlás igényel a merevlemez

és a CD-R-meghajtó között. Egy SCSI merevlemez megfelelő adatátviteli sebességet biztosít a folyamathoz, lehetővé téve a processzor számára, hogy a CD elkészítésére összpontosítsa erejét. Ezzel szemben az EIDE meghajtók esetében a processzornak meg kell osztania a figyelmét, ami az adatáramlás megszakadásához, és ezáltal az írható CD tönkremeneteléhez vezethet. A SCSI technológia ugyancsak a legjobb megoldást jelenti több periféria PC-hez való csatlakoztatásához, mivel minden egyes SCSI adapter hét eszközt képes vezérelni, szemben az EIDE csatolóval, amely legfeljebb két perifériát tud kezelni.

EIDE-előnyök

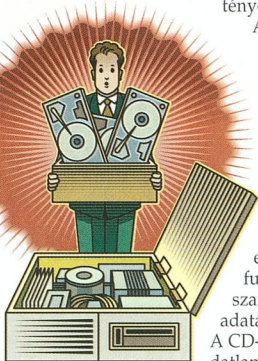
Egyszerűen üzembe helyezhetők az EIDE meghajtók, mivel a legtöbb alaplártya egy vagy két beépített

EIDE csatolóval rendelkezik. Nem kell mást tennünk, mint a merevlemezről jövő kábelt bedugni az alaplártyán lévő csatlakozóba. És mindegyik csatlakozó ugyanazon a kábelen keresztül két meghajtót tud kezelni – egy mester és egy szolga meghajtót.

De vadonatúj EIDE merevlemezhöz nem fog teljes sebességgel repeszteni, ha olyan vezérlőhöz csatlakozik, amely az ATA specifikációnak nem ugyanazt a változatát támogatja (1. táblázat).

ATA (IDE). Az ATA (AT Attachment, AT csatolás) az IDE specifikáció hivatalos neve. De az IDE (Integrated Drive Electronics, integrált meghajtóelektronika) valójában a vezérlőelektronika meghajtóra szerelt részére vonatkozik. Az ATAnak egyetlen csatlakozója van az alaplártyán, egy mester és egy szolga meghajtót támogat, amelyek egyenként legfeljebb 528 megabájt kapacitással lehet. Teljesítménye a Programmed Input-Output (PIO) mód nevű adatátviteli technikától függ. Valamennyi ATA merevlemez támogatja a PIO 0-s üzemmódot, egyesek pedig az 1-es és a 2-es üzemmódot is.

Ha PC-nk 3 évesnél idősebb, valószínűleg ATA csatolóval rendelkezik. Ennek ellenőrzéséhez vizsgáljuk

ATA változat	Üzemmód	Maximális adatátviteli sebesség (megabájt/másodperc)
ATA-1	0-s PIO	3,3
ATA-1	1-es PIO	5,2
ATA-1	2-es PIO	8,3
ATA-2	3-as PIO	11,1
ATA-3	4-es PIO	16,7
ATA-4	Ultra DMA	33

1. táblázat. Az optimális teljesítmény elérése érdekében működtesük EIDE merevlemezhöz a lehetséges leggyorsabb PIO módban

meg az alapkártyát. Az ATA alapkártyákat egyetlen ATA csatlakozóval látták el. Az ATA-2-re való továbbfejlesztéshez telepíteniük kell egy EIDE vezérlőkártyát. ATA-2 (Enhanced IDE/Fast ATA). Ha számítógépünket három éven belül vásároltuk, az szinte biztosan támogatja az ATA-2-es vagy az annál is frissebb specifikációt.

amelynek maximális átviteli sebessége 16,7 megabájt/másodperc. ATA-4 (Ultra ATA/Ultra DMA/Ultra DMA/33). A legújabb szabvány megduplázza a 4-es PIO mód átviteli sebességét 33 megabájt/másodperc. Ugyancsak megvalósítja a bus-mastering technológiát, a PC DMA csatornáit használva a processzor terhelésének csökkentésére.

hajtóknál nem remélhetünk maximális sebességet, ha az ISA sínre kötjük őket.

SCSI-szolgáltatások

Kevés alapkártyán találunk beépített SCSI csatolót. Mielőtt üzembe helyeznénk egy SCSI merevlemezt, telepíteniük kell egy SCSI vezérlőkártyát. Három hivatalos SCSI szabvány létezik, a SCSI-1, a SCSI-2 és a SCSI-3, amelyeknek több változatával találkozhatunk (2. táblázat). Csakúgy, mint az EIDE esetében, a legnagyobb teljesítmény elérése érdekében a lemezvezérlő és a merevlemez SCSI változatának meg kell egyeznie. De az újabb meghajtók és vezérlők legtöbbje visszafelé kompatibilis, és többféle üzemmódban képes működni. A SCSI változatok neve az átviteli jellemzőkre utal. A *Wide* szó a nagyobb áteresztőképességet (16 bit a 8 helyett), a *Fast* a megkeletőzött, 10 megahertzes sebességre (az alapérték 5 megahertz) jelöli. Az *Ultra* jelű eszközök 20, az *Ultra2* jelűek 40 megahertzen működnek. Csakúgy, mint az EIDE eszközökénél, a 8 megabájt/másodpercesnél nagyobb átviteli sebességű meghajtók PCI-s SCSI vezérlőt igényelnek.

SCSI szabvány	Név	SCSI sín szélessége (bit)	SCSI sín sebessége (megahertz)	Maximális átviteli sebesség (megabájt/másodperc)
SCSI	SCSI	8	5	5
SCSI-2	Fast SCSI	8	10	10
SCSI-2	Wide SCSI	16	5	10
SCSI-2	Fast Wide SCSI	16	10	20
SCSI-3	Ultra SCSI	8	20	20
SCSI-3	Wide Ultra SCSI	16	20	40
SCSI-3	Ultra2 SCSI	8	40	40
SCSI-3	Wide Ultra2 SCSI	16	40	80

2. táblázat. A SCSI változatok neve a sín szélességre, a sín sebességre és a maximális átviteli sebességre utal

Ennek ellenőrzéséhez keressük meg a PC Setup programjának merevlemez részében a Logical Bloc Address (LBA) vagy a Cylinder, Head, Sector (CHS) beállítását. Az ATA-2 legfeljebb 8,1 gigabájtos kapacitású merevlemezeket képes kezelni. Két csatornán keresztül összesen négy eszközt tud vezérelni (csatornánként egy mester és egy szolgáló meghajtót). Az egyik csatorna elsődlegesként, a másik másodlagosként funkcionál. A gyors merevlemezeket mindig az elsődleges csatornára kössük rá, míg a lassúbb eszközöket, például a CD-ROM-meghajtót és a régebbi merevlemezeket a másodlagos csatornához csatlakoztassuk. Ez az elrendezés különösen fontos a 486-osok és a korai pentiumos rendszerek esetében, mivel ezeknél az elsődleges csatorna a gyors PCI sínhez, a másodlagos pedig a lényegesen lassabb ISA sínhez csatlakozik. Amikor EIDE merevlemezt vásárolunk, győződjünk meg arról, hogy támogatja az ATA-2-vel bemutatott 3-as vagy ennél fejlettebb PIO üzemmódot. ATA-3 (Fast ATA-2). Az ATA eme változata a 4-es PIO módot támogatja,

Az Ultra ATA teljesítményének kihasználásához egy szabad PCI bővítőhelyre van szükség a vezérlőkártya számára. Az ISA sín nem képes 8 megabájt/másodpercesnél nagyobb átviteli sebességre, így a 3-as vagy 4-es PIO módot támogató meg-

RAIDport 2

AEC-4312A

AZ UW SCSI sebessége és a RAID biztonsága együtt?

Az Adaptec gazdaságos megoldást kínál az **AEC-4312A** révén. 40 Mbyte/sec átviteli sebesség, dupla PCI sínes rendszer, 30 külső HDD támogatása, minden vezető operációs rendszeren. (**Windows NT, Nowell 3.1 és 4.11 alatt RAID 0,1,0,1,5**)

VÉDELEM ADAPTEC MÓDRÁ

 hivatalos disztribútor

1074 Budapest, Dohány u. 67. T.: 342 3255, Fax: 351 2576 www.axico.hu

LEGJOBB TÍZ

NOTESZGÉPEK

Nagy változások előtt állunk a hordozható PC-k piacán, ezt a most vizsgált hét gép is mutatja. Az Intel bejelentette a Pentium II noteszgépekbe tervezett változatát, amelyből hamarosan gyorsabb típusok is piacra kerülnek. A nálunk járt gépek egy része már az új processzorral volt szerelve, a többiek pedig a pentiumos, illetve Pentium MMX-es noteszek valószínűleg utolsó (és várhatóan csökkenő árú) modelljei.

Lassan a noteszgépek minden porcikája megújul: a kicsi, nehezen olvasható folyékonykristályos kijelzőt felváltotta a TFT monitor, amelynek képátlója akár 14,1 hüvelyk is lehet. A technológia annyira elterjedt, hogy lassan átszivárogoz az asztali PC-k világába is. A hordozható gépek merevlemezei minden igényt kielégítenek, méretben és kapacitásban egyaránt. Az akkumulátorok – terheléstől függően – háromórányi munkára elegendő energiát tárolnak. A CD-ROM-olvasók a noteszek szabványos tartozékai lettek. A szűkös bővítési lehetőségek miatt napjaink noteszgépei az alaplapon tartalmazzák a grafikus és az audio-alkalmazást, mégpedig elég jó minőségűeket. A notesz- és asztali gépek között erősen lecsökkent, esetenként eltűnt

a távolság: szinte minden feladatra lehet megfelelő noteszgépet találni. Tesztünk eredményei azt mutatják, hogy nincs egy-egy kiugró teljesítményű modell, a pontozás alapján szoros a mezőny. Összeállításunkhoz hét gépet kaptunk kölcsön, ezekből öt rögzített be is került a legjobbak közé.

1. Hewlett-Packard Omnibook 2100

Érdekes módon a HP noteszgépei a típusjelzésükkel ellentétes sorrendet kaptak. Az eredményeket szem-

Hewlett-Packard Omnibook 2100

lélve ennek gyaníthatóan az az oka, hogy a 2100-as és a 4100-as NT-t futtatott, aminek köszönhetően a merevlemez gyorsítótárral való elérése rendkívül nagy előnyt adott nekik a Windows 95-ös gépekkel szemben. Az Omnibook 2100-as eredeti kiépítésében opcióként tartalmazza a CD-ROM-meghajtót. A gépbe az érintőlapos egeret kissé oldalt építették be, ami a jobbkezeseknek kényelmesebb. A noteszgépeknek szokatlan megoldással találkozhatunk a gép hátulján: egy reset gombbal. A gép elég kicsire sikeredett,

ebből adódóan viszont csupán egy meghajtónak van helye: vagy a hajtókezelő- vagy a CD-ROM-meghajtót használhatjuk. Vásárolhatunk hozzá Zip meghajtót, ösztölt pedig DVD-ROM-olvasót is. A gép első bekapcsolásakor megkérdezi, hogy Windows NT-t vagy Win95-öt kívánunk használni, és gyorsan, mindenféle zavarba ejtő kérdés nélkül fel is telepíti a kért operációs rendszert (azaz nem kell gurunak lenni ahhoz, hogy a gépet használatba vehessük). Az akkumulátora más Omnibookokban is látott megoldású, az oldalán négy, egyre növekvő

méretű világítódioda és egy gomb található. A gomb megnyomásakor a töltöttségnek megfelelő számú dióda világít. E megoldás révén a gép bekapcsolása nélkül tájékozódhatunk az akkumulátor töltöttségéről. Segítségét jelent a Windows használatához, hogy a Start menüt behívó billentyűnek is találtak helyet a klaviatúrán.

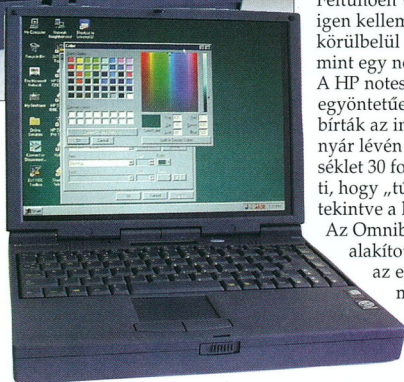
2. Hewlett-Packard Omnibook 3100

Ez a gép külsőre teljesen megegyezik a 2100-assal. A különbség

Hewlett-Packard Omnibook 3100

a processzorban, az akkumulátorban és a kijelzőben van. Noha kisebb teljesítményű, összességében a 2100-as modell szerepelt jobban, mivel azon NT 4.0 futott, míg a 3100-ason a Windows 95. Ugyanakkor az Omnibook 3100-as erősebb (266 megahertzes) processzora révén más területeken vitelkedett, megelőzve a 4100-ast.

3. Hewlett-Packard Omnibook 4100

Ez egy merőben más kialakítású noteszgép, mint testvérei: a Mobile Pentium II processzorok egyik első alkalmazója. Feltűnően vékony, így használata igen kellemes, mivel a billentyűzete körülbelül olyan magasan van, mint egy normál, asztali klaviatúra. A HP noteszgépek akkumulátorai egyöntetűen mintegy két órán át bírják az intenzív terhelést. Mivel nyár lévén a tesztek során a hőmérséklet 30 fok fölött volt, ez azt jelenti, hogy „túlélési” képességeiket tekintve a legjobbak között vannak. Az Omnibook 4100-asnak az elején alakítottak ki két foglalatot: az egyiket a hajlékonylemez-meghajtó, a CD-ROM-olvasó vagy a tartalék akkumulátor, a másikat pedig az akkumulátor számára.

Vedd könnyedén!

További információ partnereinknél.

Hivatalos disztribútor:
ERTI TRADE
 Kanadai-Magyar Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.
 1142 Budapest, Ungvár u. 49.
 Telefon/telefax: 220-5569

LEXMARK™
 ADVANCING THE ART OF PRINTING

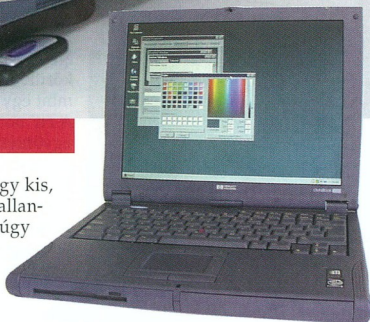
Kiemelt partnereink: CBO: 319-1940 • Citiprint: 331-2356 • Duna Elektronika Kft.: 270-5600 • Etalon Kft.: 317-5150 • Formula 400 Kft.: 302-3154 • Inter-Computer: 268-1890 • Kesch Kft.: 260-4904 • Macrodata: 356-4802 • Marker Informix Kft.: 303-0136 • PC SHOP Kapuvár: 06(20)523-372 • PC SHOP Sopron: 06(99)333-215 • PENCART Kft. Budapest: 252-6885 • PENCART Kft. Szombathely: 06(94)336-932 • Pixel Multimédia: 266-6059 • SCHMIDT COMPUTER Keszlemét: 06(76)411-585 • Syntax Team Pécs: 06(72)324-823 • SYS Rendszerház Kft. Szeged: 06(62)442-288
Áruházak: CORA Budakalász • CORA Torókállánt • MEDIA MARKT-Europark • OFFICE DEPOT • Pótus Center

0904

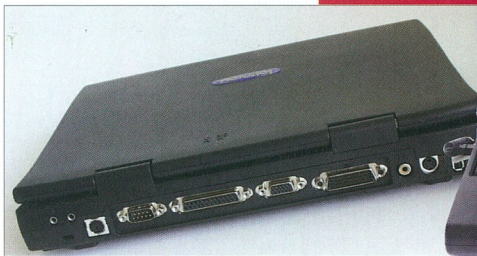
Hewlett-Packard Omnibook 4100

Az egységek kivételéhez egy kis, igen törekenynek kinéző kallantyút kell használni – az amúgy is sérülékeny noteszgépek tervezői mindig megtalálják annak a lehetőségét, hogy letörhető dolgok is legyenek egy gépen. A bővítőhelyre „légzsák” is tehető: egy üres doboz, amely pont befér a hajlékonylemez-meghajtó helyére. Ez akkor lehet hasznos, ha a hajlékonylemez- vagy a CD-ROM-meghajtóra nem lesz szükségünk, mert az amúgy is könnyű Omnibook így valamivel még könnyebb lesz.

Mellékhatásként javul az adatbiztonság, mert nem lehet a géphez kívülről hozzáférni. Ez a notesz – az egyszerűség kedvéért – két szokásos

Portocom 1100

egérmegoldást is tartalmaz: a billentyűzet előtt ott a tapipad, a gombok között pedig az IBM által bevezetett pöccökéger.

Ha a külsőt, a méretet és a kialakítást is pontosítottuk volna, akkor lehet, hogy az első két hely valamelyikére került volna ez a gép.

4. Portocom 1100

Mindig jó eredményt érnek el a Portocom gépei, most is alig maradtak le a dobogóról, az elérhető maximális pontszám fél százaléka sem hiányzott ehhez.

A Portocom 1100-as a cégtől megszokott vastkos kivitelben érkezett. A gépben mind a CD-ROM-, mind a hajlékonylemez-meghajtó benne van, ennek ellenére tömege nem volt feltűnően nagy. Hogy valaminek azért a rovasára ment az egyszerre bepakolt két meghajtó, az látszott azon, hogy alig több mint másfél órát bírta az akkumulátor.

(Itt meg kell jegyezni: közel sem egy tipikus felhasználót utánzó programmal mérjük, hogy meddig bírja az akkumulátor, tehát aki mondjuk csak szöveget ír, annak akár kétszer ennyi ideig is működni fog a noteszgépe.) Ezt a típust is az új, Mobile Pentium II processzorral látták el, ami a teljesít-

ItemID	Description	Unit Price	Price	Quantity	Total
int_base_01	int_base_01	int_base_01	int_base_01	int_base_01	int_base_01

Miért akar lemaradni? Miért nem akar lépést tartani az OOP rendszerek fejlődésével?!

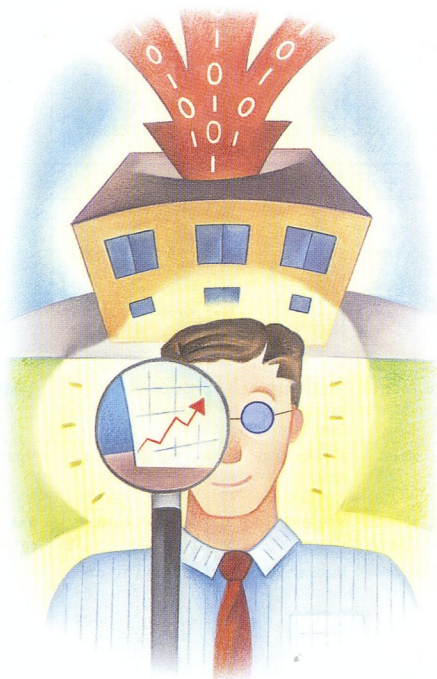
Itt a legkorszerűbb OOP fejlesztőrendszerek egyike a

VISUAL DATAFLEX 5

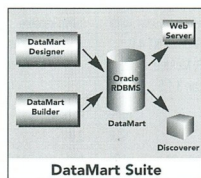
Integrált fejlesztői környezet, application framework szemlélet. Hatékony DataDictionary: a Business Project Objectet a batch jellegű feldolgozásokban is lehetővé teszi a DataDictionary-ban definiált szabályok használatát. Idegen adatbázisok (DB2, Oracle, Btrieve, ODBC) használata az alkalmazások módosítása nélkül.

NEXT Software Kft., 1119 Budapest, Andor u. 60. Telefon: 208-4643
e-mail: nextsw@hungary.net, weblap: www.dataobject.hu/dfklub/

Megnevezzük a közös nevezőt:

Oracle DataMart Suite

A vállalatok mindennapi munkáját ma-
napság sokféle információs rendszer segíti.
Ezek különböző adatszoportokat hoznak
létre különféle formátumokban (Dbase,
Excell, Clipper, relációs adatbázisok, main-
frame-jellegű, stb.). Egységes, integrált
adatbázis létrehozása szükséges ahhoz,
hogy komplex, a vállalat egészét érintő
kérdések megválaszolásához elemezni tud-
juk a rendelkezésre álló adatokat. A problé-
ma megoldására az Oracle Hungary a
DataMart Suite szoftvercsomagot kínálja,
amely egy-egy vállalati részleg számára
olyan standard, skálázható, robusztus esz-
köztárat ad, melynek egymáshoz szorosan
integrált elemei biztosítják a gyors haszná-
latbavételt.

A csomag felépítése: Az adatséma ter-
vezéshez a **DataMart Designer** nyújt se-
gítséget. A **DataMart Builder** az a kom-
ponens, amely kiemeli az adatokat a for-
rásrendszerekből, elvégzi rajtuk a szüksé-
ges transzformációkat és behelyezi azokat
az **Oracle RDBMS** adatbázis-kezelőbe.
Az adatprezentáció az ad-hoc jelentések
elkészítését az üzleti felhasználó számára
lehetővé tevő **Discoverer** elemző-, jelen-
tést készítő-, és lekérdezőeszköz feladata.
Az elkészült elemzéseket részlet képpen
közzétehetjük a csomag részét képező
WebServer segítségével. Természetesen a
termékcsoport nyílt felépítése révén lehe-
tőséget nyújt más elemző, tervező szoftve-
rek integrálására is. (Pl. a multidimenziós
Express termékcsalád tagjai.)

A végső cél: a vállalati elemzés. A vég-
ső eredmény: **rövid vezetési idő után,
integrált adatforrásra támaszkodó vá-
laszokat kaphatunk a bonyolult, üzleti
jellegű lekérdezéseinkre.**

ORACLE®

Enabling the Information Age™

ORACLE HUNGARY

1123 Budapest, Alkotás u. 17-19.

Telefon: 224-1700, fax: 214-0070

<http://www.oracle.hu>

e-mail: dssinfo@hu.oracle.com

Telefon: 224-1784 Radnai Szabolcs

Telefon: 224-1785 Reményi Csaba

Tesztelt noteszgépek jellemzői

Helyezés	1	2	3	4	5
Modell	HP Omnibook 2100	HP Omnibook 3100	HP Omnibook 4100	Portocom 1100	Dell Latitude CP
Processortípus	Mobile Pentium MMX	Mobile Pentium MMX	Mobile Pentium II	Mobile Pentium II	Pentium MMX
Mért órajel-frekvencia (megahertz)	233	265	227	261	234
Másodlagos gyorsítár (kilobájt)	512	512	512	512	512
Memória (megabájt)	32	48	32	64	32
Maximális RAM (megabájt)	96	96	96	128	128
BIOS	Phoenix 05/05/98	Phoenix 12/17/97	Phoenix 05/05/98	Systemsoft 03/28/96	Phoenix 11/03/97
Bővítőhelyek, csatlakozók					
PCMCIA Type II/Type III	2/1	2/1	2/1	2/1+Type I	2/1
Soros port	1	1	1	1	1
Párhuzamos port	1	1	1	1	1
USB port	1	1	1	1	1
Infravörös port	1	1	1	1	1
Külső monitor	1	1	1	1	1
PS/2 egér/billentyűzet	1	1	1	1	1
Hanglapka	16 bit SB Pro kompatibilis	16 bit SB Pro kompatibilis	16 bit SB Pro kompatibilis, Crystal Sound vezérlő	16 bit SB Pro kompatibilis	Crystal 4237B
Egyéb	88 gombos billentyűzet, Start gomb	88 gombos billentyűzet, Start gomb	88 gombos billentyűzet, tapipad és minibotkormány	85 gombos billentyűzet, RCA video bemenet, NTSC/PAL tv-kapu	87 gombos
Operációs rendszer	Windows NT 4.0	Windows 95, 4.0.1212	Windows NT 4.0	Windows 95, 4.0.1111 (külön rendelésre)	Windows 95, 4.0.1111
Gratikus rendszer	NeoMagic 2160, 128 bites	NeoMagic 2160, 128 bites	MagicGraph 128XD	S3 Virge MX	NeoMagic 2160/128 bit
Videomemória/ maximális (megabájt)	2/2	2/2	2/2	4/4	2/2
Kijelző	13,3 hüvelykes TFT (1024×768)	12,1 hüvelykes TFT (800×600)	14,1 hüvelykes TFT (1024×768)	14,1 hüvelykes TFT (1024×768)	13,3 hüvelykes TFT (1024×768)
Merevlemez kapacitása (megabájt)	3739	3755	3739	3096	2058
Ajánlott ár (forint, áfa nélkül)	584 300	685 600	973 800	692 000 (32 megabájt RAM-mal)	659 000
Szállító	HP Magyarország	HP Magyarország	HP Magyarország	Portocom Rt.	Humansoft Kft.
Szoftverek	Windows 95 vagy Windows NT 4.0, DMI 2.0, McAfee VirusScan 3.1.5	Windows 95 vagy Windows NT 4.0, DMI 2.0, McAfee VirusScan 3.1.5	Windows 95 vagy Windows NT 4.0, DMI 2.0, McAfee VirusScan 3.1.5	külön kérésre	Win 95
CD-ROM-meghajtó	24×, opció	24×, opció	20×	24×	20×
Tömeg (kilogramm)	2,9	3,0	2,99	3,0	2,7
Méretek (milliméter)	299×237×46	299×237×49	254×238×36	302×249×46	307×241×44

6	7	8	9	10	11	12
Dell Inspiron 3000	Ascentia M5200X CTX 13.3	Portocom ERA	HP Omnibook 3000 CTX 5/200	Portocom 7200	IBM ThinkPad 380XD	Acer Extensa 367T
Pentium MMX	Pentium MMX	Pentium MMX	Pentium MMX	Pentium	Pentium MMX	Pentium MMX
234	201	200	200	200	232	200
512	512	512	512	512	512	256
64 (SDRAM)	32	32	32	32	32	32
144	128	128	144	128 (SODIMM)	96	80
Phoenix 11/07/97	Phoenix 09/23/97	Systemsoft 03/28/96	Phoenix 10/01/97	American Megatrends 07/15/95	IBM 12/25/97	Acer 01/01/97
2/1	2/1	2/1	1/2	2/1	2/2	2/1
1	1	1	1	1	1	1
1	1	1	1	1	1	1
1	1	2	1	1	1	1
1	1	1	1	1	1	1
1	1	1	1	1	1	1
1	1	1	1	1	1	1
SB Pro kompatibilis, Yamaha hullámtábla	Crystal 4237	16 bit SB kompatibilis	SB Pro kompatibilis	SB Pro kompatibilis, 1 MB hw hullámtábla	16 bit SB kompatibilis	16 bites SB
88 gombos billentyűzet	88 gombos billentyűzet	game kapu, tv-kimenet	-	85 gombos billentyűzet	85 gombos billentyűzet, mimbotkormány	magyar Win95-ös billentyűzet
Windows 95, 4.0.1111	Windows 95, 4.0.1212	Windows 95, 4.0.1212 (külön rendelésre)	Windows 95, 4.0.1212	Windows 95, 4.0.1111	Windows 95, 4.0.1212	Windows 95, 4.0.1212
NeoMagic 2160/128 bit	Cirrus 7556	S3	NeoMagic 128xd	C&T 65554	128 bit, MPEG-1 dekóder	128 bites
2/2 EDO	2/2	2/2	1/2	4/4	2/2	1/1
13,3 hüvelykes TFT (1024×768)	13,3 hüvelykes TFT (1024×768)	14,1 hüvelykes TFT (1024×768)	13,3 hüvelykes TFT (1024×768)	14,1 hüvelykes TFT (1024×768)	12,1 hüvelykes TFT (800×600)	12,1 hüvelykes TFT (800×600)
3806	2964	3099	1913	2047	3905	2047
650 000 (megszűnt típus)	678 000 (P230-as processzorral)	580 000 (2,1 gigabájtos merevlemezsel)	649 200	610 000	758 600	678 000
Humansoft Kit.	G70 Kit.	Portocom Rt.	HP Magyarország	Portocom Rt.	IBM Magyarország	Acer Magyarország
Win95	Win95, PUMA TranXit, LapLink, McAfee VirusScan	külön kérésre	Win95, online kézikönyv	Win95	Windows 95, Lotus SmartSuite, Netfinity ügyfél, DMI 2.0	Windows 95
20x	20x	24x	opció	20x	24x	20x
3,14	2,95	3,3	3,03	4,15	3,26	2,89
303x234x51,5	305x246x42	320x260x43	303x237x52	323x263,5x58	300x234x61	310x245x46

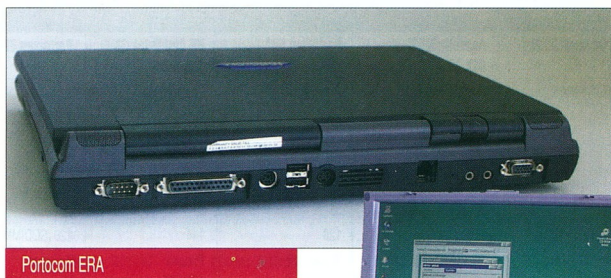
ményén meg is látszott: a memória-műveletek végrehajtásában verhetetlennek bizonyult. A Portocom gépein szokásos felszerelés valamilyen tévé/video csatoló, ezen a gépen is találunk ilyen.

8. Portocom ERA

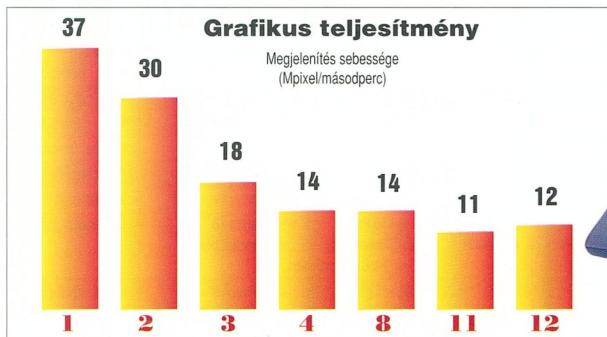
Formája eltér a megszokott Portocom-kivitelétől: vékonyabb, és nem fekete, hanem szürke házba építették. Mind a CD-ROM-olvasó, mind a hajlékonylemez-meghajtó benne van. Mi 200 megahertzes Pentium MMX-szel kaptuk, de szállítják Tillamook processzorral

is (amely lényegesen kisebb feszültséggel működik). Kialakítása roppant elegáns, a 14,1 hüvelykes

kijelzőnek nagyon vékony a szélessége. Akkumulátora majdnem két órán át működtette a gépet.

Portocom ERA

Meglehetősen rendhagyó módon, a beépített hangszórók a ház hátsó felén lévő,

CORGO

DIGITÁLIS VIDEÓ ÉS AUDIÓ CENTRUM

A HÓNAP AJÁNLATA

VIDEONICS Phytton MPEG-1 enkódere:

Valós idejű MPEG-1 kódoló eszköz – 352x288 25 kép/sec.
 • kompozitú és Video beamerrel • parhuzamosan való csatlakozás • XING Enkódoló program • KAV's Photo Shop

DIGITÁLIS VIDEÓ

- M-JPEG, MPEG-1 és MPEG-2 rendszerek szűres választékban
- Digitális kompresszorok
- Non-linear edítőkész, 2D és 3D szoftverek, IPAS modulok

DIGITÁLIS AUDIÓ

- Hangkártyák, audio rekorderek, szinkronizációs eszközök
- Effekthasznosítók
- Edítőkész és sztereoszoftverek, hangminták

069.000-11-11A

CORGO Computer Kft. 1111 Bp., Bériánk B. u. 46. T.: 106-9676, 106-9010 F.: 219-4889

COMPAQ Microcom MODEMEK

CM 808-al nagy sebességgel csatlakozhat az Intranet-re vagy az Internet-re!

Menedzselhető központi megoldások, analóg, ISDN, K56 Flex, NT RAS. 56K-s és 33.6-os minőségi modemek.

ISO9001

A DELTA Elektronik Kft. ISO 9001 minősítésű partnereink garanciája.

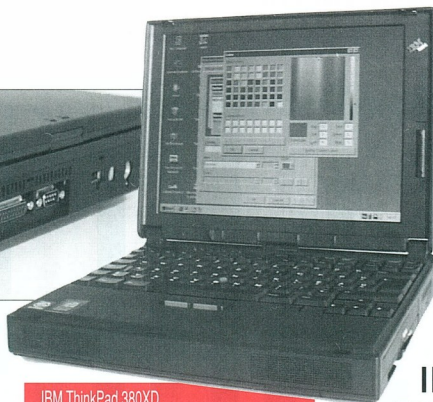
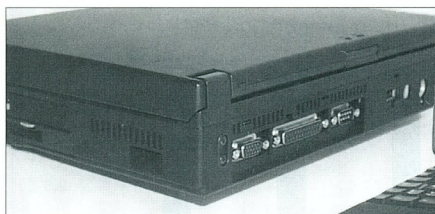
1033 Bp., Szentendrei út 39-53.
 Tel.: 437-5200 Fax: 437-5299
 E-MAIL: micmodem@delta.hu

ISDN Internet akció!

Minden Compaq ISDN kártyához 20 000 Ft értékű ingyenes ISDN Internet használatot biztosít az Elender Internet.

Ez már tényleg ingyen van!

A DELTA Elektronik a **COMPAQ** System Partnere

a kijelző forgócsapjait rögzítő házba kerültek. Lehet, hogy ennek köszönhetően tűnt a többi noteszgépéhez képest jobbnak a hangja, talán mert a doboz nem rezeg annyira.

IBM ThinkPad 380XD

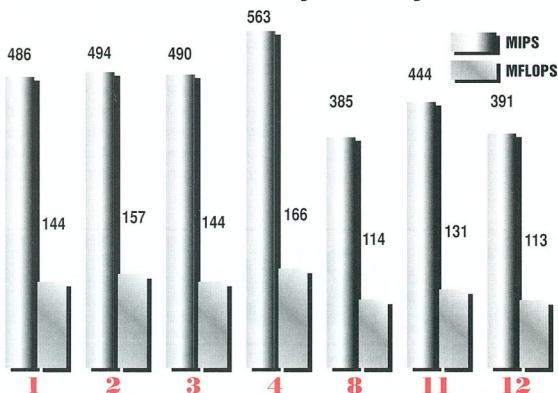
Tízen túliak

A nálunk megfordult noteszgépek többsége a felső, ha ugyan nem a legfelső teljesítmény-kategóriába tartozik, de azért a kisebb pénzű vásárló is találhat magának megfelelő gépet közöttük.

IBM ThinkPad 380XD

Az IBM ThinkPad sorozata igen népszerű, a nálunk járt gép főleg merevlemezének teljesítménye miatt maradt le.

Processzorteljesítmény

Háttértár teljesítménye

	Gyorsítótárral (megabájt/másodperc)	Gyorsítótár nélküli (megabájt/másodperc)
HP Omnibook 2100	180	0,41
HP Omnibook 3100	30	8,9
HP Omnibook 4100	136	1,4
Portocom 1100	82	1,4
Portocom ERA	82	1,4
IBM ThinkPad 380XD	9,6	1,7
Acer Extensa 367T	29	0,89

A szakértő szoftverdisztribútor

WEB-helyünk
www.telelogic.hu

ViaVoice Gold (diktáljon angolul, németül!)
DB2 Universal Database v5
eNetwork Communications Suite
Personal Communications AS/400&3270
NetFinity & Tivoli family (hálózatmenedzsment)
Communications Server v5
VisualAge Family (vizuális fejlesztőeszközök:
Java, Basic, Cobol, C++, Smalltalk, PL/I)
IBM PC DOS v7 (Year 2000 ready)
OS/2 Warp v4

Lotus Notes Domino
Lotus Domino Mail
Lotus Domino FaxServer
Lotus Domino Go WEBServer
InterNotes NewsReader
Lotus SmartSuite (Win & OS/2)

Drive Image v2 Professional
Drive Image v2 Personal
PartitionMagic v3
Drive Copy

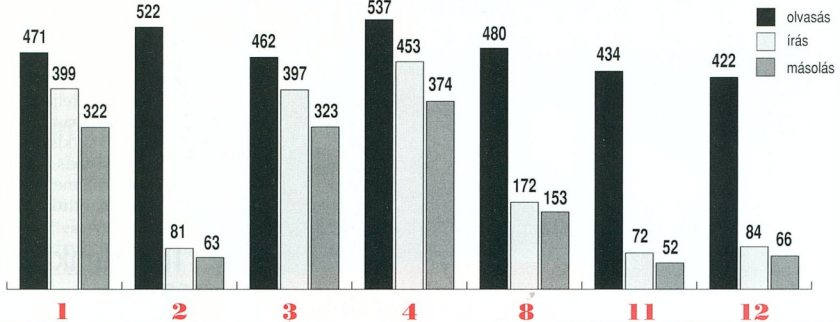
Micro Focus COBOL fejlesztőeszközök
Netop távirányító és távoktató szoftverek

Viszonteladók
jelentkezését várjuk!

TL TeleLogic

Számítástechnikai Kft.
1119, Budapest, Fehérvári út 83. III. em.
Tel.: 204-3030, Fax: 204-3031
e-mail: telelog@telelog.datanet.hu

Memória-kezelés sebessége (megabájt/másodperc)

Szokásos ThinkPad-kialakítással bővíthető a 380XD: vastag, de viszonylag kis alapterületű. Az egeret a billentyűzet közepébe dőfőt miniobtokormány helyettesíti. Noha a tapitpad manapság egyeduralkodónak számít, számomra ez a pöccökegér mégis kényelmesebben használható.

A gép hardveres MPEG-1 gyorsító tartalmaz, multimédiás funkcióiban felveszi a versenyt a legjobbakkal. Nagyban növeli az értékét, hogy a vásárló a dobozban megtalálja a Lotus SmartSuite alkalmazáscsomagot, tehát újabb beruházás nélkül tud elvégezni komoly feladatokat.

Acer Extensa 367T

A most vizsgált gépek közül ennek volt a legkisebb teljesítményű processzora, egy 200 megahertzes MMX. A merevlemez kis átviteli sebessége erősen befolyásolta az elért eredményt. Természetesen nem minden alkalmazásnak

Microsoft Certified Solution Provider

microsoft pc szoftverek
operációs rendszerek

ms dos 6.22	12 730
windows 95 hun/eng.	49 890
windows 98 engl.	49 890
win. nt workstation 4.0 hun	76 890

server alkalmazások

backoffice server 4.0 eng.	610 860
exchange server 5.5 25 ctt.	520 310
exchange server 5.5 ent. 25 ctt.	867 210
irodai kiszolgáló csomag 5 ctt.	364 300
proxy server 2.0	244 260
site server 2.0	366 350
sna server 4.0 english 5 ctt.	325 380
spl server 5.5 10 ctt.	487 580
system mgmt svr 1.2 cd 5 ctt.	216 260
windows nt server 4.0 5 user	191 880

irodai alkalmazások

access 97 hun.	79 570
access 97 hun.upg.	25 130
autoroute express 6.0 europe	325 380
autoroute express 6.0 u.k	216 260
excel 97 hun.	79 570
excel 97 hun.upg.	25 130
frontpage 98	36 300
microsoft plus! for win98	9 480
money 98 win 32	5 930

Budapest Szoftver Áruház

office 97 prof. upg. hun 75 520
office 97 stand hun upg. 51 080
outlook 98 25 380
powerpoint 97 32 bit 79 750
project 98 120 300
sna workstation 3.0 63 170
sql client 6.5 mp1 5 180 530
word 95 proofing tools german 18 340
word 97 hun. 79 750
word 97 proofing tools german 18 300
works for win95 cd hun. 15 340

fejlesztő rendszerek

visual basic 5.0 prof.	118 500
visual basic 5.0 prof.upg.	59 620
visual c++ + stand. 5.0	22 770
visual c++ + 5.0 prof.	118 500
visual foxpro 5.0 prof.	59 620
visual foxpro 5.0 prof. upg.	22 540
visual j++ + prof.1.0	121 850
visual interdev 6.0	242 510
visual studio pro 97	11 540
multimédiás cd-k	6 800
bookshelf for win.1998	11 540
cinemania for win. cd 1997	11 540
encarta encyclopaedia 1998	11 540
encarta world atlas 1998	13 290
flight simulator 98	13 290

akciós termékek és újdonságok

logitech audioman	4 500
nyári szakkönyv vásár, egyes könyveinkre 15-20% kedvezmény!	adunk

hp termékek

hp desktjet 1120c A3	108 600
hp desktjet 340cbi	59 720
hp desktjet 400L	27 900
hp desktjet 670 c	36 000

szoftver ABC

egyes pc szoftverek
irodai alkalmazások

corel wordperfect suite 8.0	84 850
lotus freelance 97 win95	16 100
lotus organizer 97 win95	16 100
lotus smartsuite 97 win95	144 870
winxfax pro 8.0 cd	27 760

grafikai alkalmazások

adobe illusztrator 7.0	132 910
adobe pagemaker 6.5 upg	47 410
adobe photoshop 4.0 hun	170 910
adobe photoshop 5.0	218 410
autocad lt win95	94 530
corel draw 8.0 hun win95	54 550
corel draw 8.0 upg.	68 200
corel web.master suite	56 050
corel ventura 8.0	137 650

fejlesztő rendszerek

borland c++ + builder 3.0 stand.	29 600
symantec café 1.8 win95/nt	20 220
borland delphi 4.0 prof.	141 900

Telefon: 329-2737, 329-2738, 329-2490, 329-3492
Fax: 329-2720, 201-8619
Http://www.SzoftverABC.com
1137 Budapest, Jászai Mari tér 3.
E-mail: info@SzoftverABC.com

segédprogramok

f-prot personal + 1 éves upg.	20 860
f-prot prof. + 1 éves upg.	41 720
mcafee virusscan + 1 éves upg	15 540
norton commander win95	18 100
norton pc anywhere 8.0 base	38 930
norton utilities 2.0 nt	27 250
norton utilities 3.0	19 980

magyar termékek

helyes-e 97	20 000
helyes-e? 97	32 000
it konról 2000 plus	33 600
it számú 2000 junior	12 000
magyar fontok 97 plus	5 357
manómaték	4 821
mobidic bővíthető szótár	14 400
recognita plus 4.0 win95	99 000
spt-gib országh féle nagyszótár	16 000
sufficit számlázó rendszer	23 000
transit 2.0 útnyilvántartó	17 000

SCALA

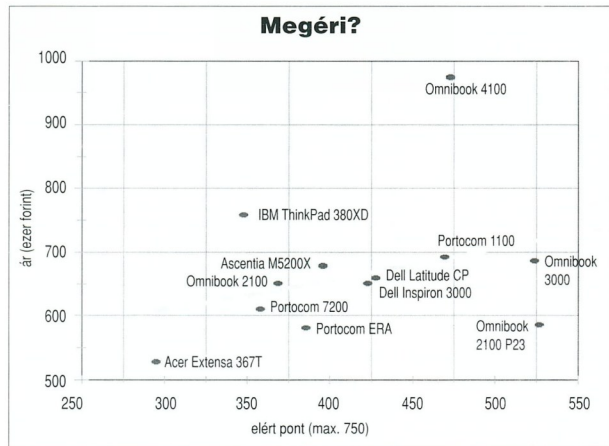
Logitech

COMPAQ

CHEYENNE

NOVELL

BORLAND

ne ezt válassza. Mind a CD-ROM-, mind a hajlékonylemez-meghajtót beépítették az Extensába, amelynek billentyűzetén ugyancsak megtaláljuk a Start menüt aktivizáló gombot. Az akkumulátor töltöttségének állapotát csak a Windowsból tudjuk megnézni. A különböző váltóbillentyűk állását, a merevlemez aktivitását négy világítódioda jelzi. Ennél a gépnél is a ház szélén, a monitort tartó pánthoz helyezték el a hangszórót, ebből adódóan az átlagosnál jobb a hangja.

kell szédületes sebességű merevlemez: aki csak egy szövegszerkesztőt használ, annak a mai átlagos meghajtók is bőven megfelelnek. Nemcsak méretében, tömegében

a mezőny legkisebb gépe, hanem a grafikus memóriája is a legkisebbek közé tartozik; képernyője 800x600-as felbontású, ezért az, aki videofilmeket szeretne szerkeszteni,

M. A.

OKTÓBERBEN

2

CD

LESZ A PC WORLD BEN!

Nest Kft.

1111 Budapest, Kende u. 13-17
Telefon: 386-8760
Fax: 466-7503

OnNet Host

Új termék:
Terminál emuláció
Windows 95 és NT-re

OnWeb Host

Web böngészőből indítható,
Java alapú, biztonságos
terminál emuláció

OnNet
Host Suite
TCP/IP alkalmazások
Windows 95-re és NT-re.

0923

A KIMSOFT szeptemberi ajánlata

Akciós árak (amíg a készlet tart)

Borland Delphi Desktop 3.0	23 200	ABC Graphics Suite 2.0 Comp. Upgrade	41 900
CA-Visual Objects 1.0 + 2.0 Prof. Special	64 900	ARJ v2.6 / PKZip 2.04 / WinZip licenszek	Hívjoni!
Corel WordPerfect Suite 8 /Uprg.	46 900 /32 900	AutoCAD LT 97 /Upgrade	104 900 /26 400
Corel WP Suite Prof. 8 /Uprg.	68 800 /54 900	CA-Clipper 5.3 + Tools 3.0 (Akció)	53 900
Corel WordPerfect Suite 6.1 magyar	28 900	Cheyenne FAXserve for Win. NT + 5 client	61 500
CorelDRAW 8 CD /Upgrade	79 900 /64 900	Corel Gallery 200.000 (Clip-Art-ok CD-n)	14 900
CorelDRAW 5.0 CD / 3.0 CD	28 900 /17 995	Corel Ventura 8.0 Spec. /Uprg.	91 900 /63 900
IBM VisualAge for JAVA Prof.	26 400	Corel WebMaster Suite	54 900
McAfee VirusScan 3.0 Deluxe + 1 év frissítés	16 900	DOS Navigator Office /License	4 900 /3 600
Norton Commander Win95 /Uprg.	16 900 /7 800	Eudora Pro 4.0 for Win95	19 200

Szoftver újdonságainkból

Adobe PhotoShop 5.0 /Upgrade	199 900 /84 900	FileMaker 4.0 Pro for Win. /Uprg.	56 900 /31 500
Borland Delphi 4.0 St./Prof. Uprg.	31 800 /78 600	F-PROT Prof. 4.01 (Antivirus program)	Hívjoni!
Borland C++ Builder 3.0 St./Prof. Uprg.	31 800 /78 600	Floor Plan Plus 3D (lakberendező pr.)	14 900
Check It Pro 5.0 for DOS & Win95	30 800	HotMetal Pro v4.0 for Win95	31 900
Drafix CAD Pro. 4.1 for Win95	82 900	Lotus Freelance 97 for Win95	18 200
Norton Antivirus 4.0 magyar /Upgrade	14 700 /8 600	Lotus Organizer 97 for Win95	18 200
Norton Utilities 3.0 for Win95 magyar	18 600 /11 200	Magyar fontok '97 Plus	5 200
PaintShop Pro 5.5 for Win95	21 200	MS Office 97 Pro /magyar /Uprg.	131 900 /58 900
Planix Home Complete Suite 3D	19 900	MS Project 98 for Win95	108 800 /48 900
System Commander for Windows 98	10 800	MS Visual FoxPro 5.0 Prof. /Uprg.	108 900 /55 700
TurboCAD Professional 5.0 for Win.	86 400	MS Visual BASIC 5.0 Pro. /Uprg.	108 900 /55 700
Windows 98 /Upgrade	45 400 /24 200	MS Visual C++ 5.0 Pro. /Uprg.	108 900 /55 700

Multimédia, játékok, CD-ROM-ok

AH64-D Longbow /Lucas Arts Arch. 2./	7 900 /10 900	MS Visual Studio 97 /Uprg.	221 000 /108 500
Wing Commander V. /Zork Nemesis	6 600 /3 992	MultiEdit 8.0 for Win95	48 900
10 nyelvű világszótár (Akció)	4 800	Norton Commander 5.0 DOS /Up.	16 900 /8 900
Interaktív Kis Angol Nyelvtan (Dohár Péter)	3 100	Norton Uninstall Deluxe for Win95 & NT	9 300
Lopva Angol /1.2. (Akció)	4 750 /4 750	Novell NetWare for Small Business 5 user	Hívjoni!
Mand' Angol /Mand' Matak (Akció)	4 750 /4 750	QuarkXPress 4.0 for Win95 & NT	216 900
Angol-magyar Országig nagyszótár CD-n	15 400	Partition Magic 3.0 DOS, Win & OS2	19 900
Német-magyar Halász-nagyszótár	15 400	Turbo Pascal 7.0 for DOS	28 000
Learn to Speak English /German	15 995 /19 995	Visio Technical /Professional 5.0	105 400 /105 400
Biblia /Magyarország Budapest Atlasz	6 400 /4 800	Watcom C/C++ 11.0 CD /Uprg.	82 995 /41 600
		Windows NT 4.0 Workstation /Uprg.	71 300 /34 200
		Windows NT 4.0 Server + 5 Client	176 500
		WinFax Pro 8.0 Win95 & NT /Uprg.	27 400 /13 400

A közötti árak nem tartalmazzák a 25%-os áfát, és a helyszíni üzembehelyezés költségeit.

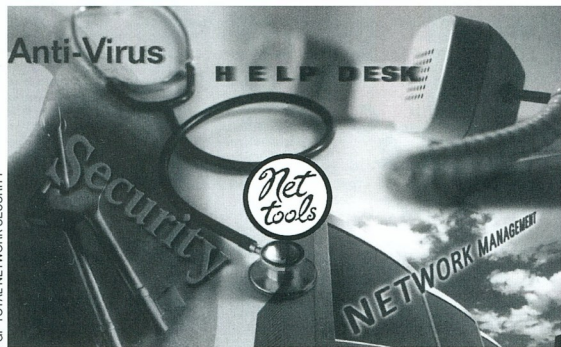
Teljes árjegyzékünket kérje a faxbankból: 2-333-666/1497#

KIM-SOFT Számítástechnikai és Kereskedelmi Kft.

1112 Budapest, Hegyalja út 70. Tel: 319-8973, 319-8967 Fax: 319-9760

0924

McAfee Total Virus Defense

POP TOTAL NETWORK SECURITY

SHIFFER TOTAL NETWORK VISIBILITY

McAfee TOTAL SERVICE DESK

...amivel szemmel tarthatja hálózatát!

Adatvédelmi és hálózatfelügyelő
rendszerek egy fejlesztőtől!

Hivatalos magyarországi képviselet és
támogató központ:

PiK-SYS Szolgáltató és Tanácsadó Kft.

1095 Budapest, Boráros tér 7. II. lh. V/7.

DUNA HÁZ

Telefon: (36-1)455-6000

Telefax: (36-1)455-6005

E-mail: info@piksys.hu

www.piksys.hu

190

A Digital Imaging rendszer

•Projektorok

Speciális IFABO Akció-hívjon minket!

- VPL-V800/S800 /XGA8XGA, 700/800 ANSI Lumen, fixen installálható, extra teljesítmény!
- PV315 /XGA8XGA, 600 ANSI Lumen fényerő, extra funkciók!
- VPL-X600 /XGA8XGA, 600 ANSI Lumen fényerő, <5.8 kg!
- VPL-S600 /SVGA,XGA8XGA, 650 ANSI Lumen fényerő, <5.8 kg!
- PV211e /SVGA8XGA, 700 ANSI Lumen fényerő, szuper ár!
- PV220/PV222 /SVGA8XGA, DLP rendszer: mozi minőség!
- VPL-S500 /SVGA8XGA, nagy fényerő tökéletes képpel, szuper ár!
- PV215 /SVGA8XGA, nagy fényerő,PCMCIA kártyás előadás!
- PV201 /SVGA8XGA, 350 ANSI Lumen fényerő, VGA vetítő árban!
- PV 110 & PV105 /XGA8XGA nagy fényerő, szuper árak!
- VPL-V500 /XGA8XGA, extra fényerő tökéletes képpel, szuper ár!

•LCD panelok - Minden típusunkhoz ingyenes Polaroid Nomad 575W írásvetítőt adunk!

•Da-Lite minőségi vásznak széles választéka

•Pozitív és negatív film-szkenerek

SprintScan 45 /9"12, 6"6, 6"7 és 35mm méretekhez/
SprintScan 35 LE/ES/PLUS /35mm és SuperSlide méretekhez/

•Számítógépes diakészítők

Digital Palette CI-5000S, HR-6000, Pro-7000 és Pro-8000

•Digitális kamerák és digitális mikroszkóp kamerák

Polaroid digitálimaging Polaroid Centrum-Vizual & DTP Center - Floppyland Kft.
1056 Budapest, Váci utca 84. Tel./Fax: 118-2651, 266-8971

SPRINT

Computer Kft.

Faxbank: 2-333-666
Tel.: 342-4707, 342-6724
1068 Felsőerdősor u. 7.

Tel.: 210-4835, 210-4836 Berzsenyi u. 3.

Microsoft termékek

Access 97	72 400	SQL Server 6.5	305 900
Backoffice SBS	284 300	NT 4.0 Srv. u.	71 100
Backo. SBS lic.	67 700	NT 4.0 WS	69 300
Backo. res. kit I.	14 500	Visual Basic 5	90 900
Backo. res. kit II.	23 600	Visual C++ 5 u.	54 200
Exchange 5.5	219 700	Visual Interdev	108 300
Exchange CAL	79 100	Visual FoxPro 5	189 300
FrontPage 98	32 700	Visual Studio	187 500
Ms Dos 6.22	11 400	Windows 98	44 800
Picture It 2	10 400	Windows 98 u.	23 400
Project 98	108 300	Word 97 u.	72 400
Proofing Tools	14 600	Works 4.5	13 900
Project Server 2	219 700	<i>Oktatási licence</i>	
Publisher 98	21 800	NT 4.0	29 000
Office 97 res. kit	10 900	Prof. Office 97	15 000
Office Std 97	107 700	<i>Multimédia</i>	
Office Std 97 u.	46 000	Encarta 98	10 400
Office Prof. 97	129 400	Bookshelf 98	10 400
Office Prof.97 u.	68 000	Age of Empires	10 400
NT 4.0 Server	159 500	Neverhood	10 400

**Adobe Photoshop 5 Új! +
ajándék lapскenner =
199.900.-**

Egyéb gyártók termékei

Segédprogramok	Irodai csomagok		
Abakusz 5	15 500	ABC Suite 2	60 800
CheckIt 5	14 300	Acrobat 3.0	69 800
cc-Mail R 8.1	33 600	Corel Suite 8 dr.	77 800
F-Prof Prof.	41 600	Intranw 5 user	225 500
Helyesek 97	28 800	Intranw 2.5 u.	452 000
Lantastic 7.0	23 900	Intranw SBS 5	131 500
Netscape Comm.	5 600	SmartSuite 97	55 100
Norton Antivir.	12 200	Winfax Pro 8	24 900
Norton Comm.	16 200	Win MasterSuite 54	700
Norton Util. 3.0	16 700	WordPro 97	15 500
Nuts&Bolts Del.	15 200	Grafikai alkalmazások	
Partition Magic	19 300	ATM Deluxe NT	22 000
QEMM 97	20 000	AutoCAD Lt. 97	98 700
Számla 95 CD	15 500	AutoCAD R14	448 700
Szufficit (számítás)	9 900	Corel Draw 5	26 700
System Comm.	17 600	Gallery 200 000	12 700

“Csilláptársa szomját”

Corel Draw + Tokaji Akció!

Uninstaller 4.5	12 400	PageMaker 6.5	178 200
<i>Multimédia</i>		PhotoShop 4 h.	161 900
ClipDIC	3 920	PhotoShop 5 u.	74 300
Kis angol nyelvtan	3 400	QuarkXpress 4	221 400
Magyaro. atlasz	3 500	Visio 5.0	44 900
Nagy Szótárak	14 700	Visio 5.0 Pro.	101 300
Nyelvstudió	5 700	<i>Logitech</i>	
SPTGIB szótár	3 700	Pilot Mouse+	6 110
<i>Hálózatos szoftverek</i>		MouseMan+	9 600
ArcServer NT	102 500	Sikágyas Scanner 24	2000
pcAnywhere 8	34 900	WingMan Ext.	11 000
FaxServer NT	58 200	Track Marble+	14 200
Domino 4.6 srv	370 900	Cordless Desktop	22 700

WWW.SPRINT.HU

ÁFA nélküli aktuális árak a weben!

CARGOLINE

We are a multinational transport company,
one of the leading logistics service providers in Eastern Europe.
For the maintenance and development of our computer networks
we are seeking a

MANAGER OF INFORMATION SERVICES

We are looking for an educated, self-motivated
hardware and software engineer.

Your main tasks will be:

- Cabeling
- Hardware Diagnostics/Replacement
- PCs, Boards, Disk/Tape Drives, ...RAM, Terminals,
Printers, UPSs, Terminal Servers

Support and maintain operating system
AS400, DOS, Win3.11, Win95, WinNT

Support and maintain applications
Microsoft Exchange/Proxy, MUMPS based freight
forwarding applications, X25 communication

Fluent English is a must, German is a plus.
Earlier experience in the field is welcome.

Please send your resume to:
**Cargoline Kft. 2045 Törökbalint,
Depo raktár 20-45**

We master transportation and logistics

0956

0830

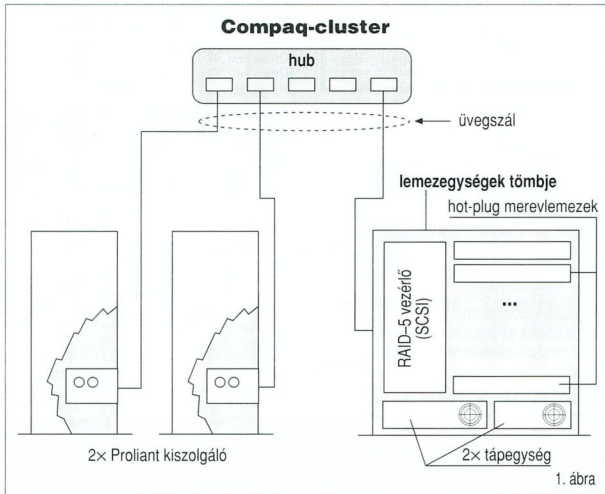
Előző számunkban arról olvashattak, hogy a Novell ma, holnap és holnapután hogyan oldja meg a kiszolgálók erőforrásainak közös, redundáns kezelését. Most egy megépített nagy rendszerrel, valamint a Microsoft e téren végzett munkáival ismerkedhetnek meg.

Clusterek a gyakorlatban

Kezdjük a gyakorlati résszel: a telepített, működő rendszerrel. A példa bizonyítja, hogy már ma is szükség lehet clusterba, más néven fürtbe

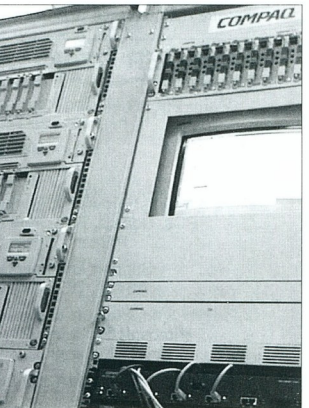
területeket. A szoftverek nem egy időben születtek, fejlesztők is különbözőek, sejtethető tehát, mennyi gondot okozott köztük az adatscere.

ehhez úgy lehetett gond nélkül csatlakozni, ha nálunk is ezt vezetik be. Gondolom, többen kitalálták már, hogy az SAP integrált vállalatirányítási rendszerrel van szó. Lévén az SAP moduláris felépítésű, a megrendelő az igényeinek megfelelő elemeket telepítheti benne. Egy brókercégnak nyilván másra van szüksége, mint egy gyógyszergyárnak vagy egy hőerőműnek. A Mátrai Erőmű Rt.-ben – a cég méretéből fakadóan – majdnem minden modult megvettek: a pénzügyi-számviteli, a bér-, a controlling, a gazdasági tervező- és előrejelző (treasury) modul, továbbá a humánerőforrás-kezelő, a karbantartási, az anyagkezelő, a tárgyeszköz-elszámoló és a fejlesztéskezelő modul.

kapcsolt kiszolgálókra, de az is kiolvasható belőle, hogy egyelőre a felhasználóknak csak kis részét érinti az ügy. A Mátrai Erőmű Rt. a privatizált erőművek egyike, német tulajdonosok irányítják. Maga az erőmű valóságos falu, nagy alapterülettel és rengeteg épülettel. Kerítésén belül a pénzügytől a gépészetig, a karbantartóktól a konyháig szinte mindent megtalálunk. Az erőmű informatikai rendszere tulajdonképpen már évek óta létezett és működött. Saját fejlesztésű rendszerekkel fedték le az egyes

Az új (német) tulajdonosnak ez az állapot több okból sem felelt meg. Egyrészt körülményes lett volna a németországi telephelyekkel való adatscere, másrészt az integrált adatfeldolgozással is rengeteg probléma adódott volna. A Németországba továbbítandó adatok ugyanis más jellegűek, mint a hazaiak. A vevőknek már volt egy nagy, kiépített informatikai rendszerük,

Ez utóbbi egy hálótervező rendszer (nevezik projektmenedzsernek is), amellyel hosszabb munkafolyamatokat, projekteket lehet megtervezni.

az erőmű dolgozóival közösen finomították, még hibátűrőbbé tették.

Négykiszolgálós fűrt

A hőerőműben telepített SAP rendszer olyan nagy, hogy egy PC nem is tudta volna kiszolgálni, az üzembiztonság miatt pedig

egy fűrtbe kötve. A kiszolgálók szállítását, telepítését és üzembe helyezését a Summacomp Kft. végezte (a Compaq nagyobb szervereit, fűrtözési megoldásait csak néhányan telepíthetik). Az SAP-t a Compaq-SAP kompetenciaközpontból telepítették a rendszerre.

A négy szerver külön-külön is tiszteletet parancsoló: egy Proliant 7000-es és három Proliant 6500-as. Mindegyikben három 200 megahertzes Pentium Pro működik, és az árban benne foglaltatik a következő típusra való csere (ez valószínűleg a Xeon lesz). Mind a négy kiszolgálóban 1,3 gigabájt RAM és 2x4,3 gigabájtos merevlemez található, RAID-1 vezérlővel (tehát nem az operációs rendszer, hanem a vezérlőkártya látja el a lemeztükörözés feladatát). Mindegyik gépben van egy 10/100-as, kétkapus Compaq Ethernet kártya, továbbá természetesen hajlékonylemez- és CD-ROM-meghajtó. A kiszolgáló szerelőszekrénybe építhető, alkatrészei – a merevlemezek, bővítmőkártyák, hűtőventilátorok – működés közben cserélhetőek. A CD-s egység oldalt is beszerelhető, ekkor a lemezt nagyjából úgy kell behelyeznünk, mintha egy érmét dobánk be egy automatába.

3. ábra

további redundáns elemeket kívántak beleépíteni. Ebből adódott a megoldás: négy Proliant kiszolgáló NT Server Enterprise Editionnel,

Mag a SAP-szerver egy négy kiszolgálóból álló fűrt, amelyek tagjai két szerelőszekrénybe (rack) vannak bepakolva.

Üvegszalas Compaq-fűrt

A négy szerver mellett van egy valódi újdonság, a Compaq fűrtözési megoldása. Ezt kifejezetten az SAP-kiszolgálóhoz fejlesztették ki a Compaq, és noha a megoldás

CD-írás
CD-ROM, audio-CD, CD-i...
CD-írók
Yamaha, Philips...
CD-R lemezek
a legjobb napi áron!
Partner-M Bt.
Telefon: 221-6620, 06-30-312-805

Quark XPress 4.03 upd.
Szabadon definálható billentyűzet driver
Windows 3.x, Win WfG, Win 95 Win NT alá!
Multimédia fejlesztőrendszerek
Microsoft, Adobe Corel programok, Gépátépítés!
Magyar ékezetes betűkészletek
CD írás CD írás CD írás
TitánSoft BT.
Budapest VIII. ker.
Békési u. 2.
Tel./FAX: 266-0826

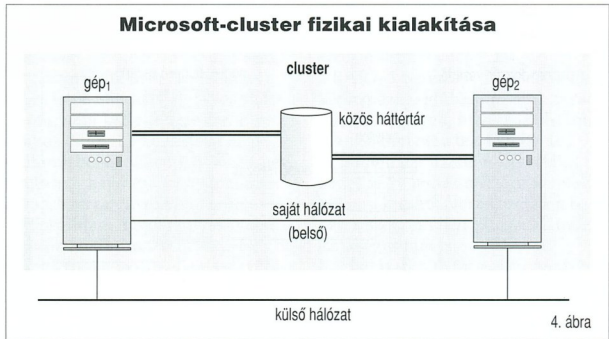
GEMOFIS KFT.
Ami nincs a listán, nálunk az is van!
Rendeljen faxon!
Postai utánvétellel küldjük!
Bp, 1146, Hungária krt. 131.
Tel/Fax: 321-1539, 343-0088
GSM: (30) 428-1382

Adobe PhotoShop 5.0 Eng	201.520	Norton Anti Virus 4.0 Eng	15.370
Corel DRAW 8.0 spec/ugp.	75.100/52.000	Windows 98 Eng / upgrade	43.900 / 22.880
Novell NetWare for Small Business 5 user	114.940	Recognita Plus 4.0 (UJ)	84.900
Adobe PageMaker 6.5 / upg.	167.920/41.920	Windows 3.11 Eng / Hun.	31.720
Adobe Illustrator 7.0 / upg.	117.520/41.920	Windows 98 Eng / upg.	43.900 / 22.880
Adobe PhotoShop 5.0 / upg.	201.520 / 75.520	Windows NT server 10 clients	241.200
Adobe Acrobat 3.0	75.520/33.520	Windows NT 4.0 workst. / upg.	67.780 / 31.940
AutoCAD R14 Eng. / Hun.	522.650 / 436.970	Windows NT server for Small Business 5	320.610
Borland C++ Builder std. / Pro spec.	20.490/107.140	BackOffice Server for Small Business 25	529.000
Delphi 4.0 Std. / 4.0 Prof. spec.	29.750 / 110.830	Office97 std. / Prof.	107.240 / 128.880
CorelDraw 8 spec / upg.	75.100 / 52.000	Office 4.2 std. / 4.3 Prof.	107.510 / 128.880
CorelDRAW 6.0 Hun	48.860	Visual Basic 5.0 Prof. / upg.	105.920 / 52.470
Corel WebMaster Suite	49.690	Visual Fox Pro 5.0 Prof. / upg.	105.920 / 52.470
F-Secure (volt. F-PROT) 1 / 10	39.600 / 158.000	Visual Studio Prof. 97 / upg.	213.430 / 105.700
F-Secure for NetWare vagy NT	98.010	Watcom C++ 11.0 spec	51.300
VirusScan 3.0 Eng. 1 / 10 user	12.820 / 65.010	Novell IntraNetWare 5 user	214.360
reVOLUTION SZÁMLA 95 (3.1-hézis)	15.920	Novell IntraNetWare 10 user	410.060
UNIT Sufficit számlázó	23.000	Norton Commander for Win95	16.130
MS DOS 6.22	11.200	RAR, WinRAR 1 user / 2-9 / db	7.500 / 5.600
FrontPage 98 / upg	31.940 / 11.200	WinZIP 1 / 2-9 / db	13.750 / 8.980
Lotus 1-2-3-97 for Windows 95	2.973.520	ARJ 1 user / 2-10 / db	13.970 / 9.320

Részletes árlista Faxbank: 2-333-666, #1476 és <http://www.gemofis.hu/>
Az árak készpénzfizetésre vonatkoznak és az ÁFA-t nem tartalmazzák.
Az árvaltozas jogát fenntartjuk. E-mail: gemofis@gemofis.hu

már jó ideje elkészült, a bejelentésével mindaddig vártak, amíg az SAP is minősíti és elfogadja.

Előző számunkban áttekintettük a clustereket, és láttuk, hogy az erőforrások megosztásának több szintje van. Tapasztalatai alapján a Compaq úgy ítélte meg, hogy az erőforrásoknál ma a merevlemezek jelentik a szűk keresztmetszetet, különösen ha háttértárigényes alkalmazásokat futtat a rendszer. A Compaq fűrtözési megoldása emlékeztet a Novellére, azaz a háttértárat teszi hozzáférhetővé több szerver számára. De míg a Novell ezt szoftveres úton, meglévő termékeket (szabványokat) felhasználva éri el, a Compaq a célra egy külön hardvert fejlesztett ki. Ennek felépítését mutatja az 1. ábra egy olyan esetben, amikor két kiszolgáló működik egy fűrtbe kapcsolva.

sőt a hőerőműben a két tápegységét külön-külön kapcsolták szünetmentes áramforrásokra, így a háttértárak még nagyobb valószínűséggel átvészelik az esetleges meghibá-

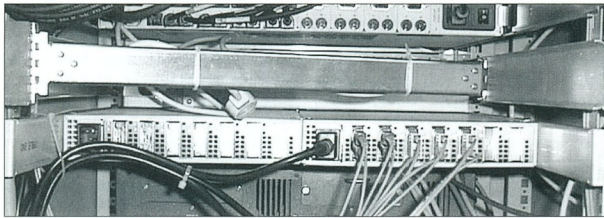
gálókban egy PCI sínes vezérlőkártya, amelynek kimenete a hubba vezető üvegszál.

Ennek a rendszernek az átviteli sebessége mintegy 100 megabájt/másodperc; ez természetesen jóval több, mint hagyományos vezetékek esetén. A kiszolgálók és a merevlemez-tömbök maximum ötszáz méterre távolíthatók el egymástól. A szétválasztás adatbiztonsági szempontból előnyös, hiszen ha mondjuk tűz üt ki, a fél kilométerrel odébb lévő tárgy nagyobb biztonságban van. Ez mindenesetre sok aggodalomtól kíméli meg az üzemeltetőket.

A bővíthetőség miatt sem kell, hogy fájjon a fejük, hiszen egy hubon, azaz egy clusterben öt ilyen lemeztömb lehet, és a felhasználható merevlemezeknek már jelenleg is négy-öt megabájt között van a szokásos kapacitása, de ennél sokkal nagyobbak is kaphatóak.

Microsoft Cluster Server

Ez a technológia kifejezetten Windows NT-re készült, nézzük

Az átviteli sebesség a legújabb SCSI sín esetében visszafogta az adatbázis-kezelő rendszerek teljesítményét. Ezért áttértek az optikai kábel használatára. A rendszer az 1. ábrán látható. Különdobozt tartanak fönn a meghajtóknak; ebben egy RAID-5 vezérlő van, a merevlemezek természetesen működés közben cserélhetőek. A dobozt egyszerre két tápegység látja el energiával,

sodásokat. SCSI merevlemezeket használnak, ugyanolyan típusúakat, mint amilyenek a Compaq kiszolgálóiban működnek.

A rendszer másik eleme egy optikai hub. Ez teremti meg a kapcsolatot a két kiszolgáló és a lemeztömbök között. A hubnak hét csatlakozója van: kettő a kiszolgálókhöz, öt pedig a lemeztömbökhöz. A harmadik fontos elem a kiszol-

Hálózati megoldások minden méretben!

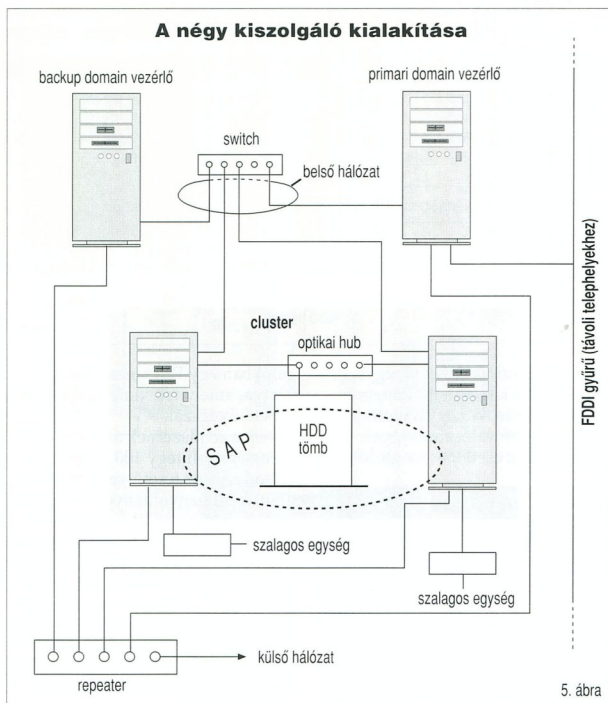
Teljes megoldást kínálunk Compaq gépek és hálózati elemek felhasználásával a legkisebb rendszerektől egészen a Cluster technológiáig.

Compaq
System-partner

Számítás és Információtechnikai Kft.
Budapest VII. ker. Murányi utca 48. Tel: 322-4419, 322-4695
www.summacomp.hu

Computer 2000
partner

0960

meg tehát közelebről az NT fűrtözési megoldását. A Microsoft Cluster Serverében két gép (csomópont) működik együtt oly módon, hogy a páros kifelé majdnem minden szempontból egy számítógépnek látszik. A Cluster Server használatához mind a két kiszolgálóra az NT Server Enterprise Editiont kell telepíteni.

A csomópont, vagyis a fizikailag létező gép mellett a másik fontos fogalom a csoport. A csomópont és a csoport viszonyát a 2. ábra szemlélteti. Egy csomópont több csoportból állhat, utóbbi pedig a különféle alkalmazásokból és – a felhasználó szempontjából fontos – erőforrásokból tevődik össze. Egy clusterben legfeljebb két csomópont lehet.

Egy csoportban akárhány csoportot definiálhatunk, és egy csoporton belül is tetszőleges számú erőforrásunk lehet. Talán meglehetősen tűnik az a megfogalmazás, hogy egy clustert legfeljebb két csomópont alkothat. Miért, alkothat egy is? Igen, hiszen tulajdonképpen egy gépen belül is csoportokba oszthatók az erőforrások, üzembizav esetében egyes erőforrásokat le lehet állítani.

Noha a csoportok logikai egységek, kézzelfogható jellemzőik vannak: egy IP címük, valamint egy hálózati-típus-erőforrásuk. Ezáltal a hálózat többi tagja külön kiszolgálóknak látja az egyes csoportokat (3. ábra). A 4. képen egy MSCS cluster ajánlott kialakítása látható. A háttértárakat mindkét csomópont el tudja érni, de az egyes meghajtók nem közősek; vagy az egyik, vagy a másik csomóponthoz tartoznak. (Ha az egyik gép kiesik, akkor annak a meghajtóját viszont átveheti a másik.) Az MSCS jelenleg csak SCSI meghajtókat tud ily módon kezelni. (A Compaq fent említett rendszere is SCSI protokoll szerint működik, de átvitelre más hardverrel használ.) Nem kötelező, de ajánlatos saját hálózattal összekötni a két gépet. Működés közben ugyanis folyamatosan kommunikálnak egymással. Ez az adatcsere természetesen lebonylódhat a külső, mindenki által igénybe vett hálózaton is, de fölösleges (és csöppet sem elhanyagolható méretű) terhelést jelentene. Ezt a terhelést szünteti meg a saját hálózat. (Ebből már az is sejthető, hogy a Mátrai Erőműbe szállított kiszolgálók Ethernet kártyáján miért van két kapu:

E SZÁMUNK HIRDETŐI:

ALBACOMP	4. oldal	CROWN TECH	26. oldal	HUMANSOFT	10. oldal	PIK-SYS	54. oldal	SPRINT	55., 61. oldal
APC	3. oldal	DATANET	15. oldal	IBM	5., 21. oldal	PIXEL	7. oldal	SUMMACOMP	59. oldal
AXICO	43. oldal	DELTA	50. oldal	KIM-SOFT	54. oldal	PLANTRADING	27. oldal	SYNERGON	89. oldal
AXIS	2. oldal	DIGITÁLTECHNIKA	61. oldal	MGE UPS	6. oldal	PORTOCOM	87. oldal	SZOFTVER ABC	52. oldal
CARGOLINE	55. oldal	ERICSSON	92. oldal	MICROSOFT	13. oldal	PRIMUS-NET	57. oldal	TELELOGIC	51. oldal
COCOMP	90. oldal	ERTI TRADE	45. oldal	MIKROPO	26. oldal	QWERTY	62. oldal	TITANSOFT	58. oldal
COM-SER	63. oldal	FAN	84. oldal	MINDIGIS	62. oldal	RCE	27. oldal	VTCD	67. oldal
COMPAQ	25. oldal	FEFO	10. oldal	NEST	52. oldal	ROLAND	35. oldal	WIN COMPUTER	62. oldal
COMPUADRUG	62. oldal	FLOPPYLAND	55. oldal	NEXT SOFTWARE	46. oldal	SHARTECH	26. oldal	WOLFPRESS	26. oldal
COMPUTERBOOKS	27. oldal	FUJITSU	7. oldal	OKI	19. oldal	SOFTWARE STATION	17. oldal	X-BYTE	83. oldal
COOPTech	12. oldal	GEMOFIS	58. oldal	ORACLE	47. oldal	SONY	91. oldal		
CORG COMPUTER	50. oldal	HCS	62. oldal	PARTNER-M	58. oldal	SPIELER	27. oldal		

az egyik a belső, a másik pedig a külső hálózat számára.) A két gép alkotta fűrtöt a hálózat egy elemnek látja, így egységesen tudja kezelni. Ha egy erőforrás valamilyen okból kiesik, azt az MSCS észreveszi, és átköltözteti a másik csomópontra. Mivel az erőforrás egy csoport része, a kiszolgáló az egész csoportot, azaz a csoport összes erőforrását átköltözteti. A költözés sorrendje megszabható, hiszen előfordulhat olyan hiba, ami miatt több erőforrás esik ki egyszerre. Mindezt a Cluster Manager teszi lehetővé; segítségével akár kézi vezérléssel is át tudunk költöztetni csoportokat.

Sokat emlegettük az erőforrásokat, de pontosan mik is ezek? Az MSCS számára erőforrások lehetnek, a teljesség igénye nélkül: a DHCP kiszolgáló, amely az ügyfelei számára dinamikus IP-cím kiosztást biztosít; a DTC (Distributed Transaction Coordinator); az állománymegosztások; a különféle alkalmazások; az NT-szolgáltatások (például a bejelentkezési eljárás); az IP cím; a hálózat neve; a merevlemez meghajtó; a nyomtatósorok. Az erőforrásnak ötféle állapota lehet. Online állapotban mindenki számára hozzáférhető; offline-ban nem

érhető el. További két állapotot jelent, amikor online vagy offline állapotra vár. Az ötödik állapot a hiba. Az erőforrások nem függetlenek egymástól, elindításkor és leállításakor ügyelni kell a sorrendre. Egy tipikus csoport a következő négy erőforrásból áll: IP cím, hálózati név, lemez meghajtó és egy alkalmazás. A rendszert nyilvánvalóan úgy kell beállítani, hogy adott esetben először az alkalmazást állítsa le, és csak utána vegye el a meghajtót.

Erőművi megoldások

A Mátrai Hőerőműben ilyen cluster állítottak üzembe. Csak egy csoport van benne, az SAP részére.

A 5. ábrán látható, hogy a négy kiszolgálót miként építették össze.

A két rack szekrénybe a négy kiszolgálón kívül még sok mindent beszereltek. Öt szünetmentes áramforrás biztosítja a tápfeszültséget.

Találószerű még itt egy monitort és egy billentyűzetet, amely egy monitorát kapcsolóval kötődik a kiszolgálókhöz. Menüből választhatjuk ki, melyik szervert szeretnénk látni. Az archiválótömb négy szalagos egységből áll, ezek SCSI kábellel kapcsolódnak a szerverekhez. A már említett Compaq tároló-

rendszer egy ház, öt meghajtóval, amelyekből az ötödik tartalékként szolgál. Ez azt jelenti, hogy a RAID-5 vezérlő egymás után akár két lemez meghibásodását is zavarátalanul átvészezi, hiszen az első hiba után rögtön ott a tartalék lemez, és miután azt üzembe állították, ismét négy lemez működik, amelyből egy kieshet. Természetesen bent van a szekrényben a használathoz szükséges hub is.

Két hálózati hub tartozik a rendszerhez: egy 100 megabit/másodperces a négy szerver alkotta belső hálózat kiszolgálására, továbbá egy 10/100-as a külső hálózatnak.

A kialakításom felfedezhető a ma megvalósítható clusterek számos jellegzetessége. A háttértárak közös hozzáférések, és viszonylag gyorsak. Az üzembeltetés egységes lehet, a gépfűrt egyetlen egységként kezelhető. Az azonban ma még csak álom, hogy a fűrt az erőforrásait teljesen egységesen és dinamikusan kezelje. Egyelőre nem oldható meg, hogy ha egy alkalmazás futás közben kifogy a memóriából, egy másik csomópontból allokáljon magának, esetleg egy másik csomópont processzorát is igénybe vegye.

M. A.

SPRINT Computer Kft. WWW.SPRINT.HU

Tel.: 342-4707, 342-6724, 210-4835, 210-4836, E-mail: sbs@sprint.hu

Megismerné az új Microsoft BackOffice SBS Csomagot?

Kérdései vannak, tanácsra van szüksége?

- ⇒ Windows NT hálózat menedzselés
- ⇒ Windows NT alapú iroda
- ⇒ Levelező rendszerek kialakítása
- ⇒ Géppark felmérés-bővítés
- ⇒ Szoftverlegalizáció
- ⇒ Szoftveraudítáció

Akció!

-Ajándék Prof. Office 97 licenccet kap a Backoffice SBS akciók csomag mellé!

Keresse a **SPRINT**-et a MEGOLDÁSÉRT!

DIT
DIGITALIZÁCIÓ

NAGY- ÉS KISKERESKEDELEM

CÍMKENYOMTATÓ BÉLYEGZŐKÉSZÍTŐ

brother

IRÓGÉP
FAX

LEZER- ES MÁTRIXNYOMTATÓ

Kodak

DIGITÁLIS FÉNYKÉPEZŐGÉP

Tipus Akciók ár

DC120 189 900

DC210 199 800

DVC323 49 900

Fotopapír 1 890 +ÁFA

FOTOPAPÍR TINTASUGARAS NYOMTATÓHOZ fényes, 190g, 15x44

PC VIDEO KAMERA

LettraSoft

FELÍRATÓZÓ
14.800x61 (+ÁFA)

CASIO

SZALAGOK
CASIO címke-nyomtatókba

KEDVEZŐ VISZONTELADÓI ÁRAK!

Budapest, 1149 Erőssy ut 5. Tf: 221-6779, 221-6772
Győr, 9024 Mónus t. u. 19. T. 96414-411, F. 517-501

0507

0930

PLANET
Networking & Communication
A minőség és a sebesség garanciája!

Az Ethernet hálózati eszközök teljes választéka

IntranetWare
Networking Kit
Novell
Authorized OEM Partner

Legyen Ön is a partnerünk!
1191 Budapest, Corvin krt. 7-13.
Tel.: 377-8557,
06-30-210-258
Fax: 06-23-390-336

HCS

0806

A SZÁMÍTÁSTECHNIKA TELJES KÍNÁLATA. HITEL ÜGYINTÉZÉS HELYBEN, KEZES NÉLKÜL IS!

QUERTY COMPUTER
Alapítva: 1984-Ben

PORTOCOM és COMPAQ notebook

1440 dpi

Számítógépek tetszőleges kiépítésben

EPSON nyomtatók teljes választéka, új fotó nyomtatók!

Internet akár havi alapdíj nélkül is!

COMPUTER SZAKÜZLET 1111 Bp., Bartók Béla út 14. Telefon: 466-9377 Fax: 385-2687
EPSON SZAKÜZLET 1114 Bp., Bartók Béla út 9. Telefon: 466-5419 Fax: 385-2687
Faxinfo árlistákkal: 466-8292 Internet: <http://www.querty.hu> Nyitva: hétfő - péntek 10-18 óráig

0716

Szeptemberi akció

LÉZERNYOMTATÓ festékkazetta felújításánál

500 Ft/db árengedmény,
5 db feletti felújítás után
+ 1 lézernyomtató karbantartását elvégezzük.

Kérjük e hirdetés felmutatását.

- Vizonteladóknak külön árkedvezmény
- Bp. elérhető területén díjtalan kiszállítás

CompuDrug Standard Kft.

Budapest X., Népliget, Planetárium
Telefon: 261-0104, 265-0725
Telefax: 261-9573
E-mail: info@cds.hu www.cds.hu

0928

PixelView
TV tuner VGA kártyák

- TVplus
- 3D Combo TV (FM rádió opcióval)
- Play TV (TV tuner bármelyik VGA-hoz)
- Play TV/FM (+ FM rádió)
- PV Camera

WIN Computer
1067 Budapest, Szondi u. 19. Telefon: 353-4304 Telefax: 317-2834
E-mail: win@win.hu Internet: <http://www.win.hu>

0916

DAT

DAT-ok szervizelését vállalom:
Nagy Péter
szerviztechnikus
tel.: 204-36-24/üzenetr./
mobil: 06-30-312-804

05107

MicroStation tanfolyamok!
kezdő és Basic nyelv

Felvilágosítás:
MindiGIS Kft. Bentley Sales Centre
Telefon: 212-00-47

0921

MPEG DIGITALIZÁLÓ RENDSZEREK

FORGE MPEG-2 HALF D1
FUSION MPEG-2 FULL D1
digitalizáló rendszerek

MPEG-1, MPEG-2
dekóder kártya

Helyszíni bemutató, referencia munkák.

HÍVJON!

INTERNETHEZ

- real audio,
- real video készítése

NEGATÍVOK, DIÁK 36 X 24 mm
nagy felbontású szkennelése
(2700 dpi -ig)

CD GYÁRTÁS

CD-ROM
CD-AUDIO
CD-VIDEO

CD ÍRÁS

alapanyaggal együtt
1.200,-

Családi és egyéb felvételek
digitalizálása

MPEG-1, MPEG-2, AVI

COM-SER Kft.

1114 Budapest, Bartók Béla út 51.
Tel.: 371-0048, 371-0051, 371-0063
Fax.: 361-0197
E-mail: comser@mail.datanet.hu

1998. JÚLIUS

Hódít a Windows

Két listán is Microsoft-féle operációs rendszer került az élre: az egyikben a nemrég megjelent Windows 98, a másikon pedig a hálózati alapszoftver Windows NT Server. Szépen fogyott a nyári hőségben a CorelDRAW 8 (egy második és egy harmadik helyezéssel büszkélkedhet a népszerű grafikus program), és feltűnően sokan regisztráltatták a shareware-ként terjesztett WinZip 6.3 tömörítvénykezelőt.

Automex Kft.

Helyezés	A CD neve	Fejlesztő	Az összeladásokhoz viszonyítva (százalék)
1.	Tanujunk a Törpökkel	Cyberstone/Infogames	9,89
2.	Európa 98 CD atlasz	Cyberstone	8,36
3.	Megapak 9.	Megamedia	5,93
4.	Commandos	Eidos	4,94
5.	Nyelvész 1. Angol kezdő	Cyberstone	4,65
6.	Nyelvész 2. Angol középfaladó	Cyberstone	4,39
7.	A jövő titkai	Cyberstone	3,36
8.	Tomb Raider II.	Eidos	2,33
9.	Forsaken	Acclaim	2,10
10.	Cambridge enciklopédia	CD Multimédia/ Cyberstone	1,91

KeSzo Kft.

Helyezés	A szoftver neve	Fejlesztő	Eladott példány
1.	MultiKey 3.5 for Win3x/Win95	Keszo	91
2.	PkZip & PkUnZip 2.04g for DOS	PkWare	85
3.	ARJ 2.61	Robert K. Jung	58
	RAR 2.03	Eugene Roshal	47
4-5.	WinZip 6.3 for Win3x/Win95/NT	Nico Mak Computing	47
6.	WinCommander 3.51	Christian Ghisler	38
7.	Home Essentials 98 CD for Win95/NT	Microsoft	16
8.	Acrobat 3.0.1 for Win3x/Win95/NT	Adobe Systems	13
	Windows 98	Microsoft	7
9-10.	Paint Shop Pro 5.0	Jasc	7

KimSoft Kft.

Helyezés	A szoftver neve	Fejlesztő	Eladott példány
1.	WinZip 6.3	Nico Mak Computing	22
2.	CorelDRAW 8	Corel	16
3.	Windows 98	Microsoft	15
4.	F-Secure Antivirus 4.01	Data Fellows	13
5-6.	ARJ 2.60	ARJ Software	12
	Manó matek	Profi-Média	12
7.	PKZip 2.04 for DOS	PKWare	10
8.	QuarkXPress 4.0 for Win95/NT	Quark	9
9.	Planix Home Complete Suite	Autodesk	8
10.	Paint Shop Pro 5.0 for Windows	JASC Software	6

Első Pannon Rendszerház Informatikai Rt.

Helyezés	A szoftver neve	Fejlesztő	Az összeladásokhoz viszonyítva (százalék)
1.	Windows 98	Microsoft	36
2.	Office 97 Standard (magyar nyelvű)	Microsoft	25
3-4.	Windows NT Server 4.0	Microsoft	7
	Windows NT Workstation 4.0 (magyar nyelvű)	Microsoft	7
5.	IntraNetware 1.0	Novell	6
6-7.	DOS 6.2	Microsoft	5
	Norton Utilities 8.0	Symantec	5
8.	C++ 5.02	Borland	2
9-10.	CorelDRAW 8	Corel	1
	Számla 95	rEVOLUTION	1

SoftWare Station

Helyezés	A szoftver neve	Fejlesztő	Az összeladásokhoz viszonyítva (százalék)
1.	Red Hat Linux 5.1	Red Hat Software	35,96
2.	S. u. S. e. Linux 5.2	S. u. S. e. GmbH	8,99
3.	Red Hat Linux 5.1 Power Tools (6 CD-s készlet)	Red Hat Software	5,62
4-5.	S. u. S. e. Linux Snapshot (6 CD-s készlet)	S. u. S. e. GmbH	3,37
	Applixware 4.3.7 Office Suite for Linux	Red Hat Software	3,37
	FreeBSD 2.2.6 (4 CD-s készlet)	Walnut Creek	2,25
6-9.	Red Hat Linux Power Tools 5.0	Red Hat Software	2,25
	Slackware Linux 3.5 (4 CD-s készlet)	Walnut Creek	2,25
	OpenLinux 1.2 Base	Caldera	2,25

Szoftver ABC

Helyezés	A szoftver neve	Fejlesztő	Az összeladásokhoz viszonyítva (százalék)
1.	Windows NT Server	Microsoft	6,8
2.	Norton Antivirus 4.0	Symantec	6,3
3.	CorelDRAW 8	Corel	5,6
4.	Office 97 Pro (magyar nyelvű)	Microsoft	5,5
5.	Irodai kiszolgálócsomag	Microsoft	5,1
6.	Windows 98	Microsoft	4,7
7.	Delphi 4.0	Borland	4,4
8.	Norton Utilities 3.0	Symantec	4,1
9.	AutoCAD LT 97	Autodesk	3,8
10.	Windows 98 Plus	Microsoft	3,5

Töltse ki, nyerhet!

Név: Foglalkozás: Életkor:

Cím:

Milyen más szaklapokat olvas?

Milyen rendszeresen olvassa lapunkat?

- Előfizetőnk Minden számot Alkalmanként

Mely online szolgáltatásokat használja?

- Internet CompuServe Microsoft Network

Elektronikus postai címe:

Milyen számítógépet használ?

- 386-ost 486-ost pentiumost Macintosht egyebet

Az olvasott cikkek értékelése

(1 – nem volt hasznos ... 5 – nagyon hasznos volt;
ha nem olvasta a cikket, kérjük, hagyja üresen a négyzetet)

- Hírek rovat (12. o.)
- Lotus Notes 5: öreg program nem vén program (20. o.)
- Egy nyelv, amelyik megrengeti a webet (23. o.)
- IntelliMouse Pro: kerekcska, gomboska... (24. o.)
- Szóból ért a Point & Speak (24. o.)
- Ötletek az átálláshoz (28. o.)
- Cserélhető hordozójú tároló üzembe helyezése (40. o.)
- Válasszunk megfelelő csatlót merevlemezünkhöz (42. o.)
- Legjobb tíz: noteszgépek (44. o.)
- Clusterek a gyakorlatban (56. o.)
- CD-ROM-ajánló (68. o.)
- PC-s alap(lap)ok (74. o.)
- MEGAhelyek a weben (80. o.)
- Összességében hogyan értékeli a szeptemberi számot?

Milyen programokat fogadna szívesen a CD-ROM mellékleten?

- Korlátozott ideig használható, kipróbálásra szánt alkalmazások
 Internetes szoftverek
 Játékok
 Vírusölők
 Windows 3.1-es programok
 Windows 95-ös programok
 DOS-os programok
 Egyéb, éspedig:

**Az IDG Hungary Lapkiadó
összes kiadványára
– a PC World magazinra,
a Számítástechnika hetilapra
és a PC-X magazinra –
szóló egyéves előfizetés,
valamint két egyéves
PC World-előfizetést sorsolunk
ki azok között, akik kitöltik
és eljuttatják hozzánk postán
vagy faxon az alábbi kérdőívet
vagy annak másolatát.**

Szerkesztőségünk címe:

PC World, 1537 Budapest, Pf. 386

Fax: 356-9773

Beküldési határidő:

1998. szeptember 25.

A PC World 1998. júliusi számában megjelent kérdőív beküldői közül az IDG összes kiadványára szóló egyéves előfizetést Jásper András (Budapest), az egyéves PC World-előfizetéseket pedig Verle István (Budapest) és Novák Attila (Buda-pest) nyerte.

Milyen témákról szeretne olvasni a jövőben?

- Windows
 Multimédia
 Szoftvertesztek
 Hardvertesztek
 Helyi hálózatok
 Internet, online szolgáltatások
 Hírek
 Újdonságok
 Tippek és tanácsok
 Piaci információk
 Egyéb, éspedig:

VTCD VIDEOTON
Kompaktlemez-gyártó Kft.

Székesfehérvár
 Aszalvölgyi u.7.

10 ÉVES

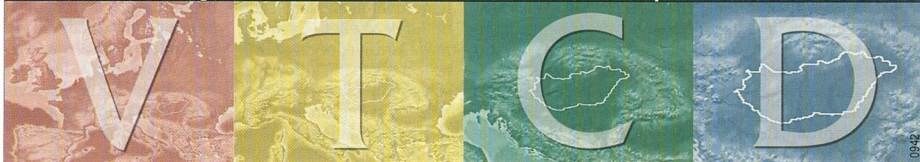
A MAGYAR CD-GYÁRTÁS...

KOMPAKTLEMEZ
 KOMPAKT TECHNOLÓGIA
 KOMPAKT SZOLGÁLTATÁS

VIDEOTON

Tel.: (06-22) 329-132
 Fax: (06-22) 329-133
 E-mail: vtcd@mail.datanet.hu
 8001 Székesfehérvár Pf.: 175.

Tekintse meg internetoldalunkat is: <http://www.vtcd.hu>

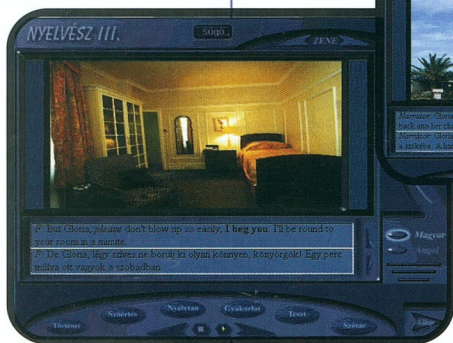

CD-ROM

Nyelvész angol III.

Az angol nyelv sűrűjébe vezeti a tanulót ez a CD-ROM, amely a sorozat előző részeinek nyelvtani anyagára épít, de termé-

Minden tanulási egységet elméleti összefoglaló, teszt és beszédértési gyakorlat egészít ki.

szetesen azoktól függetlenül is használható. Tizenöt lecke található a lemezen; akad közöttük üzleti levél, humoros élménybeszámoló, számos dialógus változatos témákról és sokféle jöjfofa helyzetgyakorlat. A nyelvtani rész a befejezett igeidőktől a segédigeken át az alárendelő összetett mondatokig terjed. A leckék szövege hangosan felolvastatható, és az angol szöveggel párhuzamosan annak magyar fordítása is futtatható a képernyőn.

Az összeállítás külön érdeme, hogy nagy figyelmet szentel az előjárós és határozós ígei szerkezeteknek. Az angol nyelv sajátossága, hogy szinte minden léthelyzetet ki tud fejezni viszonylag kis számú alapige és határozósó kombinációjával. Ezek az összetételek a mindennapos kommunikáció legfon-

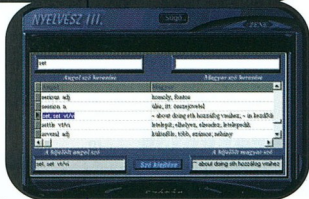
tosabb építőkövei. Hogy mennyire fontosak, arról gyorsan meggyőződik az utazó, amikor életében először angol nyelvtérületre

tételekkel kapcsolatban az a legkínosabb, hogy értelmük többnyire kikövetkeztethetetlen a részek jelentéséből. Nincs hát más megoldás, meg kell őket tanulni. A lemez leckéi bőséges lehetőséget adnak arra, hogy ha nem is az összes, de legalább a legfontosabb összetételeket jól begyakorolhassuk. Nem érdemes elbliccelni őket; valahol ezen a szinten kezdődik az igazi nyelvtudás.

Az igen jól sikerült kiadvány valójában nem is egy, hanem két CD-ROM-ból áll: a nyelvleckék mellé ajándékképpen kapunk egy angol-magyar hangos szótárt is.

Kiadó: Cyberstone Entertainment
Forgalmazó: Automex
Ár: 6500 forint (áfával)

☆☆☆☆

Angol-magyar informatikai szótár

Az angol nemcsak a nyelvtanulók orra alá tör borsot, hanem a szakfordítók életét is megkeseríti azzal a tulajdonságával, hogy bámulatos ütemben és könnyedséggel termeli a szellemesebbnél szellemesebb új kifejezéseket. Ez a pimasz könnyedség a számítástechnikában különösen sok gondot okoz a fordítóknak. Ezen a területen szinte hetente születnek az új fogalmak, és velük együtt

a találó elnevezések, amelyek nagyon nehéz hangulatilag is hitelesen átültetni magyarrá. Sajnos, az érintettek legtöbbször meg se próbálkoznak vele, hanem a legfantáziátlanabb megoldáshoz, a fonetikus átirráshoz folyamodnak. Így születnek a brózerhez hasonló borzalomok. De nem sokkal jobb a tükörfordítás sem – lásd például a számítástechnikai szaknyelvben sajnos teljesen meggyöke-

resedett támogatást és társait. A tipikus eset az, hogy a kötelesegtudó fordító a funkció alapján igyekszik magyar megfelelőt találni: ez tisztességes megoldás, csak sőtlan, az angol eredeti játékosága többnyire elvész. Ritkaság az olyan szellemes magyartítás, mely valóban gazdagítja nyelvünket. (Azért erre is akad példa: az elektronikus levélre kitalált *emil* például igazán remek.) Mindezt azért bocsátottam előre, hogy érdekeltessem: kemény fába vágja a fejszéjét, aki informatikai szótár összeállítására vállalkozik.

A CD-ROM-os szótárainól ismert – és elismert – Scriptum mindenestre becsülettel igyekszik megfelelni a feladatnak. Kiadványa a legátgöbbs munká, melylyel a számítástechnika területén eddig találkozottam. Hatalmas anyagot görget, a szerteázgató témához a teljesség igényével nyúl. Amennyire a szűrőpróbaszerű vizsgálatok alapján megítélhető, önálló leleményekkel nem örvendeztet meg; általában a hazai szaknyelvben leginkább elfogadott változatot közli, de magyartalanságokat nem enged beszüremkedni az

anyagba. Amennyiben a magyar fordítás nem elég sokatmondó, megadja a kifejezés magyarázattát is, így tehát korlátozott mértékben ugyan, de informatikai értelmező szótárként is használható.

A szöveglomány friss, a legújabb internetes fogalmakra is kiterjed. A kereséseket a GIB 3.0 nevű fejlett, sokféle szolgáltatást nyújtó keretrendszer segíti.

Mindent összevéve, az impozáns kiállítású és gazdag beltartalmú CD-s szótár megbízható támasza lehet diáknak, szakembernek és az érdeklődő laikusnak is

az angol nyelvű informatikai irodalom fordításában, feldolgozásában.

Még egy érdekesség: a kiadó webhelyén online módon is hozzáférhető az informatikai szótár. A webes változat természetesen nem helyettesíti az önállóan és a Word for Windowsból is használható CD-ROM-ot, de egy-két kifejezés gyors lefordítására kiválóan megfelel.

Kiadó: Scriptum Szótárkiadó

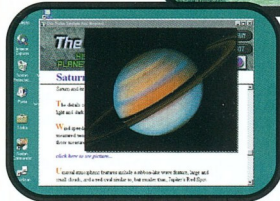
Forgalmazó: KimSoft (többek között)

Ár: 7800 forint (áfa nélkül)
☆☆☆☆1/2

Our Solar System and Beyond

A világűr nagy téma, örökös kihívás a multimédia fejlesztők számára. Magyar kiadók is megpróbáltak már vele, váltakozó sikerrel. Most pedig itt egy újabb kísérlet, az amerikai JLR Group CD-ROM-ja. Multimédiás szempontból nem túl eredeti, de tisztességes munka; az átlag fölé átgön-

és a bolygók történetével ismert meg. Foglalkozik a makrokozmoszba zárt mikrokozmoszsal: az emberrel is. Részletesen tag-

dolt szerkezeti felépítése és a benne felhasznált eredeti NASA-anyagok – videók, fényképek – sokasága emeli. Három nagy fejezetre tagolódik az anyag. Az első a galaktikus tér, a csillagok

alja, hogy milyen hatással van a hosszú súlytalanság az élettani folyamatokra, és mit lehet tenni az emberi test leépülésének megakadályozására.

A második rész csillagközi kalandozásra vezet. Utunk fehér törpék, fekete lyukak, üstökösök, aszteroidák, illetve kvazárok között halad. Megtudjuk, mi a napszél, hol húzódnak a

mágneses mezők, hogyan születnek, élnek és halnak meg a csillagok.

A harmadik fejezetben a Naprendszerrel kapcsolatos legényesebb kérdéseket taglalja a CD. Bemutatja a legnagyobb csillagászokat, sorra veszi az űrutasok történetének legfontosabb mérföldköveit, és megvizsgálja a Földön kívüli élet lehetőségét.

Találunk a lemezen egy kiegészítő fejezetet, amely meghökkenítő csillagászati érdekességekkel is szolgál. Megtudhatjuk például, hogy ha a gázokból felépülő Szaturnuszat teniszlabdányi méretűre zsugorítanánk, vígan úszkálna egy akvárium vízében, s hogy a világ legdrágább anyagai, a gyémánt, az arany vagy a platina filléres ócskaságok a holdközvetekhez képest: utóbbiak minden egyes grammja majdnem száz ezer dollárjába került a NASA-nak.

Az összeállítást több száz színes fénykép egészíti ki. A szövegbe ágyazott videók meglevenednek az űrutasok egész története,

az első próbálkozásoktól a holdsétákon át egészen az űrsikló korszakáig.

A CD-ROM kezelőfelülete egyszerű és praktikus. A fő- és alfejezetek tartalomjegyzékét minden szinten előhívhatjuk, így egyszerűen tájékozódhatunk a tekintélyes anyagban. Fejlett keresőrendszer, valamint átfogó tárgymutató segíti

az eligazodást. Hiba viszont, hogy a képekről és videókról nincs külön jegyzék, és a szövegben is csupán „Kattintson ide egy fénykép (video) megjelenítéséhez” jellegű egyenfeliratok utalnak arra, hogy az adott helyen érdekes láttnivaló vár ránk.

Kiadó: JLR Group
Forgalmazó: KimSoft

Ár: 1990 forint (áfa nélkül)
☆☆☆☆

American Space Exploration

Az amerikai űrhajók hajtóművei már az előző CD-ROM-on is fel-felmennydörgtek, távoli robajuk

Explorer I-től a Mercury/Gemini űrhajók során át így jutunk el az Apollo programig és minden idők

azonban csak mellékszólaló volt a nagy szimfóniában. A hazafias szellemű ismeretterjesztő kiadványairól ismert American MPC Research lemeze viszont főtémává emeli, s teljes részletességgel kibontja a motívumot.

legcsodálatosabb emberi kalandjág: a Hold meghódításág. A szöveg a heroikus teljesítményekről szólva is tárgyyszerű marad:

alapvetően a megoldandó műszaki problémákra és a programok pontos leírására koncentrálnak, bár a történelmi – adott esetben inkább politikai – háttér megajzolásával sem marad adós.

Külön fejezetek tárgyalják a kísérleti repülések és a

szi szemügyre a Holdat: beszél a kialakulására vonatkozó hipotézisekről, fizikai jellemzőiről, illetve arról, hogy – a mélylélektani okokon kívül – miért is izgatja annyira égi kísérőnk a tudósokat.

Az anyag az MPC Research többi kiadványából ismert, jól kimunkált háromrészes felületen jelenik meg. A főablakban a hangosan felolvasható ismertető pereg, egy kisebb ablak címszavakban összefoglalja az adott űrprogram legfontosabb jellemzőit és technikai adatait, a harmadik ablak pedig a képeket, videobetéteket jeleníti meg. Utóbbiak egyébként egy fényképalbumban, illetve egy videofalon külön is áttekinthetők.

Kiadó: American MPC Research

Forgalmazó: KimSoft

Ár: 3600 forint (áfa nélkül)

☆☆☆1/2

Horgász-boot 98 (Magyarország horgászvizei)

Az MPC tartja magát az elvhez: aki sokat markol, keveset fog. Összeállításait (az amerikai nemzeti parkokat és légierőt bemutató CD-ROM-okat egy hónapja szemléztük) egyszerűség és precizitás jellemzi. Így van ez a mostani lemeznel is. A sallangmentes felület nem kínál meglepetéseket: azt kapjuk, amit látunk – kilenc szakaszra bontva az amerikai űrutasítás történetét. A korai kísérletektől, a grépfrútnál alig nagyobb

A Topo-Press magyarországi útvonaltervező programját, a Wandor-bootot májusi számunkban már bemutatuk. Ez a mostani újdonság egy szűkebb, de annál lelkesebb vásárlóközönséget céloz meg: a horgászokat. A korábbi kiadványhoz képest annyival nyújt többet, hogy digitális autótérkép-adatbázisát kiegészítette a magyarországi horgászhelyekkel. Az útvonalkereső rész egyébként úgy működik, mint a Wandor-bootban: beírjuk vagy egy településlistáról

kiválasztjuk a kiindulási pontot és a célállomást, kijelöljük az engedélyezett

úttípusokat, és beállítjuk, hogy távolság, menetidő vagy költség szerint akarjuk-e optimalizálni az útvonalat. Ezután kattin-

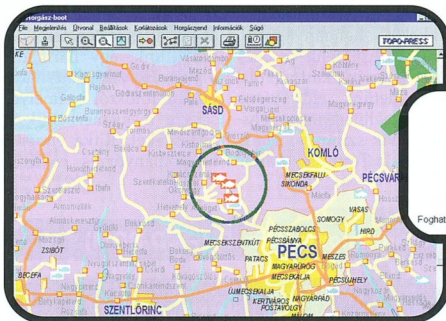
tunk az egérrel az egyik nyomógombon, és várunk. No nem sokáig: a program gyorsan elvégzi a szükséges számításokat, és a kicsinyíthető, nagyítható színes térképre berajzolja, kívánásra pedig ki is nyomtatja az ajánlott útvonalat.

Az adatbázis 811 hazai horgászvíz adatait tartalmazza. A helyeket a térképen kis kék ikonok jelzik; ha közelebbi részletekre – a horgászhelyen fogható halak fajtájára, a horgászati időre, a napijegy vásárlási helyére, az elvihető nemes halak számára és mennyiségére vagy netán a hely infrastrukturális jellemzőire – kíváncsi a horgász, az ikon megfelelő kinagyítása után kettős kattintással be-

hívhatja őket. Ugyanezek az adatok a lemezhez mellékelt háromnyelvű füzetkéből is kiolvashatók. (A csomag – a füzeten kívül – még egy nyomtatott Magyarország-horgász térképet is tartalmaz.)

A program a térképes adatokon kívül más fontos információkat is nyújt. Ismereti a horgászterüket, az országos horgászrendet, a halfajokra érvényes korlátozásokat, és színes képpel illusztrálva bemutatja magukat a halfajokat is.

Egyetlen apró – és feltehetőleg a hajlékonylemez

hordozóeszköz technikai korlátaiból fakadó – szépséghibája van a program-

nak: az útvonaltervezésnél a két végpont között nem jelölhetünk meg köztes

állomásokat. Ez azonban nem nagy gond, könnyen kicselezhetjük úgy, hogy

részenként tervezzük meg az útvonalat.

Kiadó: Topo-Press
Forgalmazó: KimSoft (töb-
bek között)

Ár: 4900 forint (áfa nélkül)
☆☆☆☆

Ternipe: Esik eső... (audio-CD - CD-ROM)

A gekkó – a Bahia Music emlémléje – tavaly jelent meg a számítógépek kép-

A kaland a Sziámi-Sziámi lemezével kezdődött, majd következett a Balaton, Tét-

sítés valóban ingyen volt, nem növelte az árat), másrészt lehetővé tette azt is, hogy a zenészek, művész barátaik és a kiadó munkatársai kiel-hessék vizuális fantáziájukat. A zenei rész alkotói ugyanis

tevékenyen közreműködtek a képi megformálásban; kísérletezőkedvük, elfogulatlan anyagkezelésük határozottan javára vált lemezeknek. Ezt a sort folytatja

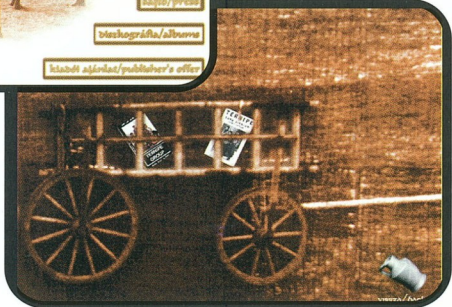
ernyőjén. A kis gyökcska életmódváltozását a Bahia ama felismerése idézte elő, hogy a kiadó által gondozott zenei CD-ken vétek volna nem kihasználni a hangzó rész által szabadon hagyott sávot. Remekül elhelyezhetők oda kísérő anyagok, képek, információk, videoklipek, sőt, ha futja ötletből, energiából, a sáv művészi tartalommal is feltölthető.

ter és Orsolya, a Tudósok és a Másfél CD-ROM-ja. Ezeket a hagyományos CD-ját-szóban és CD-ROM-meg-hajtóban egyaránt lejátsz-ható hibrid lemezekkel friss szellem áramlott a multimédia világába.

A Bahia CD-ROM-ok nyílt kihívást jelentettek korunk haszonelvűségével szem-ben (a multimédia kiegé-

most a Ter-nipe folklóregyüttes CD-ROM-ja. A Ternipe auten-

tikus roma népzénetét játsszik. Kvintekben, tercekben tobzódó, szokatlan hangzásvilága balkáni, távol-keleti hatásokat idéz. Igazi világzene.

A multimédia rész a Ternipével kapcsolatos képeket,

a világsajtóban megjelent cikkeket, hanganyagokat gyűjti stílusos felület mögé. Egy kannán katingatva lépkedhetünk előre-hátra az összeállításban, amelynek egyik szintjén ízelítőt kapunk a Ternipe korábbi

lemezeiből, egy másikon az együttes történetéről olvashatunk, egy harmadikon pedig archaikus hangulatú fotókról személyesen is megismerhetjük a zenészeket. Ritka élmény hagyományörzés és kor-

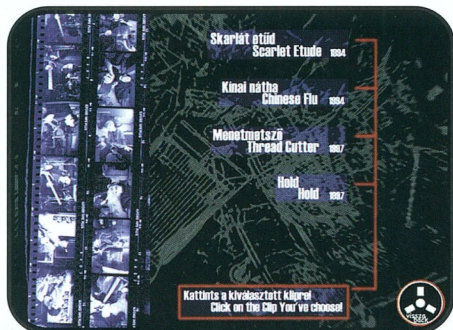
szerűség ilyesfajta hibátlan ötvözetével találkozni. A CD-ROM-ot mindenkinek ajánlom.

Kiadó: Bahía Music
Forgalmazó: Bahía Music
Ár: 1990 forint (áfával)

Másfél: Katasztrófamámor (audio-CD - CD-ROM)

1998 telén, nem sokkal új lemezüik elkészítése előtt a Másfél tagjai az Almássy téren beszorultak egy liftbe. A felvonó leszakadt – katasztrófa –, majd egyemeletnyi zuhanás után megállt. A megmenekülés tényét a liftből kiszűrődő hisztérikus kacagás nyugtázta – mámor –, merthogy édes a zuhanás, ha rövid. A szerencsés kimenetelű baleset nemcsak az új CD-ROM címválasztásához kí-

restet információhoz eljussunk. Katasztrófamámor. Persze, ha a mozgalmos körítést lefosztjuk, a szorosan vett tartalom itt se sokkal több, mint a Ternipe lemezén: fényképek, videóok, korábbi lemezekről vett ízelítők, sajtóanyagok. De az oda vezető út – tudjuk, hogy az út mindig fontosabb, mint a megérkezés – nagyon ki van találva.

A CD-ROM alkotóinak olyan multimédiás környezetet sikerült létrehoznunk, mely egyszerre kelti bennünk a spontaneitás és a

nált ötleteket, hanem más tekintetben is meghihlette a csapatot.

Korábbi lemezén, a Villamos című maxi-CD-n a Másfél csapata már belekóstolt a multimédia készítés örömeibe. Tapasztalataikat most gazdagon kamatoztatják. A Katasztrófamámor a Bahía Kiadó eddigi legkiforrta CD-ROM-ja.

Megannyi extrém ötlet, képi fricska, szürreális animáció, életünket kelleme-

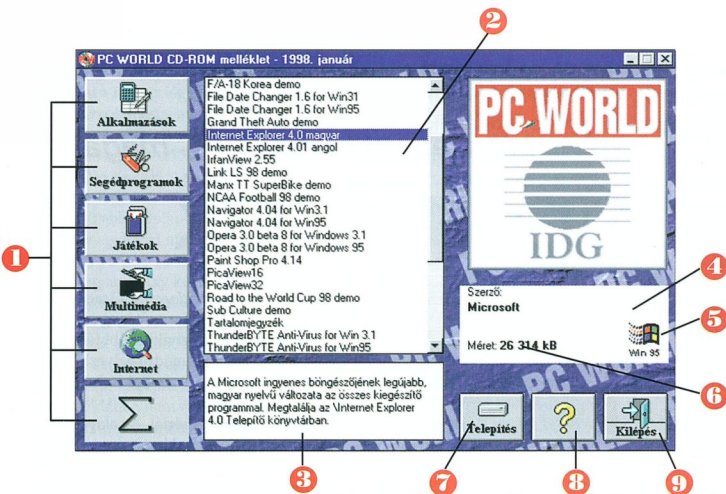
sen megkeserítő, játékos akadály, amelyen át kell bukdácsolnunk, hogy a ke-

szigorú megszerkesztettség érzetét. Agyafűrt munka, virtuális mikrovilág – a Másfél zenéje és a zene hallgatója egyaránt jól érzi magát benne.

Kiadó: Bahía Music
Forgalmazó: Bahía Music
Ár: 1990 forint (áfával)

Móráy Gábor

Amit a PC World CD kezeléséről tudni kell

Magazinunk CD-ROM mellékletének windowsos héjprogramja a Windows 3.1 alatt a PCWORLD parancs begépelésével indítható, a Windows 95 alatt pedig a lemez meghajtóba helyezése után automatikusan futni kezd. Ez a héjprogram kategóriákba csoportosítva sorolja fel a CD-n található programokat, közli a méretüket, fejlesztőjük nevét és rövid leírásukat, valamint azt, hogy mely operációs rendszer alatt futnak. Ugyancsak elvégzi a felhasználó által kijelölt programok telepítését, illetve merevlemezre másolását. Az alábbiakban áttekintjük a PC World CD héjprogramjának kezelőszerveit!

1. A programkategóriák nyomógombjai, amelyekkel az egyes kategóriákhoz tartozó programok listázathatók ki. A hatodik gomb, amelyen a szummajel található, kilisztzza a lemezen lévő összes programot.
2. Programlistaablak: ebben a kiválasztott kategóriába tartozó programok jelennek meg. A kívánt program jellemzőinek kifrátásához kattintson rá annak nevére.
3. A programlistán kijelölt tétel rövid leírását tartalmazó ablakocskja.
4. Itt jelenik meg a kijelölt program készítőjének neve.
5. A kijelölt program operációsrendszer-igényét ábrázoló ikon.
6. A kijelölt program mérete.
7. Ha egy program megnyerte a tetszését, ezzel a gombbal másolhatja át, illetve telepítheti azt a merevlemezre. A telepítési eljárás úgy is elindítható, hogy a programlistán kétszer rákattint a kismemelt program nevére.
8. A DOS-programokat a Telepítés gomb egyszerűen átmásolja a merevlemezre. Ha egy DOS-programot a programlistán kiválaszt, az INSTALL.EXE vagy SETUP.EXE állománnyal rendelkezik, vagy önkicsomagoló tömörített állományban található, végleges telepítéséhez a DOS-ba kilépve le kell futtatni ezt.

kezik, vagy önkicsomagoló tömörített állományban található, végleges telepítéséhez a DOS-ba kilépve le kell futtatni ezt.

Telepítésüket elvégzi a héjprogram. Futnak a Windows 95 alatt is.

Csak akkor kezdeményezze a telepítésüket, ha a Windows 95-öt használja.

Külön telepítendők a leírás ablakban megadott könyvtárból, a héjprogramból nem lehet üzemből helyezni őket.

8. Ha a héjprogram futtatása közben van szüksége segítségre a kezeléssel kapcsolatban, kattintson rá erre a gombra. A sügöképernyőt úgy tüntetheti el, hogy egyszerűen rákattint az égerrel.
9. Ha valamilyen megmagyarázhatatlan okból úgy dönt, hogy kilép a PC World CD héjprogramjából, erre a gombra kattintson rá. A megjelenő impresszumablak néhány másodperc eltelte után magától eltűnik.

Foias tudnivalók

A PC World CD-ROM mellékletét a gyártás valamennyi fázisában alapos vírus-ellenőrzésnek vetjük alá, mindazonáltal az IDG Hungary Kft. semmilyen, a lemez használatából, a rajta lévő programok nem megfelelő kezeléséből eredő kárért nem vállal felelősséget.

Ha az ön által kapott lemez nem olvasható, postán vagy személyesen juttassa el ügyfélszolgálati irodánkba (Budapest, I. ker., Márvány u. 17., bejárat az Alkotás utca felől); vagy hívja az ingyenes zöld számot: 06-80-200-263; postacíme: PC World, 1537 Budapest, Pf. 386), és mi hibátlanra cseréljük azt.

Lapunkban sok mindenről olvashatnak: operációs rendszerekről, adatbázis-kezelőkről, különféle hardverekről.

Ezeknek az elemeknek egyetlen közös vonásuk van: mindegyik a PC-n alapul.

De min alapul a PC maga?

PC-s alap(lap)ok

Ahogy a szoftverek világában óriási változásokat hoztak az elmúlt évek (a DOS 3.3-tól eljutottunk a Windows 98-hoz, az NT-hez és a NetWare 5-höz), ugyanúgy a hardverek is hatalmas mértékben változtak. Az Intel néhány meghaztolt 8086-os processzorától indultunk, és ma már a 450 megahertzes Pentium II-esre várunk. Nehéz megmondani, a PC-ben melyik alkatrész a legfontosabb; ha szavazni kellene, valószínűleg a processzor kapná a legtöbb voksot.

Ugyanakkor van egy összetevő, amely nincs annyira előtérben, mégis alapvetően meghatározza a gép használhatóságát, bővíthetőségét és gazdaságosságát: az alaplap.

Az alaplapok sok szempontból dacolnak az idővel, elvi kialakításuk nagyjából megegyezik az első PC-kben alkalmazott felépítéssel, az utóbbi években azonban egyre komolyabb változásokon mennek át. Érdemes tehát közelebbről szemügyre venni őket.

Mi minden függ az alaplaptól?

Aki számítógépet vásárol, jól teszi, ha alaposan megnézi, hogy az adott rendszer alaplapja mit tud, és mit nem. Ettől függ, hogy a későbbiekben mennyit kell majd a gépre költeni, és hogy mit hogyan lehet majd bővíteni. Az alaplap megszabja:

- **A felhasználható processzor típusát és sebességét.** Nincs univerzális alaplap, különösen az újabb típusokra jellemző, hogy mind a processzor típusát, mind a sebességet szorosan meghatározzák.
- **A lapkakészletet.** Nem mindegy, hogy milyen lapkakészlet (chipset) van az alapkártyán, mert ez megszabja az adatátviteli utak sebességét és a bővítőkárták kórt.
- **A másodlagos gyorsítótár méretét és fajtáját.** Vannak alaplapok, amelyek-be szabványos kialakítású memóriák helyezhetőek, és léteznek olyanok is,

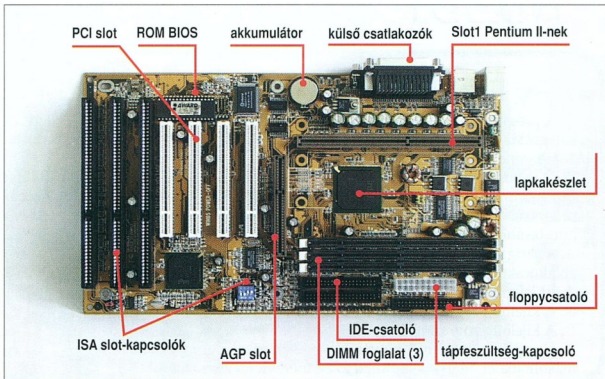
amelyek erre valami különleges csatlakozót, memóriamodult használnak.

Utóbbiak értelemszerűen drágábbak (és nehezebben beszerezhetőek).

- **A bővítőkártahelyek számát és fajtáját.** Bőséges a választék: 8 és 16 bites ISA kártyák, EISA, MCA, VESA, PCI és AGP szabványú kártyák vannak forgalomban. Némelyik alaplap több-, némelyik kevesebbfélét tud fogadni. A fajta mellett a mennyiség is számít: egyes alaplapok nyolc, mások csak egy-két bővítőkártya fogadására alkalmasak. Nem elhanyagolható a lehetséges bővítőkártya mérete: ma már egyre rövidebb

SDRAM, valódi paritásos, ECC memóriák. Ezek ára jelentősen eltér egymástól. Van alaplap, amelyikbe többféle kialakítású memóriamodul helyezhető, akár vegyesen is, de a működésben nem lehet keveredés.

● **A maximális memóriát.** Az alaplapok megszabják, hogy mekkora az adott gép által kezelhető legnagyobb memóriaméret. (Ez rendszerint kisebb, mint amit egy Pentium processzor kezelni képes, és annál is kisebb, mint amit a ma használatos operációs rendszerek be tudnak lakni.) A méret és a memóriamodulok darabszáma között szoros összefüggés

1. ábra: Általános alaplap (ATX)

kártyákat gyártanak, de azért szép számmal vannak úgynevezett teljes hosszúságú kártyák is, amelyek az alaplap szerencsétlen kialakítása miatt esetleg használhatatlanok.

- **A felhasználható memória típusát.** Többféle – SIMM, DIMM – memóriamodul van forgalomban; nem mindegyik illik minden alaplapba. A memória működése is többfajta lehet, amit az alaplap vagy elfogad, vagy nem: EDO, DRAM,

van: a forgalomban lévő alaplapok többségénél nem lehet mindenféle méretű memóriát használni.

- **A használható számítógépház és tápegységet.** Normál esetben a háznak olyan magasnak kell lennie, hogy az alaplapra illesztett bővítőkártya is elférjen. Ugyanakkor kaphatók olyan alaplapok, amelyeken egy toldalék segítségével a bővítőkártya az alaplappal párhuzamosan is elhelyezhető

– ekkor sokkal laposabb házba kerülhet. Ami a tápegységet illeti, az újabb processzorok másfajta tápfeszültséget igényelnek, és ugyanez a helyzet a rohamosan terjedő ATX alaplapokkal.

- **A ROM típusát.** Az alaplapok gyártói általában egy-egy cég BIOS-át használják. Az újabb alaplapok ROM-jának tartalma egyszerű módszerrel, általában szoftveres úton frissíthető.

- **A plug and play képességeket.**

- **A billentyűzet csatolóját.** A hagyományos AT csatlakozó mellett ma már szinte csak a kisebb PS/2-es csatlóval szerelik az alaplapokat.

- **A további beépített elemeket,** tehát például a nem ritkán alaplapra integrált grafikus, illetve hangrendszer, valamint a merevlemez vezérlőket (IDE, SCSI).

- **A további kapukat.** A PS/2-es egér-, infravörös, USB-, soros és párhuzamos kapukból egy vagy több található az alaplapon.

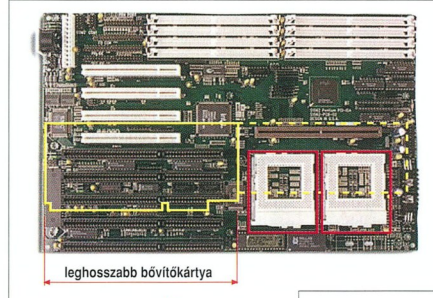
Alaplap-anatómia

Az 1. ábrán látható az alaplap felépítése. Ránézésre nem nagy a különbség az egyes gyártmányok között, hiszen a bővítőkártyák, a tápfeszültség, a billentyűzet csatlakozóinak helye megszabott. Mi van egy alaplapon?

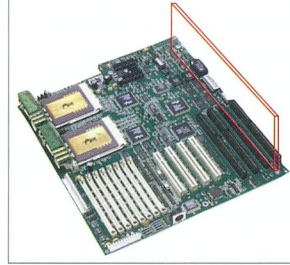
Valós idejű óra. Az XT-kről ez még hiányzott. A gép kikapcsolt állapotban is működik. Az órát tápláló elem (vagy inkább akkumulátor) hosszabb kikapcsolás esetén lemerül, ekkor az óra is leáll. **ROM BIOS.** Csak olvasható memória; pontosabban olyan memória, amely tápfeszültség nélkül is megőrzi tartalmát. Tárolja a BIOS-t, a számítógép alapvető működési funkcióit megvalósító programokat, az eljárások gyűjteményét. Míg a BIOS-ok régen EPROM-ok voltak, amiket csak külön eszközzel lehetett írni (beégetni), ma már PROM-okat használnak; ez utóbbiak tartalmát megfelelő programmal akár helyben is módosítani lehet.

(Ez felvet egy komoly biztonsági problémát, amelyre nem árt odafigyelni számítógép – így alaplap – vásárlásakor. A BIOS módosításával – a behatoló szempontjából – igen hatékony rejtejtőket építhetők ki a rendszerben. A módosított BIOS elkészítéséhez nem kell különösebben nagy képzettség, flash-BIOS írásához pedig szinte

semmi hozzáértésre nincs szükség, egy érdekeltté tett alkalmazott pillanatok alatt el tudja végezni. Elképzelhető, hogy mondjuk egy pénzintézetnél mekkora károkat lehet így okozni.)

leghosszabb bővítőkártya

2. ábra: Teljes hosszúságú és rövidebb bővítőkártyák

A hardverek rohamos fejlődése okán egyre gyakrabban kell a BIOS tartalmát frissíteni. Egy alaplap beszerésekor az is szempont, hogy a gyártó mennyire törődik a BIOS frissítésével, esetleg éppenséggel a forgalmazónál is hozzájuthatunk a frissítéshez. A BIOS funkciói egyre bővülnek, és a hardver alapvető működtetésén kívül felölelik a SCSI egységek kezelését, a merevlemez automatikus felismerését, a hőmérséklet figyelését is. Ezeknek a kihasználásához természetesen megfelelő szoftver kell, amelyet általában különböző operációs rendszerekhez szolgáló vezérlők formájában találunk meg egy CD-n, esetleg egy hálékonylemezen.

CMOS RAM. A CMOS RAM különleges memória, igen kicsi energia betáplálásával sokáig képes megőrizni tartalmát. Statikus memóriának is nevezik. Mivel a számítógépek felépítése nagyon sokféle lehet, és még ugyanaz a gép is gyakran

bővül, változik, a konfiguráció fontos jellemzőit módosítható formában tárolni kell valahol. Erre szolgál a CMOS RAM. Itt raktározódnak a legfontosabb adatok, a memória mérete, a merevlemez

jellemzői, az idő, a dátum – minden, a setup futtatásakor beállított jellemző. Ha a BIOS kezeli a jelszót, akkor az is itt tárolódik. **Akkumulátor.** Ez látja el energiával az alaplapot a számítógép kikapcsolt állapotában. A táplálásra az órának és a CMOS RAM-nak van szüksége.

Memóriafoglatok.

Ezekbe a foglatokba kell beilleszteni a számítógép központi memóriáját. Kezdetben hatalmas felületen sok-sok IC foglalatba kellett belenyomkodni az integrált áramköröket, így jött össze mondjuk 640 kilobájt. Ennek (több)százszorosánál tartunk, és ekkora memóriát ma már nemcsak a méretük, hanem az energiafelvétel miatt sem lehetne így elhelyezni. Idővel egy-egy lapkára egyre nagyobb kapacitású memóriát integráltak, és kifejlesztették a memória-modulokat, amelyeket sokkal könnyebb volt elhelyezni. A legismertebbekké a SIMM modulok váltak, majd a gyártók SIMM és DIMM moduloknak egyesben biztosították helyet, az újabb alaplapokban pedig már a DIMM modulok az egyeduralkodók. Fontos hangsúlyozni azonban, hogy ezek a betűszavak csupán az egy lapra szerelt memória-áramkörök kialakítását jelzik: a kivétel vonatkoznak, nem pedig a működésre. Az érintkezők száma 9-30-72 lehet.

Memóriapróba

A memória-áramkörök többfajta módon működhetnek, a különbségek a sebességben, a megbízhatóságban és persze az árban is megnyilvánulnak. Nézzük, milyen varázsigeik keringenek ezen a téren.

Az **FPM RAM** (Fast Page Mode) a legrégibb megoldás. A legújabbak 70 és 60 nanoszekundumos elérési idővel készülnek. Ma már (különösen a Pentium processzorokhoz) csak az utóbbiakat

használnjuk. Képzelnük a memóriát egy négyzetátlós papírnak, ahol a hardver minden memóriaelemet egy sor és egy oszlop címének a megadásával tud elérni. Az FPM RAM specialitása az, hogy az azonos sorban lévő elemekhez az átlagosnál gyorsabban képes hozzáférni. A részletek mellőzésével ezt nagyjából úgy éri el, hogy amikor megkapja a sor címét, ez mindaddig meg is tartja, amíg újabbat nem kap, így csak egy-egy oszlopcímét kell fogadni és kezelni. (Egy teljesen klasszikus hozzáféréshöz minden alkalommal meg kell adni a sor és az oszlop címét is.)

Az EDO RAM (Extended Data Output) egészen a legutóbbi időkig a legjobb volt a maga műfajában. Ebből 70, 60, 50 nanoszekundumos elérési idejű változat kapható. Az EDO RAM annyival tud többet az FPM memóriánál, hogy a kimenő adat tovább marad olvasható. Az FPM memóriában a kiolvasott adat a címvtálaszt alatt (mondjuk, amíg az oszlopcímét átváltítja) nem hozzáférhető, utána meg már az új adat jelenik meg. Az EDO RAM esetében az adat még ekkor is olvasható marad, ily módon a címek gyorsabban követhetik egymást.

A BEDO RAM (a B a burst rövidítése) az EDO RAM-hoz hasonlóan működik, azzal a különbséggel, hogy az oszlopcím megadása után a következő három memóriacella tartalmát adja vissza.

A 3. ábrán látható a három memóriafajta működése. Az ábrán a RAS alacsony szintre váltása azt jelzi, hogy a sorcím érvényes, a CAS alacsony szintre váltása pedig azt, hogy az oszlopcím érvényes. Hiába gyors azonban a BEDO RAM: a 66 megahertznél nagyobb sínsímbeséget használó alaplapokban már nem lesz használható.

Ma az SDRAM az uralkodó. Még egyszer kihangsúlyoznám, mert a katalógusokban (sőt, alaplapok dokumentációjában is) sokszor keverik: az SDRAM a működést jelzi, a kiszérelés elvileg bármilyen lehet. A DIMM a memóriamodul „kinézetét”. A kavarodást az okozza, hogy az SDRAM-ok többsége DIMM modulként készül.

Központi memóriának úgynevezett dinamikus RAM-ot használunk.

És a CMOS RAM-mal szemben igen rövid idő – a másodperc tört része – alatt elveszíti tartalmát, ezért frissíteni kell. Az alaplap áramkörei arról

gondoskodnak: a frissítés tulajdonképpen nem más, mint a memória kiolvasása. Létezik olyan memóriamodul is, amely maga végzi a frissítést, nem terheli vele az alaplap áramköreit. Az SDRAM (Synchronous Dinamic RAM) az adatátvitelt a rendszer órajeléhez szinkronizálja. Az SDRAM a 100 megahertzes sínekkel is képes működni, úgyhogy az új alaplapokba már csak ilyet érdemes venni.

A memóriamodulok foglalatjai többnyire nem tetszés szerint tölthetők föl: ez különösen a régi alaplapokra érvényes. A foglalatokba általában egyforma kapacitású és fajtájú memóriamodul-párokat kellett behelyezni. Ez memóriabővítésnél mindig fejtörést okoz: hiszen ha 4 darab 8 megabájtos modulunk van, akkor csak a modulok teljes cseréjével lehet mondjuk 64 megabájtra bővíteni a rendszert. Az alaplap leírásánál érdemes átneézni a memóriabővítés lehetőségeit és módjait.

Otthoni felhasználóknak valószínűleg nem lesz problémájuk a memória bővítésével, de egy kiszolgálónál vagy egy grafikus munkaállomásnál ez fontos paraméter. Az asztali gépek operációs rendszerei (és alkalmazásai), tehát a Win95, a Win98, a Windows NT és az OS/2 legalább 32 megabájtot igényelnek, bár az utóbbiak esetében 64 megabájt sem túlzás. Sok alaplap nem bővíthető tovább 128 megabájtnál, ami egy kiszolgálónál épp az alsó határ, de irodai alkalmazásokhoz – ideig-óráig – elegendő. Ma a legolcsóbb alkatrész a memória: ez az, amivel nem érdemes takarékoskodni.

Bővítőártya-foglalatok

A mai alaplapok felületének legnagyobb részét elfoglalják a bővítőártyák-nak szánt foglalatok. A mostanában gyártott alaplapokhoz alapvetően három típusú bővítőártya használható: 16 bites ISA, PCI és AGP. Létezik ezenkívül még 8 bites ISA, VESA, MCA és EISA sín is. A hagyományos sín alaptípusa az ISA: annak idején az XT-k a 8 bites változattal, az AT-k a 16 bites változattal készültek. Rengereg ilyen fajta ártya került forgalomba, ezért nem is lehet kihagyni a csatlóit. A 8 bites ISA ártya a 16 bites ISA csatlakozóhelyre is behelyezhető. Az EISA sín néhány nagy hardvergyártó kísérlete volt; sok hasznos tulajdon-

sággal rendelkezik, de ritka, ezért drágábbak hozzá a ártyák, így csak nagyobb gépekben (kiszolgálókban) bukkannak föl. Érdekes módon kompatibilis az ISA ártyákkal: EISA foglalatba behelyezhető EISA ártya, és működik is (természetesen ISA ártya módjára). Hasonlóan előnyös tulajdonságokkal rendelkezik az MCA, mint az EISA, de mivel a specifikációjáért fizetni kellett, a gyártók nem tolongtak (az ár miatt a vevők sem).

A sín beségése az AT megjelenése óta 33 megahertz, s ez a PC-k tervezőinek elég sok fejfájást okoz. A VESA ártyával a hagyományos rendszersín beségének korlátait próbálják meghaladni úgy, hogy egy-egy bővítőártyát nem a többi ártya mellé illesztenek, hanem közvetlen összeköttetést biztosítanak számára a processzorral. A VESA-val egy időben jelent meg egy másik helyi sín használó megoldás, amit például az Intel is támogatott: a PCI. Ma ez a legelterjedtebb PC-s sínrendszer.

Még VESA csatlóval elsősorban grafikus ártyák készültek, PCI kivételben minden elképzelhető ártyatípus kapható. Úgy tűnik, beségessé szempontjából a grafikus ártyák privilegiumokat élveznek, mert az AGP sín még gyorsabb, kitüntetett kapcsolatot biztosít – de csak grafikus ártyák számára. Ez a megoldás nemcsak a grafika kezelését gyorsítja, hanem a rendszersínt is tehermentesíti azzal, hogy a grafikus adatok átvitelét külön csatornára tereli.

CPU-foglalatok

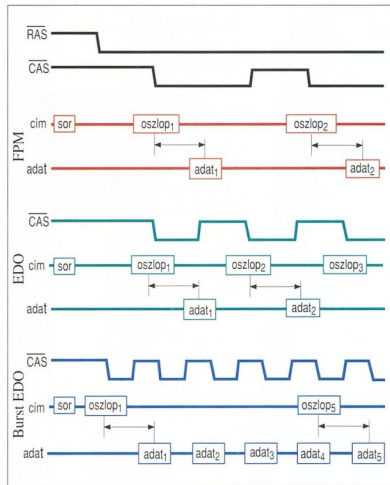
CPU-k számára az alaplapon egy-négy (néha még több foglalat) található. Régen, a 386-osok világában egyszerű volt a helyzet: a processzort ráforrasztották az alaplapra, és csak az alaplappal együtt lehetett cserélni. Az új processzorokkal aztán megjelentek az újfajta alaplapok, amelyekben csak egy foglalat volt, ebbe a felhasználó többféle processzort is beilleszthetett. A Intel Pentium processzorai is ilyen, Socket 7 nevű foglalatot használtak, és ehhez igazodtak más gyártók (az AMD és Cyrix) termékei is. A Slot 1 és a Slot 2 az Intel Pentium II-es processzorainak foglalat. Természetesen még ma is gyártanak alaplapot Socket 7 processzorfoglallal, ebbe az AMD-től és a Cyrix-től kell új processzort venni. A foglalat kialakítása aszimmetrikus,

az egyik sarokban van egy plusz láb, a behelyezésnél erre figyelni kell. Az alaplap megszabja, hogy milyen típusú processzort használhatunk, és azt is, hogy hány darabot. Otthoni felhasználásra általában elég egy processzor, de ma már az asztali gépekebe szánt operációs rendszerek is képesek kiaknázni a több processzor adta lehetőségeket. A többprocesszoros működésnek különösen grafikus alkalmazásoknál, illetve adatbázis-kezelőknl van haszna.

Az alkalmazható processzoroknak négy nagy csoportja van: az Intel Pentium II-es család tagjai, az Intel még forgalomban lévő, Pentium II-es előtti processzorai, az AMD-processzorok, végül a Cyrix (IBM) gyártmányai. Az Intel Pentium II-es sorozatáról már többször hírt adtunk, most csupán felsoroljuk a családtagokat. Van netelszégbe való, csökkentett áramfelvételt változat; a Celeron nevű processzor kisebb irodai, otthoni alkalmazásokhoz való, ebből még az idén várhatóak erősebb változatok; az alap Pentium II-esből pedig lassan megjelenik a 450 megahertzes verzió. A legnagyobb családtag a Xeon nevet viseli, és kifejezetten kiszolgálókba való.

A Pentium II-es már nem úgy néz ki, mint a régi processzorok, hanem egy fekete doboz, tetején (oldalán) ventilátorral. A dobozban egy lapra szerelik föl a processzort, mellette van a külső (L2-es) gyorsítótár. Az alaplapon egy külön Slot 1 foglalatba kell behelyezni, nagyjából úgy, mint egy bővíthetőkártyát. A Pentium II-es elődeit még a hagyományos, Socket 7 foglalatba lehetett beilleszteni. Akinek ilyen alaplapja van, és tovább szeretné fejleszteni (de csak azután, hogy memóriával már telelőtmte a rendszert), választhatja az AMD K5-ös vagy K6-os processzort. Nem jár rosszul, mert a K6-ost sok más cég mellett a Compaq és az IBM is alkalmazza gépeiben. A K6-osból készül 333 megahertzes változat is. De az IBM/Cyrix hasonló kategóriájú processzora, a 6x86MX is megteszi. Ez is magába foglalja az MMX utasításokat, amelyek a Pentium MMX processzorban jelentek meg először.

Az alaplap leírása általában tartalmazza, hogy milyen processzort tud fogadni, de könnyen előfordulhat, hogy mire a leírás az alaplappal eljut a vásárlóhoz, a piacon már újabb processzorok jelentek meg. A használt processzor jellemzőit áthidalókapcsolókkal (jumperekkel) kell beállítani az alaplapon.

3. ábra: Memóriák olvasása

A processzorok a nagy teljesítmény miatt ma már másfajta tápfeszültséget igényelnek. Amikor alaplapot választunk, azt is nézzük meg, hogy képes-e biztosítani a kívánt processzorok a megfelelő tápfeszültséget.

Gyorsítótár

Az alaplapokon található a gyorsítótár is. Egészen pontosan a másodlagos, külső, L2-vel jelölt gyorsítótár. Ez sok esetben bővíthető. A Pentium II-es megjelenésével ez eltűnt az alaplapról, bekerült a processzor mellé a dobozba – és ezzel elvesztette az esetleges bővíthetőség jelentette rugalmasságát. Mind kialakításában, mind funkciójában speciális memóriafajta a gyorsítótár. A programok elemzésekor rájötték, hogy rendkívül sok, viszonylag rövid időn belül ismétlődő ciklus van bennük. Most például, amikor ezeket a sorokat gépelem, a szövegszerkesztő várakozik, észlel egy billentyűleütést: ha alfa-

numerikus karakter, írásjel, beteszi a megfelelő helyre. Ez egy viszonylag rövid ciklussal megoldható. A RAM-oknál már érezhető volt, hogy milyen harc folyik a tíz- és százezer másodperc-ekért. A központi memória kiolvása viszonylag lassú folyamat, ezért találták ki a gyorsítótárat. Ennek lényege, hogy a legutóbbra végrehajtott utasítások bemáslódnak ide, és ha a processzor észreveszi, hogy a végrehajtandó utasítás „már volt”, akkor nem a lassú elérési központi memóriából, hanem a keze ügyében lévő gyorsítótárból veszi elő. Elég nagy gyorsítótár esetében egészen komoly programrészek is innen futnak.

A gyorsítótárat statikus memóriából építik föl, így nem kell frissíteni. Ez drágább ugyan, de a hozzáférés gyorsabb, hiszen a frissítés ideje a memória számára holt idő. Ezek a memóriák már a 386-osok idejében is 20, 15, sőt 12 nanosekundumos elérési idővel büszkélkedhettek. De akármilyen impozánsak is ezek a számok, a mai processzoroknak ez már kevés. Különböző technikákkal elérték, hogy a gyorsítótár akár 4,5–8 nanosekundumos hozzáférési idők mellett a 133 megahertzes sinner

is együtt tudjon működni. A két elterjedt módszer a szinkron és a futószalagos burst. Ez utóbbi jobb eredményeket nyújt, ráadásul valamivel olcsóbb. Eddig a másodlagos gyorsítótárról volt szó, de hol van az elsődleges? A processzoron belül.

A gyorsítótár sosem lehet elég nagy. Sokáig 256 kilobájt volt a szikamos méret, ma már inkább 512 kilobájt. A lapkakészlettlől függ a legnagyobb támogatott méret; a legújabbak már 2048 kilobájtot is képesek kezelni.

Jumperek

Az alaplapokon több-kevesebb áthidalókapcsoló található. Ezek apró fémútkékek, amelyek egy kis sapkával rövidre zárhatóak, illetve a sapka levételével ki nyithatóak. Az alaplap leírása általában pontosan definiálja, hogy melyikük mire való. De azért barátságos lépésnek számít a gyártótól, ha magán az alaplapon is feltünteteti az egyes állások jelentését.

Általában van egy rövidzár a CMOS kisütésére. A CMOS csak lassan, hónapok alatt vesztené el a tartalmát, úgy-hogy szükség van a gyors törlési lehető-ségre. (A másik megoldás az akkumulá-tor kiszérése volna, de az elég barbár módszer.) A műveletre tipikusan abban az esetben kerül sor, ha valaki beállítja a BIOS-ban a jelszót, majd elfelejti (vagy távozik a cégtől). Ekkor a CMOS tartal-mának törlésével a gép újraindítatható. Egy másik elterjedt jumpercsoporthoz a processzor típusának és órajelének beállítására szolgál. Itt a lehetőség a processzor becsapására, amelyik a beállítá-sok alapján generalja az órajelet: egy 133 megahertzes processzort 166 vagy 180 megahertzesként lehet használni. A gyártók természetesen nagyon mérge-sek emiatt, hiszen az olcsóbb processzor a drágábbak módján használják a vevők. Ugyanakkor Magyarországon is százak, ha ugyan nem ezrek vannak, akik tudtukon kívül ezt csinálják: szép számmal kerültek forgalomba átfestett processzorok, például Pentium 133-asok Pentium 166-osnak jelölve. A dolog nem veszélytelen, mert a processzor jobban melegszik, ezért – különösen nyáron – valóban könnyen tönkremehet. Újabban megjelentek a Pentium II-ből is ilyen hamisítványok – leginkább onnan lehet felismerni őket, hogy bizonyos alaplapokban nem működnek. A processzorok tápfeszültsége is ilyen áthidalókapcsolókkal adható meg. Az SDRAM által kívánt feszültség 3,3 vagy 5 volt, általában ez is egy ilyen rövidzárral állítható be. Van olyan alaplap, amelybe többféle EPROM is behelyezhető; ennek típusát ugyancsak a jumperekkel kell megadni. A kis kapcsolók azonban amolyan szükségesek rosszak; a gyártók arra törekednek, hogy minél kevesebb legyen belőlük.

Belső csatlók

Ezek a több-kevesebb érintkezővel ellátott csatlakozók a számítógép leg-különbözőbb elemeinek alaphoz kö-tésére szolgálnak. Manapság a leg-fontosabb közülük a háttértárak, merev-lemezek csatlakozására szolgáló IDE csatlakozó. Ebből mindjárt kettőt találunk az alaplapokon. Egy ilyenre két periféria köthető: merevlemez vagy CD-olvasó, újabban CD-író is. A hajlékonylemezhez is találunk

egy csatlakozót, erre két hajlékony-lemez meghajtó köthető. Az ehhez szükséges szalagkábel az alaphoz jár. Ma már ugyancsak az alaplapra építik a párhuzamos és a két soros kapu csatla-kozóját. Ezekhez is találunk a dobozban szalagkábel, amelyek másik vége szab-ványos végződésű, és a gép hátuljába illeszthető. Az alaplapon van a PS/2-es egér csatlakozója is, de ehhez már el szokták felejteni a kábelt, amelynek más-ikik végére a PS/2-es egeret köthetjük. Tápfeszültséggel is el kell látni az alap-lapot: erre egy hosszabb csatlakozósor szolgál. A tápegységből két csatlakozó illik ide, ezeket úgy kell elhelyezni, hogy a két fekete kábel egymás mellé kerüljön. Az alaplapokon újabban van egy infravörös átvitelre szolgáló csatla-kozó is, ide az infrasugaras adó-vevőt kell bedugni. Ezekon kívül sok kisebb csatolót találunk a merevlemez működését jelző világitódiodához, a hangszóróhoz, a gép lezárásához szolgáló kulcshoz és a reset gombhoz. Nem muszáj bekö-ni őket, de hiányuk néha megkeserítheti a felhasználó életét.

Külső csatlók

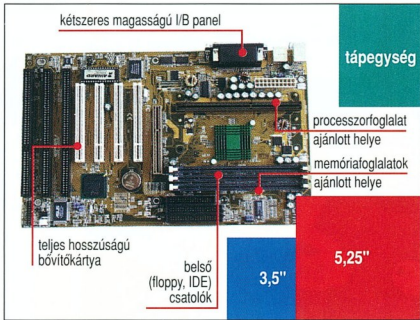
A külső perifériák számítógéphez kapcsolását szolgálják. A hagyományos alaplapok a billentyűzet csatlója az egyetlen, amely közvetlenül a külvilág-ba vezet. A soros, párhuzamos, infravörös kapuk egyfajta átmenetet képeznek, mert csatlakozójuk az alaplapon, tehát a gépen belül van, ám egy kábellel a rendszer házára szerelt csatlakozóhoz kapcsolódnak. Az ATX alaplapokon viszont – később még szó lesz róla – a billentyűzetet kívül a PS/2-es egeret, valamint két USB kaput, két soros és egy párhuzamos kaput is kivezetnek.

Lapkakészlet

Az alaplap és a számítógép képességeit döntően meghatározza az alkalmazott lapkakészlet. Ma már kicsit különös ezt készletnek nevezni, hisz sokszor egyet-len integrált áramkör az egész. Lapka-készletet nem sokan gyártanak – keve-sebben, mint ahányan alaplapot, de azért többen, mint ahányan processzort. A legismertebb gyártók a következők:
 ■ Acer Laboratories (ALI lapkakészlet)
 ■ Advanced Micro Devices (AMD)

- Eteq Components Ltd. (Eteq)
 - Intel
 - OPTI
 - Silicon Integrated Systems (SiS)
 - VIA Technologies
 - PCChips Manufacturing
- Az utóbbi időben többen otthagyták a területet. A legnagyobb tervező és gyártó kétségkívül az Intel. Új processzoraihoz mindjárt új lapkakészleteket is kínál, így ma már kis túlzással az a helyzet, hogy egyfajta processzor-hoz csak egyfajta lapkakészlet jó. A lapkakészletek sok különböző felada-tot látnak el, olyankor is, amelyeket nem is olyan régen még külön bővítő-kártyák végeztek. Lássuk, milyen funk-ciókat tartalmaz a lapkakészlet:
- **Memóriavezérlő.** A memóriához való hozzáféréstől a memória frissítéséig számos tevékenység tartozik ide.
 - **EIDE-vezérlő.** Ez a feladatkör magában foglalja a háttértárak illesztését és kezelését is.
 - **PCI híd.** A PCI sín sokkal gyorsabb a hagyományos – és ma is használatos – sínnél, de külön kell kezelni. Vezérlé-re a lapkakészlet áramkörrel szolgálnak.
 - **Valós idejű óra.** Ma már ezt is a lapkakészletbe integrálják.
 - **DMA-vezérlő.** Ez a közvetlen me-mória-hozzáférést vezérlő áramkör. Segítségével egyes eszközök (például a hang-kártya) a processzor megkerülésével, annak terhelése nélkül képesek elérni a memóriát.
 - **IrDA-vezérlő.** Ez az infravörös átvitelre szolgáló kapu vezérlő áramkör.
 - **Billentyűzetvezérlő.**
 - **PS/2-es egérvezérlő.**
 - **Másodlagos gyorsítótár kezelő áramkör.**
- A felsorolt funkciók némelyike egyes lapkakészletekből hiányozhat. A lapkakészleten múlik, hogy az alap-lap milyen memóriát támogat, és hogy a memória legfeljebb mekkora lehet. Nem is olyan régen még gyártottak olyan alaplapokat, amelyekre maximum 64 megabájt RAM-ot lehetett elhelyezni. Ma se mindegyik alaplap támogatja az ECC hibadetektáló-hibajavító kóddal működő memóriamodulokat, és ugyan-igaz az SDRAM-ra is. A grafikus rendszereket felgyorsító AGP szint se túl sok lapkakészlet támogatja. A Cyrix-processzorok 75 megahertzes memóriasínjéhez szükséges lapka-

készletnek aszinkron PCI sítet kell használnia, 0,4-es szorzóval. Az Intel lapkakészletei csak 0,5-ös szorzót

4. ábra: ATX alaplap beépítése

használnak. Vannak lapkakészletek, amelyeken mindkét lehetőség beállítható. Az Intel legnagyobb teljesítményű processzorai már 100 megahertzes sinnel működnek, ezt sem tudja bármelyik lapkakészlet kezelni.

Ha eldöntöttük, milyen processzort vásárolunk (vagy már van processzorunk), akkor érdemes ehhez passzoló alaplaptól és lapkakészletet választani. Ha pedig alaplapunk már van, akkor ehhez igazítsuk a megvásárlandó processzor típusát, ne az álmainkhoz. AMD-processzorhoz nyilván érdemes AMD-s lapkakészletet választani, Pentium II-eshez pedig Intel-terméket.

ATX alaplapok

Az alaplapok kialakítása, mérete szabványoskodik igazodik. Ezek előírják a billentyűzet csatlóinak, a bővítőártyák foglatainak a helyét, és még a rögzítőforratok lehetséges helyeit is kijelölik. A megadott kereteken belül a gyártó úgy gazdálkodik a hellyel, ahogy akar, illetve ahogy tud.

Alapjában véve az AT megjelenése óta nem sokat változtak az alaplapok, de azért egyre több olyan dolog jelent meg, ami aztán általános igényé vált (lásd például a billentyűzet csatlóját). Előtérbe került az energiatakarékoság kérdése, a turbó/nem turbó üzemmód ugyanakkor elvesztette jelentőségét. Erre válaszul készítették el az ATX szabványt, amely ma már a 2.01-es változatánál tart. Ez összefoglalja, hogy

milyen legyen egy kis gépbe is beszerelhető alaplap. A működésre és a méretekre vonatkozóan egyaránt tartalmaz előírásokat. Az ATX szabvány jellemzői a következők:

- **Beépített külső csatlakozók.** Az alaplapra a billentyűzet csatlóján kívül soros, párhuzamos, USB és PS/2-es egérkapukat is beépítenek. Ezzel egyrészt csökken az összeállásra fordított idő, másrészt a doboz belsejében legalább három szalagkábellel kevesebb kanyarog.
- **Áthelyezett IDE és hajlékonylemez csatlakozók.** Kinek ne gyúlt volna meg már a baja a túlságosan rövid szalagkábelekkel, amikor egy újabb merev-

lemez szerelt a gépébe? Ilyenkor veszi észre az ember, hogy a csatlakozók az alaplapon közepén vannak, jó messze a meghajtóktól. Az ATX előírja, hogy ezeket a csatlakozókat az alaplapon meghajtók felé eső szélére kell tenni.

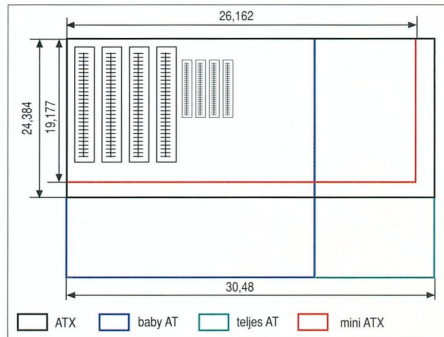
A kábelek így rövidebbé válhatnak, és nem kell keresztül-kasul tekeregniük a rendszer belsejében. Ráadásul a rövidebb kábeleknek kisebb a veszteség, gyorsul az IDE működés.

- **A tápegység ventilátora a teljes gépet hűti.** A mai számítógépekben lassan a hűtés lesz a legkritikusabb elem. Bármí, ami ezen javít, csak jó lehet.

A ventilátorok zaja egyébként felhasználói szempontból is nagyon zavaró.

● **Processzor- és memóriafoglalatok áthelyezése.** Ezáltal minden akadály elhárítható a bővítőártyák útjából, így mindegyik foglatban teljes hosszúságú ártyákat tudunk használni. A rossz elhelyezésű memóriamodulokhoz általában csak rettető nehezen lehet hozzáférni. Márpedig a memóriabővítés olyan művelet, amelyen minden gép átesik élete során egyszer-kétszer. A 4. ábrán látható az ATX alaplap elhelyezkedése a számítógép házában, az 5. ábrán pedig az ATX alaplapon méretét és a rögzítőcsavarok helyét mutatja. Mint az ábrából kiderül, háromféle méret van, az ATX, a Baby AT és a teljes AT. A tápfeszültséggel szemben két új követelmény merült föl. Egyrészt az újabb processzorok és PCI ártyák 3,3 voltos feszültséggel működnek – ezt célszerűnek látszik közvetlenül a tápegységből nyerni –, másrészt általános

igényé vált, hogy szoftveres úton is le lehessen kapcsolni a tápegységet. A tápegységet egy húszpólusú csatlakozó köti az alaplaphoz, erről +/-5 volt, +/-12 volt, 3,3 volt és a szoftveres kikapcsolójelet egyaránt levehető. A hátsó, csatlókat tartalmazó panel mérete és helye meghatározott, de hogy ezen mi és hol legyen, nincs előírva. Ha az alap-

5. ábra: ATX alaplapok

lapra integrálják mondjuk a grafikus meghajtót, akkor nyilván mellé kerül a VGA csatlakozó is; de itt lehet akár a hálózati csatló is. Az alaplapon belül a memóriamodulok, a processzor, az IDE és a hajlékonylemez meghajtó csatlakozóhelyét nem írja elő szabvány, erre csak ajánlások vannak.

A gyártók hamar megszerezték az ATX alaplapokat, már csak azért is, mert a kevesebb kábelnek köszönhetően könnyebb őket szerelni. Persze a megoldásnak megvan a maga ára: hagyományos házba nem építhetők be.

M. A.

MEGA

helyek a webben

Új jelenség a weben: gyors mutációnak indultak a nagy keresőhelyek. Kínálatukat ingyenes elektronikus postával, hírekkel, kommunikációs lehetőségekkel és még megannyi remek szolgáltatással bővítették. Mind azt szeretné, ha rajta keresztül hajóznánk ki a webre. Engedjünk a csábításnak? És ha igen, melyiküket válasszuk?

Visszatértek az online szolgáltatások. Nem azok, amelyek a web térhódítása előtt uralták az internetet: az America Online (AOL) kivételével a régi szírtörök csupán árnyékai önmaguknak. Helyettük új csillagok tűntek fel a web egén, és ugyanolyan vonzó lehetőségekkel csábítják a látogatókat, mint az AOL – újfajta szolgáltatásokkal, üzenőtáblákkal, hivatkozási eszközökkel, elektronikus postával, vásárlással és még sok egyébvel. A különbség csak az, hogy mindezért egy fillért sem kérnek. Ezek a helyek, amelyeket gyakran portáloknak, bejáratoznak is neveznek, mert

belépőkapuként szólnak az internethez, többségükben nem újak. Korábbi megtestesülésükben szigorúan csak keresőhelyek voltak, a web dzsungelében segítettek eligazodni a látogatót. De egy idő után már nem érték be ennyivel, és elkepesztő tempóban gyarapítani kezdték szolgáltatásválasztékukat. Napjainkban az összes komolyabb keresőrendszer (az AltaVista, az Excite, a Lycos, a Yahoo) és néhány ambiciózus új hely egymással vetélkedve próbálja elérni, hogy őt, és csakis őt állítsuk be böngészőnk indítólapjaként, a többi webhelyet is rajta keresztül érjük el, és lehetőleg mindennap tiszteljük meg látogatásunkkal. A lényeg, hogy nőjön a forgalom, mert csak így lehet újabb hirdetőket vonzani, és a reklámfelületeket a legmagasabb áron értékesíteni. Üzleti szempontból a nagy bejáratok a kifizetődöcök, hiszen mi másért tartanák fenn őket? De vajon azok-e felhasználói szempontból is? Valóban rajtuk keresztül vezet a legkényelmesebb út a web kincsesbarlangjához, vagy jobban járunk egy sor okosan összeválogatott könyvjelzővel?

Nyolc nagy portált néztünk meg közelebbről: az AltaVistát, az Excite-ot, az Infoseeket, a Lycost, a Microsoft Internet Startját, a Netscape Netcenter-t, a Snapet és a Yahoo-t. Az Excite-tal és a Yahoo-val voltunk a legelégedettebbek: ezek megjelenése, kínálata és alakíthatósága szinte a tőkélyt súrolta. Mindkét helyet olyanok találtuk, hogy akár még fizetni is hajlandók lettünk volna értük. A verseny azonban folytatódik; a portálok szinte naponta bővülnek valamilyen új szolgáltatással.

Bejárta a jövőbe című írásunkban összefoglaljuk, milyen újdonságok várhatók a közeljövőben a legnagyobb helyeken.

Minden szinten szinte minden

Van öt alapszolgáltatás, amely majdnem mindegyik bejárati helyen megtalálható. Ezek a következők: webkeresési lehetőségek, hírek, hivatkozási eszközök, hozzáférés az online forgalmazók helyeihez és néhány kommunikációs lehetőség

A Legjobb Helyek

Mindegyik vizsgált hely szédületes ütemben fejlődik, de cikkünk nyomdába adásának időpontjában az Excite és a Yahoo oldalain tetőztek élvezeteink. Mindkét portál jól szervezett és alakítható felületen teríti elénk kínálatát, és a legfontosabb szolgáltatás, a keresés mindkét helyen nagyon egyszerű. Hogyan válasszunk közülük? Az Excite csinosabb, több rajta a grafika és különlegességekkel is szolgál: például születésnapi emlékeztetőket szűrhatunk be vele saját indulóoldalunkra. Aki kevesebbet ad a külsőre, és többet a belsőre, annak inkább a gyors Yahoo-t ajánljuk.

(ingyenes elektronikus postálada, csvegeszobák és letölthető szoftverek közvetlen üzenetváltásokhoz). Nincsenek azonban kötelező érvényű szabályok arra nézve, hogy pontosan mit kell tudnia egy belépőhelynek. A nagy forgalmú GeoCities (www.geocities.com) például a web egyik legnépszerűbb belépési pontja, mégsem hasonlítható össze az itt tárgyalt portálokkal, mivel elsősorban azokra a tartalmakra koncentrál, amelyeket

a felkínált ingyenes webterület alkotásaikkal megtöltő emberek hoznak létre. Noha mindegyik portál rendelkezik egyéni vonásokkal, lényegi szempontból meghökkenítően hasonlítanak egymásra. A viszonylag gyéren ellátott AltaVista és Netcenter kivételével valamennyien elhalmozzák a vendéget szolgáltatásokkal. Még mindig nem olyan tartalmasak, mint az AOL, de azért így is jó ideig eltart, míg bejárjuk összes

Az Excite és a Yahoo mindent tud

Portál	Címszavakban	Általános osztályzat	Keresés	Hivatkozás	Hírek	Közösségi/kommunikációs eszközök	Felület/egyéniessíthetőség
A legjobb helyek Excite www.excite.com	Első osztályú egyéniesíthetőség és üzenőtlábk; a pénzügyektől a szórakozásig minden témát lefed; túlszűrt lapelrendezés.	★★★★	★★★★	★★★	★★★	★★★★	★★★★
Yahoo www.yahoo.com	Kiterjedt webkönyvtár; kiváló hírrovat; az üzenőterületek tartalma gyenge.	★★★★	★★★★	★★★★	★★★★	★★★★	★★★★
A maradék java Lycos www.lycos.com	Szabad terület saját webhely létrehozására; jó kereső- és hivatkozási eszközök; az egyéniesíthetőség nem elég rugalmas.	★★★	★★★	★★★★	★★★	★★★★	★★★
Infoseek www.infoseek.com	Kiváló kereső és hírválogató lehetőségek; érzékenyen üzletembereknek készült; egyetlen felület.	★★★	★★★★	★★★	★★★★	★★★	★★★
Snap www.snap.com	Informatív és egyszerűen használható; gyengék a közösségi és egyéniesítési lehetőségek.	★★★	★★★★	★★★	★★★	★★	★★★
Seregnyalók Internet Start home.microsoft.com	Nincs saját keresőrendszere; szegényes vásárlási lehetőségek; az Internet Explorerrel használók gyorsan testre szabhatják.	★★	★★	★★	★★★	★★	★★★★
AltaVista altavista.digital.com	A legtöbb témában minimális a tartalma; alig egyéniesíthető; a keresőrendszer továbbra is első osztályú.	★★	★★★★	★★★	★★	★★	★★
Netscape Netcenter home.netscape.com	Még mindig szegényes a tartalom; félreérthető keresési lehetőségek; a hír- és üzleti rész tiszteletet parancsoltó.	★★	★★	★★	★★★	★★	★★

A helyeket 1998. nyár elején vizsgáltuk, és minden kategóriában egy csillagot (gyenge) öt csillagig (kiváló) pontoztuk. **Általános osztályzat:** A portálhely használhatóságának és sokoldalúságának általános mutatója. **Keresés:** Keresőrendszerek, webkönyvtárak és más olyan szolgáltatások, amelyekkel az internet legfrissebb csúszkéből is behozhatjuk az információkat. **Hivatkozás:** Üzleti témájú könyvtárak, személykeresők, térképek és más hivatkozási eszközök. **Hírek:** Témakörök szerinti csoportosított információk aktuális eseményekről, árfolyamok, sport, időjárás és így tovább. **Közösségi/kommunikációs szolgáltatások:** Elektronikus postai szolgáltatások, csvegeszobák, üzenőtlábak, közvetlen üzenetváltásra lehetőséget adó szoftverek és kapcsolódó szolgáltatások. **Felület/egyéniessíthetőség:** Navigációs eszközök, felépítés és egyénítő eszközök az információszolgáltatás testre szabására.

fő- és alsztintjüket, és végigpróbáljuk teljes kínálatukat.

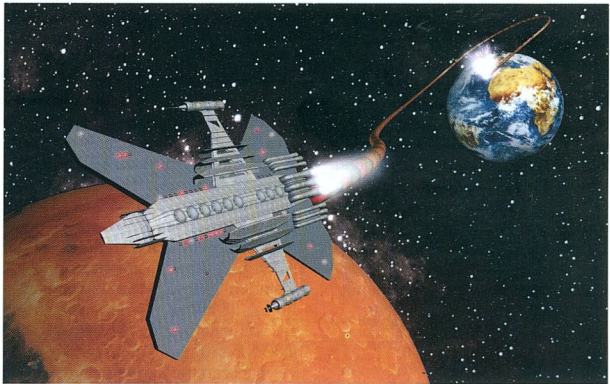
Továbbra is a keresés a portálok legfőbb vonzereje, és többségük nagyon jól végzi ezt a munkát. Különösen tetszett a Yahoo webhelykalauza és az, hogy az Excite a keresés eredményeit – a vállalati profilokat, híreket és élőkapcsolatokat – egyetlen takaros csomagban nyújtja át. De kiemelkedően jó az AltaVista erőteljes keresőrendszere is.

A webbejáratok azonban egyre kevésbé érnek be azzal, hogy más webhelyekhez ugródeszkaként szolgáljanak. Változatos témájú híreket, ipari információkat, részvényárfolyamokról tudósító telexszalagokat, időjárás-jelentést, sportösszefoglalókat és megannyi más olvasnivalót kínálnak. A legtöbb helyen hivatkozási eszközöket (térképeket, címlistákat, szaknévsorokat), elektronikus postai könyvtárakat és virtuális bevásárlóközpontokat találunk, amelyek különböző osztályain számítástechnikai alkatrészeket éppúgy vásárolhatunk, mint CD-t vagy könyvet.

Szinte mindegyik helynek van valami specialitása, olyan szolgáltatása, amelyet csak ő nyújt. De az az igazság, hogy a portálok előszeretettel lépnek együttműködésre külső szolgáltatókkal; másképp nem bírnák ezt az örült fejlesztési tempót. Ez sok átfedést eredményez a helyek kínálata között. Az Excite és a Snap például ugyanazt az elektronikuslevélcím-keresőt használja, amely egyébként a www.whoewhere.com címen bárki számára elérhető. A Snap és a Yahoo térképszolgáltatása szintén kísértetiesen hasonlít egymásra: nem véletlenül, ugyanis mindketten a Vicinitytól vették meg a jogokat (www.vicinity.com). Az ismertebb online kereskedelmi cégek közül az Amazon.com és a Travelocity is több portálhelyen kínálja portékáját. Mindezek alapján felvetődik a kérdés: ha ugyanazok az ingyenes alapszolgáltatások a weben mindehhez hozzáférhetőek, miért mennék

értük egy belépési helyre? Azért, mert kényelmesebb. Az időmilliomosok kivételével mindenki jobban jár, ha több tucat könyvesbolt összegyűjtése és rendszerezése helyett egy portálon keresztül keresi meg a szolgáltatásokat. Az online szolgáltatók bevált megoldását kölcsönvéve a legtöbb portál általános témájú, gazdasági, utazási és egyéb rovatokba, úgynevezett csatornába szervezi tartalmát (ezeket zónáknak vagy webkalauzoknak is hívják). Ezekbe a zónákba rengeteg információt

söpörnek be a portálon belülről és kívülről. A Yahoo autókkal foglalkozó rovata például az új gépkocsimodellek bemutatásától az összehasonlító elemzéseken át az árlistáig és az üzenőtábláig több tucat szolgáltatást zsúfol egyetlen helyre. A portálok egyre ötletesebben és egyre nagyobb mértékben használnak olyan egyéniesítő technikákat, amelyekkel a törzsvendégek pontosan beállíthatják, hogy a megfelelő információk milyen úton-módon jussanak el hozzájuk. A legelmeibb testreszabott szolgáltatásuk, hogy irányítószám alapján helyi időjárás-jelentést adnak a látogatóknak. Az Excite, az Internet Start, a Lycos és a Yahoo azonban már most olyan testreszabott honlapokat kínálnak, amellyel az egyéniesítés egy maga-

SZÁMÍT A TECHNIKA!

Mi hosszú távra tervezzük. És Ön? Az első hazai hálózatépítő cég, az X-BYTE megépíti Önnek a **legkorszerűbb informatikai hálózatot**, amelyen egyszerre működhet a telefon, a fax, a riasztó, a beléptető rendszer és természetesen a számítógépes adatfeldolgozó rendszer is. **ISO 9001**-es minőségünk, 5000-nél több hibátlanul működő hálózatunk elegendő alapot ad arra, hogy strukturált rendszereinkre **élettartam-garanciát** vállalhassunk.

tesen a számítógépes adatfeldolgozó rendszer is. **ISO 9001**-es minőségünk, 5000-nél több hibátlanul működő hálózatunk elegendő alapot ad arra, hogy strukturált rendszereinkre **élettartam-garanciát** vállalhassunk.

1037 Budapest, Hunor u. 55., tel.: 250-7016, fax: 250-7024
E-mail: xbyte@xbyte.datanet.hu, internet: www.xbyte.hu

0303

Bejárat a jövőbe

A portálok fejlesztői nyáron sem lazálnak, megállás nélkül bővítik belépesi helyeiket. Lássuk, milyen újdonságok várhatók az elkövetkező néhány hónapban.

A Microsoft és a Netscape továbbra is előnyben van a többi portállal szemben, mert webjejeik egyben böngészőjük alapdala is. Mostani formájában azonban sem a Microsoft Internet Startja, sem a Netscape Netcentere nem képvisel kiemelkedő értéket. A Microsoft portálszolgáltatásai ma még több különböző helyen vannak szétosztva. A szoftverház azt tervezi, hogy év végére mindet egybegyűjti, és a Yahoo, illetve a Snap által használt Inktomi keresőrendszerrel is kiegészíti a portált.

A Netscape már bele is kezdett a renoválási munkálatokba. Terve az, hogy szorosabban integrálja a portált a Navigator böngészővel,

és ingyenes elektronikus postaszolgáltatással, jobb egyéniesítő eszközökkel, intelligens keresőlehetőséggel, valamint külső ellátók-tól származó izgalmas tartalmakkal dúsítja fel.

Feltörekvő másodhegedűsök

Nagyszabású átalakításokat tervez az InfoSeek is, és az új elemek egy része cikkünk megjelenésének időpontjára valószínűleg már működni is fog. A szolgáltatás megvette a GeoCities versenytársát, a WBS-t (www.wbs.net), hogy ingyenes weboldalakkal és más WBS-szolgáltatásokkal csábítsa a látogatókat. Dolgoznak az ingyenes postai és egyéniesített indulólap lehetőségén is; utóbbi az Excite, a Lycos és a Yahoo szolgáltatásához hasonlít majd.

Késve szállt be a versenybe az AltaVista, de nagyon igyekszik, hogy

körhátrányát ledolgozza. Az év hátralevő részében további zónákat, egyéniesítő eszközöket és közösségi szolgáltatásokat (köztük üzenőtáblákat) akar üzembe állítani. A keresőrendszer beépített helyesírási-ellenőrzővel bővül, és kérdések formájában megfogalmazott keresési igényeket is ki tud majd elégíteni.

A hely gazdáját, a Digital Equipmentet nemrégiben vásárolta meg a Compaq. Az AltaVista illetékesei nem tudták megmondani, hogy ez a tranzakció miként befolyásolja a portál jövőjét.

Médiacápák a weben

A portálok biztos üzletet jelentenek, és a legnagyobb médiavállalkozások is igyekeznek kiharapni a maguk részét. Júniusban a Walt Disney Company és az NBC – az óriások között is a legnagyobbak – meglévő helyeibe fedtek be a pénzt. A Disney, amely *Michael*

Eisner szerint kiemelt fontosságot tulajdonít az internetnek, megvásárolta az Infoseek 43 százalékát. Az Infoseek lehet az a webhely, ahol otthonra lennek a félelmetesen gazdag Disney-féle médiavagyon darabjai; az ABC News, az ESPN kábelcsatorna, az Oroszlánkirály

és a többi sikerfilm. Az NBC a CNet portáljában, a Snapben szerzett kisebbségi részesedést. Az üzlet részletei homályosak, de az NBC-nek nagyratörő tervai vannak a helyvel. Erőteljesen reklámozni akarja a portált a tévénézők számára, és a vezetéséből is ki akarja venni a részét.

sabb szintjére léphetünk. (A többi helyen is dolgoznak ezen a szolgáltatáson.) Azt szeretnénk, hogy böngészőnk elindítása után azonnal a bennünket érdeklő részvényárfolyamok és szakmai hírek jelenjenek meg a képernyőn, és figyelmeztetést kapjunk barátaink, rokonaink születésnapjáról? Az Excite-ban mindezt könnyen beállíthatjuk.

Virtuális klubok

Egy jó online szolgáltatás a közösségi életre is lehetőséget nyújt. Bár klubtagokban egyik portál

sem szenved hiányt – az Excite társalgóiban ottjártunkkor több mint tizezer ember múlatta csévegéssel az időt –, még a legjobb helyeken is gondok tapasztalhatók ezen a téren. Nem a technológiával van baj.

A Lycos és a Yahoo például elegáns üzenőtáblákat kínál a sokfajta témához. A táblák azonban sokszor üresen ásitóznak – aki valódi társalgást akar folytatni vagy határozott választ szeretne kapni hűsbavagó problémájára, az semmire se megy velük. Az Excite üzenőterületén nagyobb a forgalom, de a magas

szintű társalgások igazi terepe az AOL tulajdonába átkerült, ám továbbra is önálló szolgáltatásként működő CompuServe.

Végül valamennyi belépesi helyen rendelkezésünkre áll – vagy rövidesen állni fog – az elektronikus postai lehetőség. Ezeknek az ingyenes postafiókoknak még akkor is felbecsülhetetlen az értéke, ha már van egy előfizetésünk valamelyik internet-szolgáltatónál. A portálon lévő elektronikus postáladát bármilyen, internetkapcsolattal és webböngészővel ellátott PC-ről gyorsan ellenőrizni tudjuk; ha utazunk, elég pár percere kölcsönkérni valamelyik útítársunk gépét, hogy megnézzük a legfrissebb leveleket. Az AltaVista, a Lycos és a Snap lényegében ugyanolyan elektronikus postai szolgáltatásokat nyújt, és bármilyen más postafiókra automatikusan át tudja irányítani leveleinket – ez a szolgáltatás különösen hasznos, ha állást váltottunk, és amíg az új helyre be nem lépünk, szükségünk van egy átmeneti postáladára.

Genius[®]
a legjobb
forgalmazóknál

Magyarországi distributor FAN Electronics Ltd.
 1088 Budapest, Fehérvári u. 6.
 Tel.: +36-70-39-321-0312 Fax: +36-4607-0304

Még a legjobb portálokkal sem lehet teljesen nyomon követni és könyvjelzőkkel megjegyezni az összes figyelemre méltó webhelyet; a web-túl-ságosan is zabolátlan ahhoz, hogy egyetlen helyről – legyen az bármilyen zseniálisan felépítve is – szilárdan kézben tarthassuk. A legjobb hírszolgáltató helyek vagy a legjobb hivatkozási eszközök lelőhelyei valószínűleg továbbra is megőrzik önállóságukat, és nem olvadnak be a portálokba.

Nem tökéletesek tehát a belépési helyek, de nagyon hasznosak. Válasszunk ki közülük egyet, alakítsuk egyéni igényeinkhez, és tegyük meg böngészőnk indulólapjának. Ha valamilyen különleges szolgáltatást nem találunk meg itt, várjunk türelmemmel: a portálok úgyis azonnal lekoppintják riválisaik legjobb megoldásait. Új versenyzők is be-szállhatnak a küzdelembe, de nekik kétszer annyi ötletre és szellemes-ségre lesz szükségük, hogy ledolgozzák hátrányukat. Nagy harc várható; bárki veszít is, mi, web-szörfözők, biztosan győzünk. Most pedig lássuk a nyolc portált, mégpedig a legjobbbtól a leggyen-gebb felé haladva.

csvevőg és üzenőablái pedig a legfontosabb találkozóhelyek a hagyományos online szolgáltatások világán kívül.

A szakmai hírek kiszemezgetésével és személyes emlékeztetők beszüreásával egyéniül varázsolhatjuk excite-os indulólapunkat

A hírovtat a Reuters és a UPI főcímei mellett aktuális témákról, például a Microsoft peres ügyeiről vagy az iraki válságról is folyamatosan beszámol. A gazdasági rovatban kulcsfontosságú pénzügyi adatokhoz férhetünk hozzá. Ha végigcsináljuk az Excite logikus és jól következő alakítását, a NewTracker nevű szolgáltatással témák és kulcszavak alapján átrostálhatjuk a híreket, és gyorsan eljuthatunk az érdeklődési körünkbe vágó írásokhoz. Az Excel testre-szabott honlapjainál jobbat elképzelni se nagyon lehet. Tucatsznyi szolgáltatás közül válogathatunk, különféle adatok (például a születési dátumunk) begépelésével egyénisíthetjük őket, és az elemeket tetszés szerint elrendezhetjük az oldalon. A hely komolyan veszi virtuális közösségét, ingyenes elektronikus postával, közvetlen üzenetváltási lehetőséggel és aktív online csvevő-géssel kényeztetni őket. Az Excite

üzenőabláit a Lycostól és a Yahoo-tól eltérően felkészült moderátorok gondozzák, így általában értelmes diszkurzusokban lehet részünk, és kérdéseinkre érdemi választ kapunk. Elégedetlenek voltunk viszont a keresőszolgáltatással. A hely egy olyan rendszert használ, amely gyakran rossz tanácsokat ad a keresési tartomány szűkítésére; olyan kulcsszavakat javasol, amelyeknek az égvilágon semmi közük sincs az eredeti témához. Vizsgálataink után azonban az Excite több hasznos (és ma még egyedülálló) keresési lehetőséggel bővítette szolgáltatás-választékát. Ha begépeljük kedvenc sportegyesületünk, híres emberünk vagy cégünk nevét, akkor a rendszer – a vonatkozó webhelyek mellett – a releváns szalagcímeket, részvényárfolyamokat és a keresett dolog vagy személy hivatalos helyét is előtárlja nekünk.

Excite ★★★★★

www.excite.com

Tetszett: Rugalmasan alakítható; gazdag a tartalmi kínálat, azon belül is kiemelkedően jó a hivatkozó szolgáltatás és a gazdasági rovat; az üzenőablákon nagy a forgalom.

Nem tetszett: A felhasználói felület túlszűfolt, és nagyon töltődik le; a keresőrendszer néha nagyon melléfárad.

Az Excite a legjobb belépési pont az internetre. Ha lassú vonalon kapcsolódunk rá, zsfűfolt, grafikákkal túlterhelt oldalai kissé lassan töltődnek le, de a türelem rózsát terem: az Excite segédletével mindenhová kényelmesen eljuthatunk, főleg ha a kiterjedt alakítás lehetőségeikkel is élünk. Üzleti, hír- és szórakoztató zónáit érdemes többször is felkeresni,

Yahoo ★★★

www.yahoo.com

Tetszett: Gigantikus méretű nyilvántartás más webhelyekről; sok hasznos saját szolgáltatás; magas szintű alakíthatóság.

Nem tetszett: Az üzenőablákon alig van forgalom; a webkönyvtár némelyik leírása nem elég részletes.

A Yahoo oldalai nem túl fantáziadúsak, de gyorsan betöltődnek, és sokféle fontos, rugalmasan alakítható információt hordoznak

A Yahoo majdnem egyidős a webbel, és a kezdetek kezdetétől ez a hely volt az egyik „kályha”, amelyhez mindig visszatértünk

laktól hozzáférhetünk a hagyományos weboldalakhoz, a legkülönbözőbb forrásokból érkező hírekhez és a Hoover's gazdasági kiadó vállalati profiljaihoz. A keresőrendszer új ESP (Extra Search Precision) szolgáltatása a próbák során érezhetően javította a találatok pontosságát, s az eredményekhez gyakran az Infoseek is hozzáfűz néhány haszonnal feltöltött kapcsolatot a maga kiterjedt webkönyvtárából. A portál a szemléltetett helyeket nemcsak értékel, hanem ismerteti is, mégpedig a Yahoo leírásaira nem mindig jellemző világossággal és részletességgel.

Az Infoseek legjobb csatornáit praktikus témákkal, például az üzleti élettel és a pénzügyekkel foglalkoznak. Csevegőszobáiban elmés társalgás folyik a legfrissebb világeseményekről, üzleti témákról, ingatlanügyletekről. Még a referenciayangok rovata is olyan, mint egy száraz, szigorú professzor közömbös polca: a minden cifráságot nélkülöző úrlapokkal egy Websterszótárban, egy Roget-szinonimaszótárban és a legendás Bartlett-féle idézetgyűjteményben keresgélhetünk. Ugyanez a puritanizmus jellemzi a telefonszámokat, címekeket és egyéb hasznos információkat tartalmazó könyvtárakat is.

A navigációs, kommunikációs és online vásárlási szolgáltatások azonban hiányosak vagy gyatrák. A hírek és időjárás-jelentések ugyan egyéniesíthetők, és elraktározott kulcsszavak segítségével a híreket szűrni is lehet, de nem készíthetünk személyes honlapot, így a kelletténél fásztöbb a hely kiaknázása. Ingyenes elektronikus postai lehetőséget sem nyújt az Infoseek, és a vásárlási tanácsokkal is szűkmárkán bánik. A portál azonban nagy átalakulások előtt áll, mert a Disney a közel-múltban 43 százalékos részesedést szerzett az Infoseekben. Maradjunk tehát vonalban, mert izgalmas változások várhatók!

SNAP ★★

www.snap.com

Tetszett: Jól szervezett webkönyvtár; hatékony keresőrendszer; jó válogatás hírforrásokból.

Nem tetszett: Korlátozott mértékű egyéniesítési, kommunikációs és közösségi szolgáltatások.

Fast answers. Fast answers. Fast answers. **SNAP!**

Fast answers. Try it now! [Feedback](#)

Home Shopping Music Deal Finder Search Results

You have ordered:
Title: **Reach Out** Artist: **Beet** Merchant: **Beet** Format: **CD** Shipping info: **\$6.49** Price: **\$6.49** [Buy it](#)

Click on underlined column title to sort results by that column, and a product name to see more details.

Title	Artist	Merchant	Format	Shipping info	Price
Reach Out	Beet	Beet	CD	\$2.97 and up	\$6.49 Buy it
Reach Out	Beet	Beet	CD	\$2.97 and up	\$6.49 Buy it
Reach Out	Beet	Beet	CD	\$2.97 and up	\$6.49 Buy it
Reach Out	Beet	Beet	CD	\$2.99	\$6.34 Buy it
Reach Out	Beet	Beet	CD	\$2.99	\$6.34 Buy it

[Back to search page](#)

A Snap kiváló eszközeivel összehasonlíthatjuk az online forgalmazók árait

A Cnet Snapje a legújabb portál a mezonyben. Ma még nélküli azokat a kiterjedt alakítási és egyéniesítési lehetőségeket, amelyekkel az Excite, valamint néhány társa bősséggel szolgál, és fejlesztés alatt állnak a kommunikációs és közösségi funkciók is. Egyéb tekintetben azonban nagyon jó hely, hála a gerincét alkotó, kiváló Inktomi keresőrendszernek. A Snap kereséseivel nemcsak teljes weboldalakat bányaszhatunk ki, hanem képeket és hangokat is, és a kutatást domének szerint korlátozhatjuk. Nagy gondossággal találja elénk a CNN, a Fox News és néhány más fontos hírügynökség jelentéseit. Az egyéniesítési lehetőségek meglehetősen szegényesek. Beállíthatjuk ugyan, hogy milyen részvények árfolyamára vagyunk kíváncsiak, és az időjárás-jelentést is földrajzi hely szerint rendelhetjük meg, de igazán egyéni honlapot

nem készíthetünk, és a híreket sem szűrhetjük meg rendszeren. Cikkünk nyomdába adásakor a Snap épp azon dolgozott, hogy portálját az IName ingyenes elektronikus postaszolgáltatással egészítse ki (ugyanaz működik a Lycosban és az AltaVistában). A csevegőszolgáltatás már üzemel, de a komolyabb témákkal foglalkozó virtuális társalgók egyelőre elég kihaltak. Közvetlen üzenetváltásra módot adó szoftvert és üzenőablakot egyelőre nem kínál a Snap. De a helyre minden bizonnyal jó hatással lesz, hogy az NBC beszállt a tulajdonosok közé, és a vezetésben is tevékenyen részt kíván vállalni. Egy ilyen média-hatalmasság támogatásával a Snap villámgyorsan az élmezőnybe ugorhat. Annnyit már ma is megér, hogy könyvjelzőt tegyünk mellé, de böngészőnk honlapjának ne állítsuk be.

MICROSOFT ★★

INTERNET START

home.microsoft.com

Tetszett: Az Internet Explorer használók egyszerűen testre szabhatják; kiváló elektronikus postaszolgáltatás; sokfajta hírforrás.

Nem tetszett: Nincs beépített keresőrendszer; nincsenek üzenőablak és csevegőszobák.

e-mail

hotmail

Click here to sign up for a free Hotmail account.

search

infoseek

White pages Yellow pages

news

msnbc news [Justice likely to act on Starr request](#)
[Victims still buried in German crash](#)

Elegánsan kicsuszánó menüekkel pillanatok alatt testre szabhatjuk az Internet Startot – de csak akkor, ha az Internet Explorert használjuk

A Microsoft még az idén első osztályú portált akar csinálni az Internet Startból. Ma még ugyanis nem az: az Internet Explorer alapértelmezés szerinti honlapja inkább a Microsoft-helyek

(a Microsoft Network, az MSNBC, az Expedia és a Slate) portálja, mint az egész webre nyíló kapu. Az elegáns megjelenésű hely rendelkezik bizonyos értékekkel, de a valódi mélység hiányzik belőle.

Az Internet Start elsősorban azokat fogadja tárt karokkal, akik az Internet Explorer színeiben érkeznek a helyre. Ők könnyen testre szabhatják a híreket, részvényárfolyam-jelentéseket, kedvenc kapcsolatokat; törölhetnek, átrendezhetnek kedvükre, és az oldal egész megjelenését egyéni igényeikhez igazíthatják. A Netscape Navigator használatának – jelenleg még ők alkotják a webszörfözők többségét – egy másik oldala kell ugraniuk, ha választani akarnak az elemek között, az átrendezésükre pedig végképp nincs módjuk. (Igaz, hogy még ez a csökkentett szintű alakíthatóság is több, mint amit a portálok nagy része nyújt.) Tudván, hogy a Microsoft a hírpiacra is fontos szereplő, azt várnánk a helytől, hogy színes hírcsokorral kényeztesse az érkezőt. A kínálatban nem is kell csalódnunk, mert az MSNBC, a New York

Times, a Bloomberg és más hírforrások jelentéseiből válogathatunk indulólapunk számára; az viszont kiábrándító, hogy rovatonként mindössze három főcímet tehetünk fel oldalunkra.

A Netscape Netcenteréhez hasonlóan az Internet Start szintén külső keresősrendszerek – az Infoseek, a Lycos és mások – szolgáltatásait kínálja felrotációs rendszerben: valahányszor felkeressük, mindig egy másik rendszert ad meg alapértelmezés szerinti keresőnek. Ha valakinek ez a megoldás nem tetszik, az Internet Start kényelmes egyéniesítő eszközeivel bármelyiket kijelölheti a maga számára. Nagyon jó a portál ingyenes elektronikus postaszolgál-

tatása, amely szűrőket és beépített szótárakat is tartalmaz. Az Internet Start kevés erőfeszítést tesz a közösségi szellem táplálására, de aki veszi a fáradságot, és végigköveti a többi Microsoft-helyre vezető élkapcsokat, megtalálhatja a kedvére való üzenőtáblákat és csevegőszobákat. Ezek a hálózatok egyébként azt is bizonyítják, hogy a cég tudja, miként kell összehozni egy kiváló webhelyet. Tudását kipróbálhatná az Internet Starton is.

Még mindig a keresőszoftverek jelentik az AltaVista fő erősségét; tartalom tekintetében a portál messze a vetélytársak mögött kullog

ALTAVISTA ★★

altavista.digital.com

Tetszett: Robosztus keresősrendszer és elektronikus posta; kiváló az egészségügyi rész.

Nem tetszett: Hézagos tartalom; túlzású felület; nincsenek egyéniesítési lehetőségek.

Az AltaVista, amely a közelmúltban a Digital Equipment csatlott részével átkerült a Compaq tulajdonába, évek óta az egyik legmegbecsültebb keresősrendszer. Átfogó szolgáltatás választékú portállal azonban csak az utóbbi időben vált

RENDSZERINTEGRÁCIÓ FILOZÓFIA.

Megálmodni
Megvalósítani

MŰKÖDTEINI

A rendszerintegráció több, mint hardver, több, mint szoftver. A rendszerintegráció szemléletmód: az informatika filozófiája. A Synergon, a piacvezető hazai rendszerintegrátor egyesíti az informatikát és a kommunikációs technológiát, így hatékonyságot növelő, költségcsökkentő rendszerek hoz létre kiemelkedő minőségű alkotóelemekből.

Az informatikai rendszerintegráció több, mint rendszer, mert nemcsak tervezést, építést, felszerelést jelent, hanem azt a hátteret is, amely a rendszerek gazdaságos működtetéséhez, a piaci sikerhez elengedhetetlenül szükséges. Ha ismeri a célt, a Synergon megépíti a hozzá vezető utat!

SYNERGON

Synergon Informatika Rt. ■ 1047 Budapest, Baross u. 91-95. ■ 1041 Budapest, István út 16. ■ Tel: 399-6600 Fax: 399-6699 ■ E-mail: info@synergon.hu www.synergon.hu

0957

– és ez meg is látszik rajta. A keresőlehetőségei persze továbbra is pártatlanok. A keresést például egy meghatározott doménre korlátozhatjuk úgy, hogy beírunk egy „gazdargumentumot” (mondjuk azt, hogy host:pcworld.hu). Van egy fantasztikus fordítószolgáltatás, amely hat nyelven – az angol, a német, a francia, az olasz, a spanyol és a portugál – között tudja oda-vissza fordítani a weboldalakat. De bármilyen kiválóak is a keresőszolgáltatások, nem teszik kiváló portállá az AltaVistát. Azt el kell ismerni, hogy üzleti témákban érdekes dolgokat találnak a helyen, és nagyon jó az egészségügyi rész, amelyet a hírneves John Hopkins Egyetem szakemberei gondolnak. A gazdasági rovat keresőablakából részvényárfolyamokhoz, vállalati profillokhoz, hírekhez és vállalati jelentésekhez egyaránt hozzáférhetünk. Az ingyenes elektronikus levelezőszolgáltatást – csak úgy, mint a Lycos esetében – az IName jegyzi. Összességében azonban szegényes a tartalom. Csak négy információs „zónából” válogathatunk: az egészségügyi és gazdasági részről már szövegtünk, a harmadik rovat az utazásokról, a negyedik a szórakozásról. Ez azonban szánalmasan kevés például a Lycos 22 csatornájához képest. Nincsenek üzenőablak, csevegőszobák, hiányoznak a térképek és a vásárlási ötletek. A zónákat külső tartalomellátók fejlesztik, emiatt mindegyikben másként kell navigálni – minden egyes határátlépéskor akklimatizálódnunk kell a helyi viszonyokhoz. Hiányoznak az egyéniesítési és alakítási

lehetőségek is. Igaz, hogy mire cikkünk megjelenik, két új zónával bővül a kínálat, ez azonban még kevés az üdvösséghez. Az AltaVistának jóval nagyobb sebességek között kell kapcsolnia ahhoz, hogy ne csak keresőhelyként, hanem portálként is magasan jegyezzék.

tovább a portál, ugyanis a nyitóoldalon az AltaVista, az Excite, az Infoseek, a Lycos és a Netscape saját keresőrendszerre, a LookSmart közül bármelyiket választhatjuk. Az utóbbi azonban nem más, mint az Excite átkeresztelt változata, a Netcenter tehát megtevező módon két különböző név alatt kínálja ugyanazt az árut. Ha egy értelmesebb felépítésű felületre vágyunk, le kell ásnunk a Net Search szolgáltatásig. Itt nemcsak a fontos csatornákat találjuk meg, hanem azt is beállíthatjuk, hogy a jövőben melyik keresőszolgáltatás fogadjon bennünket, amikor felkeressük az oldalt. A navigációs megoldások gyengék és túlzottan a hirdetőket igényelt szolgáltatják. Az élőkapcsokkal ellátott reklámok könnyű összetéveszteni a helyi tartalommal, és a félreérthető szöveg gyakran vakvágányra vezet bennünket. A Netscape News élőkapocs például a várakozással ellentétben nem a hírovdathoz, hanem a cég Netscape-frissítéseire vezet bennünket. Ha pedig azt a szálakat követjük, amely a webes gazdaszolgáltatásokról ígér felvilágosítást, egy internet-szolgáltató hirdetési oldalán kötünk ki. Nem vitás, van néhány dolog, amit azért jól csinál a Netcenter. Hírvorata számos forrásból gyűjti a friss információkat, In-Box Direct nevű, elektronikusposta-alapú hírtovábbító szolgáltatása pedig a látogató által megadott témákban házhoz visz a CNNfn, az ABC News és más hírügynökségek jelentéseit. Találunk a helyen egy szoftvert alkalmi beszélgetésekhez, egy üzenőtblábt, amelyen a webes üzleti lehetőségekről folytatathatunk diskurzust, és egy sor hasznos írást üzleti témákról. Ez azonban csak a pillanatnyi állapot, mert a Netscape rövidesen – talán már cikkünk megjelenésének idejére – ingyenes elektronikus postaszolgáltatással és olyan új szolgáltatásokkal akarja kiegészíteni portálját, amelyek kimozdíthatják a Netcentert helyzetéből.

**NETSCAPE
NETCENTER** ★★

home.netscape.com

Tetszett: Jó hírvorát; üzleti témájú üzenőtblák.

Nem tetszett: Hiányos tartalom; suta keresőrendszer; túltengő reklámok.

A Netscape Netcenternek hatalmas helyzeti előnyt biztosít a többi portállal szemben az a tény, hogy a Netscape Navigatorot használók millióinak ez a hely az alapértelmezés szerinti indulólapja. Ahhoz azonban, hogy ezek a tömegek a konkurencia csábításával dacolva meg is tartsák indulólapjuk-

A Netcenter ötféle keresőrendszerrel kínál, de ebből kettő – az Excite-é és a sajátja – lényegében megegyezik

nak a Netscape Netcenter, valamint nyújtani kell. Ezt felismerve a Netscape a közelmúltban nekilátott, hogy átalakítsa belépési helyét. A munkálatok eredményei már kezdenek megmutatkozni, vizsgálataink idején azonban a portál még jócskán elmaradt a kívánalmaktól. A dologban persze nincs semmi meglepő, hisz a Netscape annak idején nem azért hozta létre a Netcenter, hogy a weben kalauzolgassa a látogatókat, hanem hogy termékét reklámozza. És a portállá alakítás bizony nem megy zökkenők nélkül. A keresési igények egy részét a konkurens keresőhelyeknek adja

márkás számítógéphez (A-tól ... Z-ig)
márkás MEMÓRIA bővítés
100% kompatibilis
élettartam garancia

COCOMP KFT
Tel.: 326-4952 Fax: 326-4954
www.cocomp.hu

0398

SONY

19" NEW ORIGINALS

A Sony család új taggal gyarapodott, amely éppen olyan eredeti, mint a testvérei! Egy életerős bébi a Trinitron képcső fentalálójától. A neve Multiscan 400PS, 19"-os majdnem teljesen lapos képernyővel született, kis alapterületen rengeteg képet biztosít. További jellemző a TCO '95 és az 1600 x 1200-as maximális felbontás. A beállítási lehetőségek széles skálája, az automatikus méret- és középpont-beállítás, a különösen felhasználóbarát on-screen display, a még tökéletesebb fókuszt, és végül, de nem utolsósorban a továbbfejlesztett Digital Multiscan garانتálja a legigényesebb felhasználó teljes megelégedettségét is.

CHS Hungary Kft., 1138 Budapest, TEL: 451-3500, FAX: 451-3535 • C2000, 1133 Budapest, TEL: 465-7000, FAX: 267-1901 • R.A. Trade, 2040 Budaörs, TEL: (23)-417-300, FAX: (23)-417-310 • Albacomp Rt., 8000 Székesfehérvár, Tel: (22)315-414, Fax: (22)327-532

AZ ERICSSON ÚJ BŰVÉSZTRÜKKJÉVEL AZ INTERNET EGYCSAPÁSRA MOBILLÁ VÁLIK.

ITT NINCS SEMMI.

ITT SINCS SEMMI.

NA DE ITT!

ÉS ITT!

ÚJ ERICSSON SH 888 INFRAVÖRÖS KAPCSOLATTAL ÉS BEÉPÍTETT PC-KÁRTYÁVAL

Az új SH 888 annyira intelligens, hogy az már nem is látszik rajta. Mindazt, amire Önnek csak szüksége lehet, a belsejébe rejtettük. Az infravörös kapcsolat és a beépített PC-kártya segítségével Ön vezeték nélkül összekötheti az SH 888-at

a laptopjával. Rákapszolódhat az Internetre, faxokat, e-maileket küldhet és fogadhat. Ahová Ön és az SH 888-a megy, oda megy az Internet is. Hirtelen olyan könnyű lesz elintézni a dolgokat – bárhol legyenek is Önök ketten.